

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ
ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)
ΣΥΝΟΔΟΣ Α'
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΣΑ'
Τρίτη 11 Ιανουαρίου 2005

Αθήνα, σήμερα στις 11 Ιανουαρίου 2005, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.42' συνήλθε στην Αίθουσα συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία της Προέδρου αυτής κ. ΑΝΝΑΣ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (□ ν.Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Θα ήθελα να σας ευχηθώ χρόνια πολλά, να έχουμε μια καλή χρονιά και προσωπικά ο καθένας, αλλά και στις κοινοβουλευτικές μας εργασίες.

Επίσης, ήθελα να σας κάνω μία ανακοίνωση. Η Βουλή των Ελλήνων συμμετέσχε στην πανελλήνια κινητοποίηση για τη βοήθεια προς τα θύματα της θεομηνίας στη Νοτιοανατολική Ασία με 50.000 ευρώ. Αυτή είναι η συμβολή της Βουλής των Ελλήνων από τον προϋπολογισμό της. Από εκεί και πέρα βέβαια ο καθένας έχει την πρωτοβουλία να ενεργήσει όπως νομίζει.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από την κυρία Σοφία Βούλτεψη, Βουλευτή Β' Αθήνας, τα ακόλουθα:

Ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Πειραιά κ. Ιωάννης Τραγάκης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Περάματος Πειραιά ζητεί την άμεση στελέχωση του Δ' Πυροσβεστικού Σταθμού Πειραιά.

Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. Κωνσταντίνος Ρόβλιας κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μουρακίου Καρδίτσας ζητεί το διορισμό ανταποκριτή του ΟΑΕΔ στο Δήμο του.

Οι Βουλευτές κύριοι Δημήτριος Τσιόγκας και Νικόλαος Γκατζής κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Γόννων Λάρισας ζητεί οικονομική ενίσχυση για την επισκευή του υδρευτικού δικτύου του Δήμου Γόννων.

Οι Βουλευτές κύριοι Φώτης Κουβέλης και Αθανάσιος Λεβέντης κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Κορίνθου ζητεί τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της ανεργίας.

Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. Ιωάννης Χωματάς κατέθεσε αναφορά με την οποία η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Κυκλάδων ζητεί να εγκριθεί η πρόσληψη προσωπικού για τη στελέχωση της Δημοτικής Αστυνομίας Κυκλάδων.

Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. Ανδρέας Μακρυπίδης κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Θέρμου Αιτωλοακαρνανίας ζητεί την αναβάθμιση του Πυροσβεστικού Κλιμακίου Θέρμου.

(DP)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (□ ν.Μπενάκη - Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θα γίνει προεκφώνηση των νομοσχεδίων που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη.

Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού".

Το νομοσχέδιο θα συζητηθεί κατά τη σημερινή συνεδρίαση.

Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Εφαρμογή της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής".

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (□ ν.Μπενάκη - Ψαρούδα): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τη συνήθη διαδικασία.

Κύριοι συνάδελφοι, επανερχόμαστε στη συζήτηση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού".

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Κολοζώφ ορίζει ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο το Βουλευτή κ. Παναγιώτη Κοσιώνη.

Το νομοσχέδιο αυτό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, όπως έχει αποφασισθεί στη Διάσκεψη των Προέδρων, θα συζητηθεί σε μια συνεδρίαση.

Κύριε Υπουργέ, βλέπω ότι έχετε κάποιες φραστικές βελτιώσεις, οι οποίες βέβαια θα διανεμηθούν στο Σώμα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Καταθέτω, κυρία Πρόεδρε, αυτές τις φραστικές και νομοτεχνικές βελτιώσεις του νομοσχεδίου στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Αναστάσιος Παπαληγούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (□ ν.Μπενάκη - Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι τώρα μπορούμε να προχωρήσουμε

στη συζήτηση του νομοσχεδίου.

Το λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Αντώνιος Φούσας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η πρώτη συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής μετά από τις εορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς και θέλω κι εγώ με τη σειρά μου από της θέσεως αυτής να ευχηθώ σε όλους "χρόνια πολλά", ευτυχισμένος, δημιουργικός, αλλά και ειρηνικός ο καινούργιος χρόνος, το 2005 και βεβαίως ευτυχία και ειρήνη στην Ελλάδα μας και σ' όλο τον κόσμο.

Επίσης, είναι η πρώτη συνεδρίαση μετά από τον καταστροφικό σεισμό και το τσουνάμι στη νοτιοανατολική Ασία με τα πολλά τραγικά θύματα και θα ήθελα να εκφράσω τη μεγάλη μου θλίψη για τα φοβερά και θλιβερά αυτά γεγονότα και να ευχηθώ να μην επαναληφθούν σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου και του πλανήτη μας, παρόμοια φαινόμενα.

(AD)

Με την ευκαιρία, όμως, θα ήθελα να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου και το θαυμασμό μου προς τον ελληνικό λαό για την κοινωνική του ευαισθησία και την ανθρωπιά που έδειξε, καθώς έστειλε ένα πρωτοφανές μήνυμα ανθρωπισμού και αλληλεγγύης προς όλον τον κόσμο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρόκειται για ένα ιδιαίτερα σοβαρό νομοσχέδιο που αφορά στη ρύθμιση πολύ κρίσιμων θεμάτων. Δεν πρόκειται, όμως, για ρύθμιση από πρωτοβουλία της χώρας μας, αλλά από υποχρέωση προσαρμογής σε δύο σχετικές ευρωπαϊκές οδηγίες. Συγκεκριμένα, πρόκειται για τις Οδηγίες 43/2000 και 78/2000. Επίσης, πρόκειται για μια σπουδαία και πολύ σοβαρή ρύθμιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία γίνεται σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας μας, τις σύγχρονες αντιλήψεις και την ανάγκη εξάλειψης των διακρίσεων, ανισοτήτων μεταξύ όλων των ανθρώπων.

Τη ρύθμιση αυτού του πολύ σοβαρού θέματος που αφορά στην ισότητα όλων των πολιτών, επέβαλαν εκτός από τις δύο προαναφερθείσες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα εξής διατάγματα και οι εξής υποχρεώσεις μας: Πρώτον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι που συνεδρίασε και αποφάσισε στις 10 και 11 Δεκεμβρίου του 1999 με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2000 για την απασχόληση. Δεύτερον, σε επίπεδο εθνικού δικαίου είχαμε υποχρέωση να φέρουμε αυτό το νόμο για να ρυθμίσουμε τα θέματα της ισότητας βάσει του νέου και αναθεωρηθέντος Συντάγματος και συγκεκριμένα με τις διατάξεις των άρθρων 2, 4, 13, 21, 22 και 25. Ειδικότερα, ήμασταν υποχρεωμένοι από την αρχή της ισότητας των πολιτών, από την αρχή της ισότητας όλων απέναντι στο νόμο, από την αρχή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, από την αρχή της ίσης αμοιβής όλων των εργαζομένων, από την αρχή ασφαλώς της μη διάκρισης άλλως της ισότητας των δικαιωμάτων στις δημόσιες και τις ιδιωτικές έννομες σχέσεις των πολιτών.

Επίσης, αυτή η ρύθμιση για την ισότητα ενώπιον του νόμου και την προστασία των ατόμων έναντι των αθέμιτων διακρίσεων, αναγνωρίζεται και από τη Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών. Τέλος, η ισότητα διασφαλίζεται και από την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

Και όμως, οι Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ δυστυχώς καθυστέρησαν να προβούν στη ρύθμιση των πολύ σοβαρών αυτών θεμάτων επί τρία έως τέσσερα χρόνια. Ειδικότερα, η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έφερε τη ρύθμιση του θέματος αυτού παραμονές των εκλογών του Μαρτίου του 2004, αλλά δεν πρόλαβε διότι στις εκλογές εκείνες είχαμε τη γνωστή κυβερνητική αλλαγή.

Αντιθέτως, η νέα Κυβέρνηση και το Υπουργείο Δικαιοσύνης, αμέσως μόλις ήρθε στην εξουσία, ασχολήθηκε με αυτό το πολύ σοβαρό θέμα και ειδικότερα τον Απρίλιο του 2004 επέλεξε τα πρόσωπα της Ειδικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής και στις 11 Μαΐου του 2004 προέβη στη σύσταση Ειδικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής με σκοπό την τελική επεξεργασία του νομοσχεδίου αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Στις 19 Νοεμβρίου του 2004, αφού τελείωσε το έργο της αυτή η Επιτροπή και αφού τα θέματα μελετήθηκαν καλά και έγιναν όλες οι άλλες νόμιμες διαδικασίες -για παράδειγμα για το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, τη μελέτη από τους συναρμόδιους Υπουργούς- κατατέθηκε το παρόν νομοσχέδιο στη Βουλή για τα περαιτέρω.

Όμως, το περίεργο είναι ότι οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ ευθύς αμέσως μετά τις εκλογές έσπευσαν να καταθέσουν μία πρόταση νόμου.

(LM)

Και εδώ ασφαλώς δημιουργείται το μεγάλο ερώτημα. Και είναι ασφαλώς πολύ σοβαρό θέμα αυτό, άλλο αν συμπίπτει η σημερινή μας συνεδρίαση με τη συνεδρίαση της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, όπου συζητείται το νομοσχέδιο για το βασικό μέτοχο και επομένως οι πιο πολλοί συνάδελφοί μας είναι εκεί και θα πρέπει και εμείς σε λίγο να πάμε εκεί -και ο υποφαινόμενος- για να τοποθετηθούμε. Αλλά παρά ταύτα όμως επαναλαμβάνω ότι είναι ένα νομοσχέδιο πολύ σοβαρό και ασφαλώς ενδιαφέρει και όλους τους Βουλευτές, αλλά ενδιαφέρει και όλο τον ελληνικό λαό.

Οι Βουλευτές λοιπόν του ΠΑΣΟΚ, μετά από καθυστέρηση τριάμισι και πλέον ετών, έφεραν αυτό το νομοσχέδιο προς συζήτηση παραμονές των εκλογών, όπως σας είπα, δεν πρόλαβαν και ευθύς αμέσως μετά τις εκλογές, το επαναλαμβάνω, κατέθεσαν πρόταση νόμου.

Διερωτώμαι για μια φορά ακόμα, τι νόημα είχε αυτή η πρόταση νόμου, όταν μάλιστα γνώριζαν οι Βουλευτές -είστε διακεκριμένοι νομικοί- ότι αυτή η πρόταση νόμου, που αφορά οικονομικές επιβαρύνσεις δεν μπορούσε να ψηφιστεί -θα μπορούσε μόνο κατά την πρακτική, το Σύνταγμα το απαγορεύει και αυτό- μπορούσε μόνο να

συζητηθεί, αλλά όχι όμως να έρθει προς επιψήφιση, όπως πράγματι έγινε με την πρότασή σας, την οποία συζητήσαμε σε προηγούμενη συνεδρίαση.

Τώρα πλέον συζητούμε το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, το οποίο επιχειρεί να ρυθμίσει και ρυθμίζει, ευθύς ως γίνει νόμος, τα πολύ σοβαρά θέματα της ισότητας, τα οποία θέματα μάλιστα βρίσκονται και σε μια έξαρση και είναι ανάγκη να ρυθμιστούν, λόγω των ειδικών συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί και στην πατρίδα μας.

Αυτό λοιπόν το νομοσχέδιο αποτελείται από πέντε κεφάλαια.

Το πρώτο κεφάλαιο αφορά στις γενικές διατάξεις και έχει δύο άρθρα, τα οποία αναφέρονται στο σκοπό και στην αρχή της ίσης μεταχείρισης όλων των πολιτών.

Το δεύτερο κεφάλαιο αφορά στην ίση μεταχείριση, ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής. Το κεφάλαιο αυτό έχει τέσσερα άρθρα και αναφέρονται πρώτον, στην έννοια των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής. Δεύτερον, στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού δηλαδή στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα. Τρίτον, κάνει διάκριση και δεν εφαρμόζεται ο νόμος αυτός στις περιπτώσεις που προβλέπεται διαφορετική μεταχείριση, λόγω ιθαγένειας και δεν θίγουν τις διατάξεις που ρυθμίζουν την είσοδο και την παραμονή πολιτών τρίτων χωρών ή ατόμων άνευ ιθαγένειας στην επικράτεια, ούτε τη μεταχείριση που συνδέεται με τη νομική κατάσταση των ως άνω ιθαγώνων τρίτων χωρών ή ατόμων άνευ ιθαγένειας.

Το τρίτο κεφάλαιο αφορά στην ίση μεταχείριση, ανεξαρτήτως θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης.

Το κεφάλαιο αυτό έχει πέντε άρθρα, ήτοι από το άρθρο 7 έως και το άρθρο 12. Αυτά αναφέρονται στην έννοια των διακρίσεων και διευκρινίζει αυτές τις διακρίσεις. Δεύτερον, στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του νόμου αυτού. Τρίτον, διαλαμβάνει τις εξαιρέσεις, όπως είναι οι Ένοπλες Δυνάμεις, όπως είναι τα Σώματα Ασφαλείας, όπως είναι εξαιρέσεις λόγω ηλικίας, όπως επίσης εξαιρέσεις λόγω ειδικών αναγκών σχετικών με την υπηρεσία. Επίσης, το κεφάλαιο αυτό αναφέρεται σε επαγγελματικές απαιτήσεις, όπως για θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, την ηλικία κλπ., λόγω της φύσεως των συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων. Ο παρών νόμος δεν θίγει υφιστάμενες διατάξεις και πρακτικές που αφορούν σε επαγγελματικές δραστηριότητες στο πλαίσιο των εκκλησιών, καθώς και οργανώσεων ή ενώσεων, η δεοντολογία των οποίων εδράζεται σε θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις. Ακόμα προβλέπει προσαρμογές για τα άτομα με ειδικές ανάγκες από τους εργοδότες, προκειμένου τα άτομα αυτά να έχουν δυνατότητα πρόσβασης σε θέση εργασίας. Ίσως -θα μας απασχολήσει το θέμα αυτό στην κατ' άρθρον συζήτηση- να είναι από τις σοβαρότερες ρυθμίσεις που κάνει αυτό το νομοθέτημα.

Έβδομον, προβλέπει διαφορετική μεταχείριση στην εργασία που μπορεί και περιλαμβάνει ειδικές ρυθμίσεις για τους νέους, τους ηλικιωμένους, για τα άτομα που εργάζονται για τη συντήρηση άλλων προσώπων, καθορισμό ελαχίστων ορίων ηλικίας ή ανωτάτου ορίου ηλικίας.

(ΡΕ)

Όλα τα παραπάνω ρυθμίζονται στο τρίτο κεφάλαιο αυτού του νομοσχεδίου.

Προχωρώ τώρα στο τέταρτο κεφάλαιο. Αυτό το κεφάλαιο έχει πέντε άρθρα που αναφέρονται στην παροχή προστασίας τόσο από τα δικαστήρια της χώρα όσο και από τα άρθρα 24 και 27 του Κώδικα Διοικητικής Δικαιοδοσίας. Το βάρος απόδειξης βαρύνει όχι τον βλαπτόμενο, αλλά τον αντίδικο. Αυτή είναι μια ιδιαίτερα σοβαρή ρύθμιση, η οποία θα μας απασχολήσει στην κατ' άρθρον συζήτηση και η οποία αποτελεί πρωτοτυπία. Επιπλέον, προβλέπονται ποινικές κυρώσεις για όσους παραβιάζουν αυτόν το νόμο, ο οποίος είναι μια πολύ σοβαρή ρύθμιση. Με την τροποποίηση που έγινε σ' αυτήν τη διάταξη, κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή, υπάρχει ρύθμιση, ώστε να είναι αυστηρός ο νόμος για εκείνους που παραβαίνουν τις διατάξεις περί ισότητας όλων των πολιτών.

Επίσης, προβλέπονται και διοικητικές κυρώσεις.

Το πέμπτο κεφάλαιο αναφέρεται στην προώθηση της ίσης μεταχείρισης και αποτελείται από πέντε άρθρα. Με αυτά τα άρθρα καθιερώνονται:

Πρώτον, ο κοινωνικός διάλογος και δημιουργείται η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Δεύτερον, φορείς προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

Τρίτον, Συνήγορος του Πολίτη.

Τέταρτον, Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ).

Πέμπτον, Τμήμα Ισότητας Ευκαιριών.

Έκτον, σύσταση Επιτροπής Ίσης Μεταχείρισης στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με βάση όλα τα παραπάνω, έχω την τιμή να εισηγηθώ στην Ολομέλεια την υπερψήφιση αυτού του νομοσχεδίου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με το οποίο θα επιλυθούν ιδιαίτερα σοβαρά θέματα και θα είμαστε συνεπείς προς τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αντιθέτως, το ΠΑΣΟΚ είχε καθυστερήσει εδώ και τριετήσια χρόνια να εναρμονιστεί με την κοινοτική οδηγία.

Υπάρχει, όμως, ένα ζήτημα με το οποίο, υποθέτω, ότι θα ασχοληθούν ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ και, ίσως, οι ειδικοί αγορητές. Το θέμα αυτό αφορά το σε ποιον ανήκει η πατρότητα αυτού του νομοσχεδίου. Η Κυβέρνηση ισχυρίστηκε από την πρώτη στιγμή ότι η πατρότητα δεν ανήκει σε κανέναν άλλον παρά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν ανήκει ούτε στην Νέα Δημοκρατία ούτε, ασφαλώς, στο ΠΑΣΟΚ, αλλά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όλους τους πολίτες αυτής. Όσοι επιχειρήσουν να διεκδικήσουν την πατρότητα, ασφαλώς κάνουν λάθος και προκαλούν τους ίδιους τους Έλληνες που αντιμετωπίζουν τόσο σοβαρά προβλήματα.

Η τήρηση της αρχής της ισότητας όλων των πολιτών ανεξαρτήτως φυλής, φύλου, σεξουαλικών προτιμήσεων και άλλων, δεν είναι θέμα νόμων, αλλά περισσότερο θέμα απόφασης, βούλησης και συμπεριφοράς όλων μας, είναι θέμα του νομικού μας πολιτισμού ως χώρας με τεράστια ιστορία και ευαισθησία σ' αυτά τα θέματα. Για ένα τόσο σοβαρό θέμα, είναι ανάγκη να συμφωνήσουν όλες οι πολιτικές δυνάμεις της χώρας μας και να στείλουν ένα μήνυμα ομόθυμης απόφασης και σεβασμού της αρχής της ίσης μεταχείρισης όλων των πολιτών.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (□ ν.Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να διευκρινίσω ότι σήμερα συζητούνται σε μία συνεδρίαση και η αρχή και τα άρθρα του νομοσχεδίου. Αν υπάρχει ανάγκη, θα δοθεί άνεση χρόνου και, ενδεχομένως, στις δευτερολογίες να γίνουν συμπληρώσεις.

Το λόγο έχει ο κ. Παρασκευάς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να ευχηθώ σε όλους "Χρόνια Πολλά", καθώς και μια περίοδο γόνιμη και αποδοτική για τη χώρα μας. Επίσης, θα ήθελα να εκφράσω τη συμπάθειά μου στα θύματα της τελευταίας καταστροφής.

Κύριε Φούσα, δεν νομίζω ότι θα χρειαστεί έλεγχος DNA, για να δούμε σε ποιον ανήκει το νομοσχέδιο.

Κύριοι συνάδελφοι, ο βαθμός πολιτισμού μιας ευνομούμενης χώρας, καθορίζεται από τη συμπεριφορά και τη λειτουργία της απέναντι στους πολίτες που εύκολα γίνονται θύματα διακρίσεων.

(ΡΜ)

Ο βαθμός πολιτισμού βρίσκεται σε απόλυτη συνάρτηση με την ποιότητα παροχών του κοινωνικού συστήματος μιας χώρας και τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών απασχόλησης και ίσης μεταχείρισης. Η αποτελεσματική λειτουργία των θεσμών, που δεν επιτρέπει την έξαρση φαινομένων άνισης μεταχείρισης, εκμετάλλευσης μειονεκτούντων ομάδων και καταπίεσής τους και ταυτόχρονα προστατεύει τις περιθωριοποιημένες ομάδες από αθέμιτες ενέργειες και διαμορφώνει το πλαίσιο οικονομικής και κοινωνικής τους ένταξης, καθορίζει το βαθμό πολιτισμού μιας κοινωνίας.

Η κατάθεση της πρότασης νόμου από το ΠΑΣΟΚ για την επίλυση του ίδιου προβλήματος και η κατάθεση του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου της Κυβέρνησης δυστυχώς καταδεικνύει την ύπαρξη του προβλήματος της άνισης μεταχείρισης, φαινόμενο που έχει τις ρίζες του στην αμβλυνόμνη κοινωνική αλληλεγγύη και στη μέρα με τη μέρα αυξανόμενη τάση εξοτομίκευσης.

Οι ρυθμίσεις καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φυλετικής και εθνικής καταγωγής, όπως επίσης η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή γενετήσιου προσανατολισμού είναι το αντικείμενο της πρότασης νόμου που κατέθεσε πρώτα το ΠΑΣΟΚ και αντικείμενο της σημερινής μας συζήτησης.

Με το παρόν νομοσχέδιο προτείνεται το γενικό πλαίσιο ρυθμίσεων στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας. Η εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης χωρίς παρεκκλίσεις ή σκοπιμότητες αποτελεί επιταγή των οδηγιών 2043 του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου του 2000 και 2078 του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου του 2000. Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση σηματοδοτεί -ή μάλλον πρέπει να σηματοδοτεί- μία νέα φάση στη διαδικασία ανθεκτικότερης συνένωσης των λαών της Ευρώπης.

Κατά το άρθρο 6 της Συνθήκης, οι αρχές της ελευθερίας και της δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των καλούμενων θεμελιωδών ελευθεριών, η προώπιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, η ισονομία, η ισότητα στις ευκαιρίες απασχόλησης και ασφάλειας συνιστούν την πεμπτουσία των συνταγματικών παραδόσεων των λαών της Ευρώπης.

Θεωρητικά και σε επίπεδο διακηρυγμένων αρχών η κατοχύρωση και η προώπιση αυτών των δικαιωμάτων δεν τίθεται σε καμία αμφισβήτηση. Στην πράξη, όμως, σε επίπεδο κοινωνικών συμπεριφορών, αλλά και σε επίπεδο λειτουργίας συντεταγμένων οργάνων της πολιτείας, οι διακρίσεις και στον τομέα της απασχόλησης και στον τομέα των ατομικών δικαιωμάτων είναι καθημερινό φαινόμενο σε πάρα πολλές χώρες της Ευρώπης.

Στο σύνολο των κρατών-μελών της κοινότητας τα φαινόμενα του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και της εκμετάλλευσης δεν αποτελούν φαινόμενα εξαιρέσεων, αλλά τείνουν να καταστούν κυρίαρχα κοινωνικά ρεύματα.

Σύμφωνα με την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, η ισότητα ενώπιον του νόμου και η προστασία όλων των ατόμων έναντι αθέμιτων διακρίσεων για δικαιώματα πολιτικά, ατομικά, οικονομικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά, είναι αυτονόητες και χαρακτηρίζονται ως αναφαίρετα δικαιώματα. Απαγορεύονται ρητά κάθε είδους διακρίσεις και από το ισχύον Σύνταγμα της χώρας μας, τόσο στις δημόσιες, όσο και στις ιδιωτικές σχέσεις.

Οι συνταγματικές αναφορές, οι ευρωπαϊκές δεσμεύσεις και οι κάθε είδους διακηρύξεις δε στάθηκαν αρκετές ούτε ικανές για την εξάλειψη του φαινομένου της εκμετάλλευσης στην απασχόληση και την περιστολή των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών πολιτών διαφορετικής εθνικής ή φυλετικής καταγωγής, πολιτών με διαφορετικές θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις ή πολιτών με αναπηρία, γενικά πολιτών που ανήκουν σε μειοψηφικές κατηγορίες.

Οι κατευθυντήριες γραμμές της οδηγίας 2043 για την απασχόληση οι οποίες εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι στις 10 και 11 Δεκεμβρίου του 1999 τονίζουν ότι πρέπει να προηγηθεί η δημιουργία προϋποθέσεων για αγορά εργασίας που θα ευνοεί την κοινωνική ένταξη με τη διαμόρφωση ενός συλλεκτικού συνόλου πολιτικών που θα στοχεύουν στην καταπολέμηση των διακρίσεων εις βάρος μειονεκτούντων ομάδων. Οι διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής μπορούν να υπονομεύσουν την επίτευξη των στόχων της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα την επίτευξη του στόχου υψηλού επιπέδου απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας, την άνοδο του βιοτικού επιπέδου, της ποιότητας ζωής, την οικονομική και κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη και αποτρέπουν την ενδυνάμωση του αισθήματος ασφάλειας, δικαιοσύνης και ελευθερίας.

Η κοινοτική οδηγία 43 καθορίζει τις ελάχιστες προϋποθέσεις και δίνει στα κράτη-μέλη τη δυνατότητα θέσπισης ή διατήρησης ευνοϊκότερων διατάξεων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ)

Το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου, κύριε Υπουργέ, καλύπτει δυστυχώς τις ελάχιστες προϋποθέσεις,

(ΓΗ)

Δεν επιφέρει την πλήρη ανατροπή αντιλήψεων, προκαταλήψεων, νοοτροπιών, κακών συνθηκών εργασίας, ασφάλισης και πρόνοιας που επικρατούν ακόμα στην ελληνική δικαιοσύνη, όπως εσείς και ο Υπουργός Εργασίας είχατε προαναγγείλει.

Η κατοχύρωση του δικαιώματος εργασίας και της ίσης μεταχείρισης καθίστανται για τη χώρα μας άνευ αντικείμενου για μια μεγάλη πλειοψηφία των οικονομικών μεταναστών.

Οι διδαλώδεις διαδικασίες χορήγησης νομιμοποιητικών εγγράφων παραμονής στη χώρα και εγγράφων δικαιώματος εργασίας στους οικονομικούς μετανάστες τους μετατρέπουν σε αντικείμενα εκμετάλλευσης και περιθωριοποίησης.

Η έλλειψη πολιτικής υποδοχής των μεταναστών, η έλλειψη στοιχειώδους μελέτης για το πόσους, που και τι ειδικότητων μετανάστες έχει ανάγκη αυτή η χώρα, δημιούργησαν προβλήματα εξάρσης των φαινομένων και του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.

Σε αυτό το σημείο αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να στηλιτεύσουμε το γεγονός της υποκρισίας των συντακτών της κοινοτικής οδηγίας 43 όπου στην παράγραφο 12 αναφέρει ότι "η απαγόρευση των διακρίσεων πρέπει να εφαρμόζεται και σε υπηκόους τρίτων χωρών". Αλλά δεν καλύπτει τη διαφορετική μεταχείριση λόγω ιθαγένειας και δεν θίγει τις διακρίσεις που ρυθμίζουν την είσοδο και παραμονή υπηκόων τρίτων χωρών και την πρόσβασή τους στην απασχόληση και την επαγγελματική δραστηριότητα. Είναι τα εμά, εμά και τα σα, εμά.

Δυστυχώς η κρατούσα τότε αντίληψη των ισχυρών της Ευρώπης για τους λαούς των φτωχών και αναπτύκτων χωρών διατηρείται και σήμερα σε μια πιο εκλεπτυσμένη μορφή χωρίς όμως να αλλοιώνεται η ουσία, η αποδοχή της εκμετάλλευσης της φθηνής εργασίας από τους οικονομικά ισχυρούς.

Εν κατακλείδι κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι είμαι υποχρεωμένος να επαναλάβω ότι όσα συνέβησαν προ της κατάθεσης στη διαρκή επιτροπή του σχεδίου νόμου από την κυβέρνηση και αναφέρομαι στο πρωτόγνωρο γεγονός της έκδοσης ημερήσιας διάταξης, την κατάργηση της, την έκδοση νέας και την προσπάθεια της κυβέρνησης να εκμεταλλευθεί επικοινωνιακά το παρόν σχέδιο νόμου, αυτά τα γεγονότα τα οποία τότε καυτηρίασα με την αίσθηση ότι δεν συνάδουν με τα κοινοβουλευτικά ήθη.

Το ΠΑΣΟΚ με συνέπεια στις αρχές και τις διακηρύξεις του θα ψηφίσει το παρόν νομοσχέδιο το οποίο αποτελεί αντιγραφή της πρότασης νόμου που κατέθεσε το ΠΑΣΟΚ στις 15 Ιανουαρίου 2004 ως σχέδιο νόμου και στις 13 Μαΐου του 2004 ως πρόταση νόμου.

Η διαφοροποίηση του παρόντος σχεδίου νόμου από την πρόταση νόμου του ΠΑΣΟΚ έγκειται σε φραστικές αλλαγές. Το "εθνικής" αντί "εθνοτικής" στον τίτλο του νομοσχεδίου, της "αναπηρίας" αντί "ειδικών αναγκών" της προσθήκης της τελευταίας παραγράφου του γενικού μέρους και την προσθήκη κατ' επιταγήν της κοινοτικής οδηγίας των παραγράφων 2, 5, 6, 7, 8, 11 και 16.

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, είναι ευπρόσδεκτο το πρώτο βήμα για τη θεσμοθέτηση τέτοιου είδους πολιτικών. Οφείλουμε όμως, έχουμε υποχρέωση αναπροσαρμογής όλων των πτυχών της πολιτικής που άπτονται θεμάτων ίσης αντιμετώπισης και σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας σε σημερινές πραγματικές ανάγκες.

Η διεύρυνση της κοινότητας, η ελευθερία μετακίνησης, η αναγκαστική διόγκωση του μεταναστευτικού ρεύματος, δημιουργούν νέες συνθήκες και νέα δεδομένα. Η θετική αντιμετώπιση της μετανάστευσης που ούτως ή άλλως προκύπτει και είναι υπαρκτό φαινόμενο ως αποτέλεσμα της πολιτικής αστάθειας των ενόπλων συγκρούσεων και της φτώχειας, μπορεί με καινοτόμες πολιτικές να συμβάλει στην άμβλυνση της επίδρασης των αρνητικών παραμέτρων στους ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης και των αρνητικών συνεπειών της γήρανσης του πληθυσμού.

Στόχος η καταπολέμηση των φαινομένων της μη ανεκτικότητας, της κατάχρησης, της καταπίεσης, της αύξησης της σωματικής βίας, της παιδικής εκμετάλλευσης, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας με την ταυτόχρονη ενδυνάμωση του συστήματος ασφάλειας των Ελλήνων πολιτών και στα αστικά κέντρα και στην ύπαιθρο. Η έλλειψη εκμετάλλευσης για λόγους φυλετικής καταγωγής φύλλου ή αναπηρίας και θεσμοθέτηση πολιτικών οικονομικής πολιτικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης είναι αγαπητοί συνάδελφοι σύμφυτα με τον πολιτισμό μας είναι σύμφυτα με τις καταβολές της χώρας μας. Ευχαριστώ πολύ και χρόνια πολλά σε όλους. (Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Το λόγο έχει ο Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Παναγιώτης Κοσιώνης. (ΡΝ)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Να ευχηθώ και εγώ με τη σειρά μου Καλή Χρονιά σε όλους, σε όλους μας δηλαδή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή υπήρξε μία διαμάχη -σήμερα είχε κάπως πιο χαμηλά χαρακτηριστικά- για την πατρότητα του νομοσχεδίου. Στην πραγματικότητα ήταν στην ουσία μία διαμάχη ποιος έκανε γρηγορότερη και πιστότερη αντιγραφή από τις εντολές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό είναι και το είπε και ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας σήμερα με απόλυτη ειλικρίνεια.

Και ακούστηκε στη διάρκεια της συζήτησης στην Επιτροπή, πολύ συχνά και από πολλούς, μάλιστα και ο κ. Υπουργός το είπε -δεν το λέω με την έννοια της μομφής- όταν αναφερόμαστε σε κάποιο άρθρο ότι είναι επί λέξει αντιγραφή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τώρα, δεν ξέρω αυτό εάν πρέπει να παίξει κάποιο ρόλο για το πρώτο βήμα της δημοκρατίας που είναι το Κοινοβούλιο, αν πρέπει να ασχολούμαστε πραγματικά λόγω των ιδιαιτεροτήτων που υπάρχουν και στη χώρα μας και λόγω των αντιλήψεων, της πείρας που έχει κανείς από τη ζωή, των εμπειριών, των βιωμάτων. Εάν πρέπει να τα συζητάμε αυτά τα πράγματα ή στην Επιτροπή να αποφασίζουμε κατά πλειοψηφία ποιος το θέλει, ποιος το καταψηφίζει, ποιος ψηφίζει λευκό. Να μην ασχολούμαστε τόσο πολλοί άνθρωποι για κάτι το οποίο είναι αποφασισμένο και το οποίο κατά πάσα πιθανότητα δεν μπορούμε να αλλάξουμε ούτε μία λέξη, ούτε ένα κόμμα, όπως τότε στη Συνθήκη του Μάαστριχτ, όσοι το θυμούνται από τους συναδέλφους.

Ας πάρουμε όμως τη συζήτηση που θέλουμε να το συζητήσουμε, θέλουμε να το ψάξουμε, να το αναλύσουμε, να δούμε πως μπορούν να καταργηθούν αυτές οι το λιγότερο ανεπιτρεπτες διακρίσεις που υπάρχουν μέχρι τώρα. Είναι φοβερά ενδιαφέρον θέμα.

Ας υποθέσουμε, ας υποθέσουμε λέω -και θα καταλάβετε γιατί το επαναλαμβάνω δύο φορές- ότι θέλουμε να κάνουμε το δεύτερο, δηλαδή, να καταργήσουμε τις διακρίσεις. Βέβαια, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν μπορεί να μην μπει το ερώτημα, εγώ θα το βάλω το ερώτημα και θα το βάλω σαν Κόμμα. Και δεν είναι η πρώτη φορά που το βάζουμε. Εάν είναι δυνατόν σ' αυτό το κοινωνικοπολιτικό σύστημα που έχουμε, να καταργηθούν οι διακρίσεις. Με αυτό το κοινωνικοπολιτικό σύστημα το οποίο εμείς λέμε καθαρά και ξάστερα ότι είναι καπιταλιστικό -βέβαια κρύβεται η λέξη αυτή, βρίσκουμε κάποια άλλη ορολογία- εάν είναι δυνατόν ένα τέτοιο σύστημα να ζει χωρίς διακρίσεις, να υπάρχει χωρίς διακρίσεις. Και γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ότι δεν είναι δυνατόν. Ας δούμε λοιπόν τι θέλουμε να κάνουμε τώρα. Είναι μία συζήτηση η οποία θα μπορούσε να κρατήσει πολύ, αλλά το λέω αυτό για να λένε ότι και απέναντι στις εντολές της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμείς έχουμε μία διαφορετική αντίληψη γιατί γνωρίζουμε και την πορεία της χώρας μας εδώ που τα λέμε από τότε που ήταν ΕΟΚ και έπειτα έγινε Ευρωπαϊκή Ένωση. Ξέρουμε πάρα πολύ καλά, όχι στο θέμα των διακρίσεων, ότι και στα άλλα δεν πηγαίνουμε καθόλου καλά παρά τα μεγάλα λόγια που λέχθηκαν τότε.

Ας δούμε λοιπόν το νομοσχέδιο. Και μόνο από νομοτεχνικής πλευράς εάν το παρακολουθήσει κανείς και το διαβάσει, ένας μη Βουλευτής, ένας οποιοσδήποτε άνθρωπος που έχει μία γενικότερη αντίληψη των πραγμάτων, θα διαπιστώσει, εκτός από το κεφάλαιο 1 και το άρθρο 1 και 2, ότι σε όλα τα άλλα υπάρχουν οι υποπαραγράφοι, παράγραφοι ή και κεφάλαια που ανατρέπουν όλα αυτά που υπάρχουν στην αρχή, καμιά φορά και εκείνα που υπάρχουν σε ξεχωριστό κεφάλαιο, καμιά φορά και εκείνα που υπάρχουν σε ένα άρθρο και πολλές φορές ακόμα και σε μια υποπαραγράφο. Και με μία ασάφεια τέτοια που αφήνει περιθώρια σε κάποιους, όχι με την πονηρή σκέψη, να λέει μήπως είναι ασάφεια αυτή, εννοείτε ότι θα γίνει κάτι άλλο, το οποίο δεν προβλέπεται εδώ; Και δεν είναι κάποιος που είναι ομιλητής εδώ μέσα, αν χρησιμοποίησε αυτήν την ασάφεια για να βρει κάποια άλλη λύση, αλλά και ο άλλος απέξω. Ο εργοδότης π.χ. αυτό το νομοσχέδιο για τα άτομα με αναπηρίες θα το διαβάσει πάρα πολύ καλά και ξέρει τι μέτρα θα πάρει.

(ΧΑ)

Ας πάμε λοιπόν εκτός από το κεφάλαιο 1, το οποίο περιέχει πολύ σωστά πράγματα για το πώς θα πρέπει να είναι η κατάργηση των διακρίσεων, στο δεύτερο κεφάλαιο που είναι η ίση μεταχείριση ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνικής καταγωγής. Πάμε στο άρθρο 3 στη δεύτερη παράγραφο. Λέει ότι συντρέχει έμμεση διάκριση, όταν μια φαινομενικά ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική μπορεί να θέσει πρόσωπα ορισμένης φυλετικής ή εθνικής καταγωγής σε μειονεκτική θέση, εκτός αν η διάταξη το κριτήριο ή η πρακτική αυτή δικαιολογείται αντικειμενικά από ένα θεμιτό σκοπό και τα μέσα επίτευξής του είναι πρόσφορα και αναγκαία. Καταλαβαίνετε τι χωράει εδώ μέσα. Τα πάντα. Σε αυτές τις περιπτώσεις το άτομο μπορεί να οδηγηθεί σε μειονεκτική θέση και αυτό είναι ένα από τα πρώτα βήματα που δείχνει χαρακτηριστικά κατά πού πάμε.

Το άρθρο 4 προϋποθέτει απ την αρχή. Είναι αυτό που σας έλεγα πιο μπροστά. Μέσα σε κάθε άρθρο υπάρχει κάτι που το ανατρέπει. Λέει ότι με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος και του άρθρου 5 που είναι πιο κάτω ο παρών νόμος εφαρμόζεται κλπ.

Πάμε στην παράγραφο 2 για να δούμε τι λέει. Λέει ότι ο παρών νόμος δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που προβλέπεται διαφορετική μεταχείριση -πώς προβλέπεται κανείς δεν το λέει και γιατί προβλέπεται κανένας δεν το λέει- λόγω ιθαγένειας και δεν θίγει τις διατάξεις που ρυθμίζουν την είσοδο κλπ. Και αναρωπιέται κανείς για ποιον τελικά γίνεται αυτός ο νόμος;

Εδώ υπάρχει και ένα άλλο πολύ λεπτό θέμα το οποίο έχει σχέση και με το άρθρο 5, το οποίο στην πραγματικότητα τινάζει τα πάντα στον αέρα και επιδέχεται σελίδες ολόκληρες διευκρίνησης. Μιλάμε για άτομα φυλετικής ή εθνοτικής διαφοράς που είναι εδώ στη χώρα μας. Για τη χώρα μας μιλάμε. Εδώ είχα πει και στην Επιτροπή, αγαπητοί συνάδελφοι, όταν συζητούσαμε ότι χρειάζεται όχι τεχνοκρατική αντίληψη αλλά ψυχούλα. Να σκεφθούμε και λιγάκι ιστορικά αυτή η ελληνική φυλή πόσα τέτοια πράγματα έχει τραβήξει σε δύσκολες συνθήκες, αλλά και σε κάποιες "ευνοϊκότερες" συνθήκες, παραδείγματος χάριν τότε που η μετανάστευση ήταν εθνικό καθήκον τις δεκαετίες του '60 και '70, τότε που στις χώρες της Ευρώπης -και έχω μια προσωπική εμπειρία από τη Δυτική Γερμανία- Έλληνες δουλέμποροι τους έφερναν εκεί πέρα, μεγάλος αριθμός ήταν παράνομοι και τους χρησιμοποιούσαν τα μεγάλα εργοστάσια, τους πλήρωναν, αλλά δεν τους είχαν καμιά ασφαλιστική κάλυψη. Ήταν κλεισμένοι μέσα.

Και πρέπει να αναρωτηθούμε γιατί άραγε οι αλλοδαποί έρχονται εδώ από άλλες χώρες. Μήπως θεωρούν άραγε ότι η Ελλάδα σύμφωνα με αυτά που λέγονται είναι η γη της Επαγγελίας; Θυμόμαστε πριν από τις εκλογές και δεν ήταν μόνο πριν από τις εκλογές είναι και τώρα ακόμα. Είμαστε μία από τις 25 πλουσιότερες χώρες του κόσμου, γιατί έχουμε αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος από 3,8% σε 4,2% ή 5%. □ ρωπών έρχεται αυτός ο άνθρωπος εδώ και τις περισσότερες φορές όχι νομίμως. Ξέρουμε όμως ότι αφήνονται να έρχονται, γιατί γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης από διάφορους. Δεν ζητάμε σε αυτές τις περιπτώσεις να έχει το δικαίωμα ψήφου στις δημοτικές, νομαρχιακές και βουλευτικές εκλογές. Λέμε να έχει πρόσβαση σε απλά πράγματα που διευκολύνουν τη ζωή του, εργασία, κατοικία, υγεία.

Και ξέρουμε ότι υπάρχουν διατάξεις που έλεγαν διάφορα πράγματα. Μία διάταξη, παραδείγματος χάριν, υποχρέωνε τους γιατρούς, κάθε φορά που πήγαινε ένας μετανάστης και ζήτηγε τη βοήθειά τους στο νοσοκομείο, εάν δεν είχε άδεια παραμονής, να καλέσουν το Αστυνομικό Τμήμα. Και υπάρχουν και άλλες τέτοιες περιπτώσεις.

Αυτά τα πράγματα, όταν μένουν ασαφή εξαρτώνται και από το πολιτικό κλίμα που δημιουργείται. Ξέρουμε -το είπε και ο προηγούμενος συνάδελφος- όταν δημιουργείται ένα πολιτικό κλίμα, τι γίνεται. Μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα είχαμε δύο τρεις τέτοιες περιπτώσεις, με το γύρισμα του σήριαλ, με την πειρατεία του λεωφορείου

κλπ. Προκαλείται μια έξαρση, όταν αυτά τα πράγματα δεν έχουν δημιουργηθεί.

Και θα σας πω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα που έχει μία ιδιαίτερη σημασία, επειδή είναι και αυτά τα βιώματα που σε καθοδηγούν για το τι λες για ένα νομοσχέδιο.

(BS)

Όταν επιτεύχθηκε το γερμανικό θαύμα στη Γερμανία -και επιτεύχθηκε κυρίως χάρις στα ξένα εργατικά χέρια - μετά από δυο-τρεις μήνες άρχισαν κάθε Δευτέρα όλα τα μεγάλα κανάλια να βγάζουν μια ανακοίνωση. Πρώτη πινακίδα: το Σαββατοκύριακο έγιναν τόσες εγκληματικές ενέργειες. Δεύτερη πινακίδα: τι είδους εγκληματικές ενέργειες; Βιασμοί, πυροβολισμοί, ξυλοκοπήματα κτλ. Τρίτος πίνακας: ποιος τα έκανε; Πρώτοι οι Ισπανοί, δεύτεροι οι Ιταλοί, τρίτοι οι Έλληνες κτλ. Και άρχισε να αλλάζει το κλίμα συμπεριφοράς από τη μια μέρα στην άλλη, από τη μια εβδομάδα στην άλλη. Ο άνθρωπος με τον οποίο έτρωγε μαζί ψωμί και αλάτι ή τον μάθαινε να χειρουργεί, άρχισε να τον βλέπει με άλλο μάτι. Όταν λοιπόν υπάρχει εδώ -και σε μια τόσο ευαίσθητη περιοχή- τέτοιοι νόμοι ασαφείς, καταλαβαίνετε ότι δεν μπορεί να προδιαγράψει κανείς τι είναι δυνατόν να γίνει σε τέτοιες εξάρσεις που καθορίζονται από το πολιτικό κλίμα.

Στο δεύτερο κεφάλαιο λέει "ίση μεταχείριση ανεξαρτήτως θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας κλπ.". Το άρθρο επτά, πάλι κατά σύμπτωση η παράγραφος δυο: "ο παρών νόμος δεν θίγει τα μέτρα που είναι αναγκαία σε μια δημοκρατική κοινωνία για την τήρηση της δημόσιας ασφάλισης, την διασφάλιση της δημόσιας τάξης και την πρόληψη κτλ". Και δεν μιλάμε τώρα για διαφορετική εθνότητα αλλά μιλάμε για "ανεξαρτήτως θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων αναπηρίας ή γενετήσιου προσανατολισμού". Τι έννοια έχει αυτός ο προσδιορισμός της παραγράφου δυο σ' αυτήν την περίπτωση; Θα μπορούσε να αναφέρει κανείς πολλά. Και στο άρθρο οκτώ υπάρχει ένα τέτοιο χαρακτηριστικό -η τελευταία παράγραφος, η τρίτα- που έχει μια ιδιαίτερη σημασία: η κατά τον παρόντα νόμο αρχή της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων αναπηρίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κτλ δεν εφαρμόζεται στις πάσης φύσεως παροχές που προσφέρουν τα δημόσια συστήματα ή τα αυξομειούμενα προς αυτό δημόσια συστήματα συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας και πρόνοιας. Δηλαδή γι' αυτά τα άτομα η κοινωνική μέριμνα βγαίνει τελείως απ' έξω. Σαν να είναι τι; Ζώα είναι; Και λέμε ότι δήθεν νοιαζόμαστε γι' αυτά τα άτομα που έχουν μια διαφορετική όχι μόνο νοοτροπία αλλά και άλλα πράγματα.

Θα μπορούσε να αναφέρει κανείς πολλά. Τα λέω απλά ενδεικτικά για να δείξουμε γιατί θα καταψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, το οποίο έχει και μια ασάφεια και κατά τη δική μας γνώμη -αυτό ήθελα να το πω στο τέλος- είναι αυτό που λέει και η λαϊκή παροιμία "κανονικά και με το νόμο": ρυθμίζονται και ανισότητες. Πέρα από τα κενά και τις ασάφειες που αφήνει.

Ένα χαρακτηριστικό είναι το άρθρο έντεκα που λέει διάφορα στην εισαγωγή -για να μην τη διαβάζω και χάνω χρόνο- "κατά παρέκκλιση του άρθρου επτά δεν συνιστά διάκριση λόγω ηλικίας όσον αφορά τα επαγγελματικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης κτλ" και καταλήγει στο τέλος "και τη χρήση στο πλαίσιο των συστημάτων αυτών κριτηρίων ηλικίας στους αναλογιστικούς υπολογισμούς υπό τον όρο ότι αυτό δεν καταλήγει σε διακρίσεις λόγω φύλου". Που λέει και για συνταξιοδότηση. Και αν υπήρχε μια θετική διάκριση μέχρι τώρα σε σχέση με το φύλο είναι στο θέμα της συνταξιοδότησης των γυναικών στα 55-60. Που σημαίνει ότι μ' αυτό όπως γράφεται εδώ μέσα αίρεται και αυτό το πρόνομο που είχαν οι γυναίκες που πρέπει να το έχουν λόγω του βιολογικού προορισμού τον οποίο έχουν.

Υπάρχουν και άλλες περιπτώσεις. Αλλά θα ήθελα να πω στο τέλος, για να μην καθυστερώ και πολύ, ότι όλα αυτά που λέγονται εδώ, ασάφειες κτλ και ορισμένα όπου με το γράμμα του νόμου καθορίζεται ότι πρέπει να υπάρχουν διακρίσεις, ποιος θα τα ελέγχει; Ο Συνήγορος του Πολίτη πάλι. Και ξέρουμε ότι Συνήγορος του Πολίτη είναι υποχρεωμένος να λειτουργεί μέσα στο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο έχει ψηφιστεί και ψηφίζεται και τώρα. Και αν διαβάσετε έναν απολογισμό που έκανε πριν από λίγο καιρό ο Συνήγορος του Πολίτη, αν το μελετήσει κανείς, θα δει ορισμένα πράγματα που δείχνει ότι αυτή η κατάσταση είναι αδιέξοδη. Χωρίς να θέλει να απευθύνει μομφή κανείς στους ανθρώπους που δουλεύουν μέσα στο Συνήγορο του Πολίτη.

(SX)

Δεν έχει καμία σχέση αυτό. Μπορεί να νομίζουν ότι κάτι κάνουν. Αλλά επειδή είναι υποχρεωμένοι εκ των πραγμάτων να λειτουργούν μέσα σε ένα τέτοιο νομοθετικό πλαίσιο, δεν μπορούν να ελέγξουν την κατάσταση όχι σε τούτο το νόμο μόνο αλλά και σε άλλους νόμους που έχουν ψηφιστεί μέχρι τώρα.

Για όλους αυτούς τους λόγους και για ακόμη περισσότερους που θα μπορούσε να αναφέρει κανείς, εμείς θα καταψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Εισερχόμεθα στον κατάλογο των ομιλητών.

Το λόγο έχει ο κ. Νικόλαος Γεωργιάδης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, εγώ νομίζω ότι θα έπρεπε να είχε ήδη ενσωματωθεί στο εσωτερικό δίκαιο το περιεχόμενο των δύο Κοινοτικών Οδηγών. Είναι κρίμα που η προηγούμενη κυβέρνηση δεν τα κατάφερε εγκαίρως. Θα μπορούσε, αν είχε κινηθεί εγκαίρως, αυτό να είχε γίνει τον Ιούλιο και το Δεκέμβριο του 2003.

Τώρα, για τη σημασία της ίσης μεταχείρισης στην εργασία δεν θα μιλήσω. Είναι νομίζω πολύ προφανής.

□ λλωστέιναι ένα δικαίωμα το οποίο αναγνωρίζεται τόσο από την Οικουμενική Διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όσο και από διεθνείς συμβάσεις εναντίον των διακρίσεων. Και βέβαια, είναι ένα δικαίωμα το οποίο κατοχυρώνεται από το δικό μας Σύνταγμα, κατοχυρώνεται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

Στην Ελλάδα, όμως, παρότι αυτά τα δικαιώματα είναι κατοχυρωμένα, υπάρχει, αν θέλετε, μία θεωρητική δήλωση της κατοχύρωσης του δικαιώματος. Και πρακτικά αυτό δεν κατοχυρώνεται καθότι μέχρι τώρα δεν

υπάρχουν πρακτικές συνέπειες για την παραβίαση αυτών των δικαιωμάτων. Γι' αυτό εγώ υπερψηφίζω αυτό το νόμο, διότι επιτέλους μας δίνει και τη δυνατότητα κάποιων πρακτικών συνεπειών εφόσον αυτό το δικαίωμα καταπιέζεται. Ιδιαίτερα βέβαια σε τομείς οι οποίοι εντάσσονται σε αυτή τη γκριζα περιοχή ανάμεσα στο ιδιωτικό προσωπικό και το δημόσιο χώρο. Και ο χώρος της δουλειάς είναι κατ' εξοχήν ένας τέτοιος χώρος. Το νομοσχέδιο αυτό υλοποιεί αρχές και θέσεις που, όπως είπαμε, είναι κατοχυρωμένες, αλλά συχνά παραβιάζονται. Και βέβαια προστατεύει ιδιαίτερα τους βλαπτόμενους καθώς αναστρέφει το βάρος απόδειξης ενοχής υπέρ αυτών.

Οπότε ως άνθρωπος ο οποίος είμαι φιλελεύθερος τόσο κοινωνικά όσο και οικονομικά -και το δηλώνω με χαρά- προφανώς υπερψηφίζω αυτό το νομοσχέδιο.

Θα ήθελα, όμως, να πάρω την ευκαιρία αυτή του λίγου χρόνου που έχω στη διάθεσή μου να αναδείξω και την οικονομική διάσταση αυτής της ρύθμισης, πέραν δηλαδή της ηθικής διάστασης.

Από τη στιγμή που ζούμε σε μία παγκοσμιοποιημένη κοινωνία όπου το ζητούμενο είναι να γινόμαστε όσο το δυνατόν περισσότερο ανταγωνιστικοί -και είναι και το 2005 έτος ανταγωνιστικότητας για τη χώρα- θεωρώ ότι η άριστη χρησιμοποίηση των δεξιοτήτων των εργαζομένων είναι ζητούμενο. Η άριστη αξιοποίηση των ταλέντων, της γνώσης, της παραγωγικής δυναμικής κάθε εργαζόμενου είναι αυτό το οποίο πρέπει με κάθε τρόπο να προωθούμε και να προσπαζόμαστε. Θεωρώ ότι κάθε μορφής διάκριση δημιουργεί δυσμενέστερους όρους σε κάθε εργαζόμενο να συμμετάσχει σε αυτή τη διαδικασία.

Μάλιστα, δημιουργείται και ένας φαύλος κύκλος. Όσο χαμηλότερες προσδοκίες υπάρχουν από έναν εργαζόμενο είτε από το σύστημα είτε από τη δουλειά του είτε από τον ίδιο, τόσο λιγότερο αυτός ή αυτοί θα εργαστούν και τόσο λιγότερο αυτός ή αυτοί θα είναι χρήσιμοι ή θα προσπαθήσουν να αυξήσουν τις όποιες δεξιότητές τους.

Κατά συνέπεια, λοιπόν, εδώ βλέπουμε ότι οι δεξιότητες, που προφανώς δεν ακολουθούν χρώμα, μπορούν να περιοριστούν από τέτοιου είδους νοοτροπίες. Ο μύθος του ότι ο λευκός, Ευρωπαίος, αρτιμελής, άνδρας, ετεροφυλόφιλος και προτεστάντης είναι το καλύτερο εργατικό δυναμικό, νομίζω ότι έχει ανατραπεί εδώ και πολύ καιρό από κοινωνιολογικές μελέτες. Και γνωρίζουμε ότι δεν είναι κατ' ανάγκη αυτοί που έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά οι καλύτεροι εργαζόμενοι.

Εγώ αντιλαμβάνομαι λιγάκι το χώρο εργασίας σαν μία συμφωνική ορχήστρα ή σαν μία μικρή ορχήστρα όπου διαλέγεις αυτούς που παίζουν καλύτερα βιολί ή μπάσο ή φαγκότο ή κρουστά. Και δεν σε ενδιαφέρει αν έχουν ένα ή δύο πόδια από κάτω και δεν σε ενδιαφέρει αν είναι κίτρινοι ή πράσινοι ή σπιδήποτε. Αυτό το οποίο σε ενδιαφέρει είναι να έχεις το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα και να συνεργάζονται καλά. Και νομίζω ότι αυτή η νοοτροπία μόνο μπορεί να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων, της ελληνικής οικονομίας αλλά και της ελληνικής κοινωνίας συνολικά.

Κατά συνέπεια, λοιπόν, είναι και οικονομικά και κοινωνικά συμφέρον για όλους να προβούμε σε μία αλλαγή μιας νοοτροπίας ενάντια σε συγκεκριμένα στερεότυπα ιδιαίτερα στο χώρο της εργασίας, τα οποία προφανώς δεν ωφελούν, αλλά δεν είναι ανώδυνα γιατί μειώνουν τις συνολικές δυνατότητες της οικονομίας μας και της χώρας μας.

(TS)

Στο λίγο χρόνο που μου περισσεύει, θα ήθελα να πω δυο-τρεις κουβέντες για την προσπάθεια αλλαγής αυτής της νοοτροπίας, διότι καλά νομοθετούμε -ευτυχώς υπάρχουν οι συγκεκριμένες διατάξεις που προβλέπουν ποιος θα είναι οι συνέπειες όποιου παραβεί την αρχή αυτού του δικαιώματος της ισότητας απέναντι στην εργασία- αλλά υπάρχει και μια καθημερινή πρακτική, η οποία βασίζεται σε στερεότυπα και θεωρώ ότι ήρθε η ώρα και είμαστε υποχρεωμένοι να "χτυπήσουμε".

Μπορούμε να ξεκινήσουμε, καταρχήν αρνούμενοι να γελάσουμε με ρατσιστικά ή άλλα αστεία, ασχέτως ποιος τα λέει -μπορεί να τα λέει ο Αρχιεπίσκοπος ή ένας από εμάς. Από τη στιγμή που είναι ρατσιστικό το ανέκδοτο, όσο αστείο και να είναι, δεν πρέπει να γελάμε και δεν πρέπει και να το αναπαράγουμε. Αυτό είναι πολύ βασικό. Δεύτερον, να αποφεύγουμε σχολιασμούς ή αστεία που έχουν να κάνουν με το γενετήσιο προσανατολισμό. Για παράδειγμα, τα ανέκδοτα με τις περίφημες ξανθές, ή άλλα τέτοια απαξιωτικά στερεότυπα, τα οποία ασυνείδητα αναπλάθουμε, ιδιαίτερα στο χώρο της εργασίας έχουν τέτοιου είδους εφαρμογές και "χτίζουν" στερεότυπα.

□ ~~κουσάμε~~ προσοχή την τοποθέτηση του Κ.Κ.Ε. γιατί διερωτήθηκα πώς είναι δυνατόν μια πολιτική ομάδα να μην ψηφίζει ένα τέτοιο νόμο. Εγώ νομίζω ότι το Κ.Κ.Ε. παρότι η εισήγηση είχε ορισμένα σημεία για τις εξαιρέσεις, θα ήθελε, δηλαδή, να μην υπάρχουν αυτές οι εξαιρέσεις που νομίζω ότι δικαίως υπάρχουν και μια προσεκτική ανάγνωση του νομοθετήματος θα μας πείσει ότι είναι ορθό και πολύ ισορροπημένο, ίσως πέφτει σε μία πλάνη σαν αυτή που προσπαθεί το νομοσχέδιο να πατάξει, δηλαδή πως σπιδήποτε έρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι κατ' ανάγκη κακό. Αυτό νομίζω ότι είναι εξίσου αντιπαραγωγικό με τη διάκριση δικαιωμάτων ίσης μεταχείρισης στην εργασία. Κάνει κακό αυτή η τακτική και νομίζω ότι αυτό που επιτυγχάνει, είναι να μειώνει την αξιοπιστία ενός πολιτικού κόμματος.

Βέβαια ξέρω ότι αυτή η νοοτροπία δεν εμπνέει τους συναδέλφους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος και δεν νομίζω ότι σε αυτή την Αίθουσα υπάρχουν άνθρωποι, οι οποίοι εμπνέονται από τις νοοτροπίες που μόλις κατέδειξα και που επιθυμούμε να απαλείψουμε, ιδιαίτερα στο χώρο της εργασίας. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχουν βρει θέση τέτοιου είδους αντιλήψεις. Ελπίζω να μη βρεθούμε στη δυσάρεστη θέση να τις δούμε και σε αυτή την Αίθουσα.

Τέλος, στην εμπειρία μου ως νέου κοινοβουλευτικού, στη δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα είδα από πλευράς νοοτροπίας, αλλά και μέσω μιας συγκεκριμένης διαδικασίας, μια διάκριση ανάμεσα στους νέους και τους παλαιούς συναδέλφους. Ούτε αυτό είναι υγιές για τους λόγους που εξήγησα, οικονομικά, δηλαδή, δεν βοηθά

καμία κοινοβουλευτική ομάδα να έχει διακρίσεις ανάμεσα στους νέους και τους παλαιούς συναδέλφους. Με χαρά σημειώνω ότι ο νέος Κανονισμός της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας απαλείφει μια τέτοια διάταξη, η οποία κακώς παρείσφρησε στην Κοινοβουλευτική Ομάδα δυο-τρεις μήνες νωρίτερα. Οι διακρίσεις, πέρα του ότι είναι ηθικά μεμπτές, πολιτικά εσφαλμένες, παράνομες και οικονομικά ανπαραγωγικές, διακυβεύουν τους στόχους της ανάπτυξης, του βιοτικού μας επιπέδου, της ποιότητας ζωής μας. Διακυβεύουν στόχους όπως η απασχόληση, η κοινωνική προστασία, η κοινωνική συνοχή και βέβαια διακυβεύουν την αλληλεγγύη των πολιτών, που είναι απαραίτητο συστατικό για να μπορέσει η χώρα να πάει μπροστά και να εκμεταλλευτεί όλες τις δυνατότητες. Κατά συνέπεια, η καταπολέμηση των διακρίσεων στους χώρους εργασίας δεν είναι μόνο μία συνειδητή πολιτική επιλογή της Κυβέρνησης, αλλά είναι και ένα δείγμα οικονομικής εχεφροσύνης, η οποία νομίζω ότι έχει εκλείψει πρόσφατα από την αντίληψη που διακυβέρνησε τη χώρα. Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να δω τις προβλέψεις του άρθρου 27, δηλαδή Προεδρικά Διατάγματα που επεκτείνουν τις αρχές αυτού του νόμου και σε άλλους τομείς και όχι μόνο στην εργασία, να ενεργοποιηθούν το συντομότερο δυνατόν. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. (Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Το λόγο έχει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Φίλιππος Πετσάλλικος. ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΛΙΚΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκτιμώ ότι το Ελληνικό Κοινοβούλιο ξεκινά τη νέα χρονιά, το 2005, με ένα ιδιαίτερα καλό τρόπο σε ό,τι αφορά το θέμα που συζητάμε. Εκτιμώ ότι είναι ένα από τα πιο σημαντικά νομοθετήματα αυτό το οποίο μας απασχολεί σήμερα, άσχετα εάν δεν συγκεντρώνει πάνω του τα φώτα της δημοσιότητας επειδή άλλα γεγονότα αυτές τις μέρες και αυτές τις ώρες ίσως προκαλούν περισσότερο το ενδιαφέρον των μαζικών μέσων ενημέρωσης και μέσω αυτών και των πολιτών. Θεωρώ ότι το θέμα που πραγματεύεται αυτό το νομοθέτημα, είναι ιδιαίτερα σημαντικό, γιατί το επίπεδο της ανάπτυξης μιας χώρας και μιας κοινωνίας, κατά την άποψη μου, δεν αποδεικνύεται μόνο από την οικονομική της ανάπτυξη, από τις σύγχρονες υποδομές που έχει ως χώρα, ή από το επίπεδο και την ποιότητα των υπηρεσιών. (ST)

Το επίπεδο της ανάπτυξης μιας χώρας και μιας κοινωνίας αποδεικνύεται και από την πληρότητα των θεσμών, θεσμών μάλιστα που αποτρέπουν την άνιση μεταχείριση των ατόμων, διασφαλίζουν την προστασία τους από αθέμιτες διακρίσεις και διευκολύνουν ταυτόχρονα την ένταξή τους στο οικονομικό και κοινωνικό γίγνεσθαι. Η ίση μεταχείριση όλων των ατόμων και η προστασία τους έναντι αθέμιτων διακρίσεων αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και ταυτόχρονα αποτελεί, ως γνωστόν, κατάκτηση του σύγχρονου νομικού πολιτισμού. Για όλους αυτούς τους λόγους ως Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είχαμε επεξεργαστεί και είχαμε δώσει στη δημοσιότητα το Νοέμβριο του 2003 -σε κοινή συνέντευξη Τύπου τότε του ομιλούντος και του τότε συναδέλφου μου Υπουργού Εργασίας κ. Ρέππα- το νομοσχέδιο που όχι απλά ενσωμάτωνε τις οδηγίες που είχαν εκδοθεί στο τέλος του 2000 στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά θα έλεγα ότι αποτελούσε και μία τομή, ένα σημαντικό εκσυγχρονιστικό μέτρο σε ό,τι αφορά τη νομοθεσία μας για την εφαρμογή της ίσης μεταχείρισης για όλους, ανεξάρτητα από τη φυλετική, εθνική καταγωγή, ανεξάρτητα από τις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις και ανεξάρτητα από την αναπηρία τους, την ηλικία ή το γενετήσιο προσανατολισμό τους. Δεν υπήρξε, κύριε Φούσα, αγαπητέ συνάδελφε της Νέας Δημοκρατίας, καμιά καθυστέρηση και σε ό,τι αφορά τις υποχρεώσεις -ας το πούμε έτσι, σε εισαγωγικά- από πλευράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είχε η χώρα μας για να ενσωματώσει στο εθνικό δίκαιο τη σχετική αυτή οδηγία, γιατί -επαναλαμβάνω- η υποχρέωση ήταν μέχρι τέλους του 2003 κάθε χώρα να έχει προχωρήσει σε ανάλογες ρυθμίσεις. Εμείς ήδη το Νοέμβριο του 2003 είχαμε δώσει για δημόσιο διάλογο το νομοσχέδιο, το οποίο άλλωστε είναι αυτό που έρχεται σήμερα και συζητείται εδώ. Είναι το ίδιο νομοσχέδιο κατά 99%, όπως διεπίστωσα και όπως διαπιστώσαμε και κατά την πρόσφατη συζήτηση της πρότασης νόμου που είχαμε κάνει ως ΠΑΣΟΚ πριν από αρκετούς μήνες και συζητήθηκε πριν από περίπου ένα μήνα στην Αίθουσα αυτή. Είναι το ίδιο νομοσχέδιο το νομοσχέδιο που φέρνει η Κυβέρνηση. Επίσης, το νομοσχέδιο αυτό που είχαμε δώσει τότε, το Νοέμβριο του 2003, στη δημοσιότητα είχε κατατεθεί στη Βουλή ήδη τον Ιανουάριο, μετά τη διεξαγωγή του δημόσιου διαλόγου, αλλά δεν πρόλαβε να ψηφιστεί, δεν έγινε η συζήτηση και η ψήφιση επειδή η Βουλή, ως γνωστόν, διέκοψε λόγω των εκλογών πρόωρα τις εργασίες της. Γι' αυτό αμέσως μετά, λόγω της σημασίας του θέματος, καταθέσαμε ως Αξιωματική Αντιπολίτευση το τότε νομοσχέδιο με τη μορφή της πρότασης νόμου. Γι' αυτό το λόγο την καταθέσαμε, διότι θεωρούμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικά όλα αυτά τα θέματα που ρυθμίζονται με το κείμενο που συζητάμε εδώ και που -επαναλαμβάνω- είναι κείμενο που όχι εν μέρει αλλά καθ' ολοκληρίαν είχαμε επεξεργαστεί ως Κυβέρνηση. Το πεδίο εφαρμογής της απαγόρευσης διακρίσεων λόγω εθνικής ή φυλετικής καταγωγής είναι ευρύ κατά τις διατάξεις που συζητούμε και περιλαμβάνει την πρόσβαση στην εργασία και την απασχόληση, τη διαμόρφωση εξέλιξης και λύση εργασιακής σχέσης, την επαγγελματική κατάρτιση, την κοινωνική ασφάλιση, την υγειονομική περίθαλψη, την εκπαίδευση, τις κοινωνικές παροχές, καθώς και την πρόσβαση στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης και της στέγης. Καλύπτεται τόσο ο ιδιωτικός όσο και ο δημόσιος τομέας. Έτσι, για παράδειγμα, δεν επιτρέπεται σε ένα ξενοδοχείο ή σε ένα νοσοκομείο να μη δέχεται πρόσωπα λόγω του χρώματός τους, ούτε σε εργοδότη επιτρέπεται να διακρίνει ως προς την αμοιβή με βάση την εθνική καταγωγή του εργαζόμενου. Κύριος άξονας των διατάξεων αυτών είναι η απαγόρευση όχι μόνο της άμεσης διάκρισης αλλά και κάθε μορφής συγκεκαλυμμένης διάκρισης. Έτσι, για παράδειγμα, απαγορεύεται και η έμμεση διάκριση, δηλαδή η

φαινομενικά ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική που μπορεί να προκαλέσει δυσμενή μεταχείριση προς κάποιο πρόσωπο λόγω της φυλετικής ή εθνικής του καταγωγής. Επί παραδείγματι, δεν επιτρέπεται να εξαρτάται η παροχή κάποια υπηρεσίας από κριτήριο σχετικό με το εισόδημα, την εκπαίδευση ή τη χώρα προέλευσης, με αποτέλεσμα να αποκλείονται κατ' εξοχήν πρόσωπα συγκεκριμένης εθνικής ή φυλετικής προέλευσης.

Επίσης, απαγορεύεται η παρενόχληση, δηλαδή η προσβολή της αξιοπρέπειας προσώπου και η δημιουργία εκφοβιστικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή εχθρικού περιβάλλοντος για κάποιον από τους παραπάνω λόγους. Επί παραδείγματι, απαγορεύεται να διαμορφώνεται χώρος παροχής υπηρεσιών κατά τέτοιο τρόπο, π.χ. με την ανάρτηση ανακοινώσεων ή φωτογραφιών κλπ, με αποτέλεσμα πρόσωπα συγκεκριμένης εθνικής ή φυλετικής προέλευσης να αισθάνονται εξευτελισμό. Έτσι, παρέχεται ευρεία προστασία κατά κάθε διακριτής συμπεριφοράς για αθέμιτο λόγο.

Επίσης, σε ό,τι αφορά το δίκαιο της απόδειξης, εδώ επέρχεται μια σημαντικότητα τομή, γιατί εκείνος εναντίον του οποίου υπάρχει διάκριση αρκεί να επικαλεστεί τα γεγονότα που κατά την άποψή του θεμελιώνουν τον ισχυρισμό του ότι υπάρχει σε βάρος του αθέμιτη διάκριση.

ΧΡ

Και τότε ο εργοδότης ή το άλλο μέρος γενικότερα πρέπει να αποδείξει ότι δεν υφίσταται η αθέμιτη διάκριση. Είναι μια σημαντική τομή προστασίας των προσώπων που πρέπει να προστατεύονται από αθέμιτες διακρίσεις. Θα ήθελα τώρα να κάνω μια παρατήρηση όσον αφορά την "εθνοτική καταγωγή". Το νομοσχέδιο υιοθετεί αυτό τον όρο παρά το γεγονός ότι άλλη ήταν η διατύπωση στην πρόταση νόμου και στο νομοσχέδιο που είχαμε κάνει εμείς. Ο όρος εθνοτική καταγωγή είναι λάθος. Ο ορθός όρος είναι εθνική καταγωγή γιατί είναι ακριβέστερος, γιατί είναι πλέον δόκιμος σε σχέση με την εθνοτική καταγωγή. Βέβαια είναι και ο όρος που χρησιμοποιεί το Σύνταγμά μας και ο όρος που χρησιμοποιούν τα βασικά ευρωπαϊκά κείμενα που δέχονται την έννοια εθνική καταγωγή. Στοιχειώδης εξοικείωση για παράδειγμα με τη συνθήκη για την ίδρυση της ευρωπαϊκής κοινότητας θα σας επέτρεπε να δείτε ότι το άρθρο 13 το οποίο παρέχει και τη νομική βάση για την έκδοση των δύο οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ρητά ομιλεί για την καταπολέμηση διακρίσεων λόγω εθνικής και όχι εθνοτικής καταγωγής.

Δεύτερον όσον αφορά τον όρο ιθαγένεια ή υπηκοότητα. Ο όρος υπηκοότητα είναι αδόκιμος. Σημειώνω όμως ότι στο άρθρο 4 του νομοσχεδίου αντικαταστήσατε τη λέξη "ανιθαγενών" σε "άτομα άνευ υπηκοότητας".

Δηλαδή χρησιμοποιείτε και πάλι εδώ τον όρο "υπηκοότητα".

Θα έλεγα περαιτέρω ότι και η χρήση εκ μέρους του νομοσχεδίου του όρου ιθαγενών τρίτων χωρών είναι αδόκιμη και μάλλον πρόχειρη. Γι αυτό θα πρότεινα τη χρήση του όρου πολιτών τρίτων χωρών.

Και τέλος με βάση τις φραστικές και νομοθετικές βελτιώσεις που μας διένειμε ο κύριος Υπουργός θέλω να κάνω δύο παρατηρήσεις: Είναι ορθό και καλώς το κάνετε γιατί το είχαμε ζητήσει, να αντικαταστήσετε τον όρο ειδικές ανάγκες από το αρχικό κείμενο με τον όρο αναπηρία που είναι ο ορθός όρος και τον είχαν ζητήσει οι ενώσεις των συμπολιτών μας.

Δεν αντιλαμβάνομαι γιατί διαγράφεται από το άρθρο 10 στο δεύτερο εδάφιο η λέξη "επαρκώς". Θεωρώ ότι έπρεπε να παραμείνει. Από την άλλη πλευρά δεν αντιλαμβάνομαι γιατί στην επιτροπή του άρθρου 21 που θα έχει και την αρμοδιότητα της τήρησης των διατάξεων του νομοσχεδίου και της επίλυσης προβλημάτων όσον αφορά την υποχρέωση εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης, έχετε ως πρόεδρο το γενικό γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Δε νομίζω ότι έχει να προσφέρει τίποτα όταν ο νόμος προβλέπει ότι γενικός γραμματέας θα είναι ο πρόεδρος. Να δοθεί η δυνατότητα ο πρόεδρος να είναι ένα πρόσωπο κύρους και ειδικών γνώσεων. Εμείς προβλέπαμε ότι θα υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Δικαιοσύνης για να υπάρχει κάλυψη με το αναγκαίο κύρος αλλά και η ευθύνη του κατεξοχήν αρμόδιου Υπουργού για την τήρηση αυτών των κανόνων.

Με αυτές τις παρατηρήσεις δηλώνουμε ότι ψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο γιατί είναι πολύ σημαντικό από πλευράς των θεμάτων που ρυθμίζει και από πλευράς του περιεχομένου. Βέβαια είναι το νομοσχέδιο που γι αυτούς τους λόγους είχαμε εκπονήσει ως ΠΑΣΟΚ και το είχαμε καταθέσει λίγο πριν από τη διάλυση της Βουλής. Για όλους αυτούς τους λόγους υπεψηφίζω το νομοσχέδιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Η κα Καλατζάκου έχει το λόγο.

TR

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταρχήν χρόνια πολλά σε όλους, καλή χρονιά! Ελπίζω το 2005 πραγματικά να είναι και δημιουργικό και αποτελεσματικό για όλους μας. Θα ήθελα να πω ότι χαίρομαι πάρα πολύ που συζητάμε ένα τέτοιο ενδιαφέρον θέμα εδώ, παρ' όλο που τα φώτα της δημοσιότητας έχουν στραφεί στο βασικό μέτοχο που συζητείται στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης την ώρα αυτή. Αλλά νομίζω ότι είναι σημαντικό να πούμε καταρχήν ότι υπάρχουν διακρίσεις στη χώρα μας. Και είναι πάρα πολύ σημαντικό να πούμε ότι κάθε νομοθετική πρωτοβουλία, κάθε πρωτοβουλία της πολιτείας που στοχεύει στο να καταπολεμηθούν αυτές οι διακρίσεις τι κάνει; Δημιουργεί ένα υψηλότερο επίπεδο πολιτισμού. Και αυτό το επίπεδο πολιτισμού το οποίο το θεωρώ κορυφαία κατάκτηση για την Ευρώπη, είναι αυτό που μας κάνει ξεχωριστούς. Και δεν είναι αυτόνομο αυτό το επίπεδο πολιτισμού.

Θέλω να πω δηλαδή, ότι κάθε τι που έρχεται και που πραγματικά κατοχυρώνει την ίση μεταχείριση, ανεξάρτητα από φυλετική ή εθνική καταγωγή, θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις για τα άτομα που έχουν αναπηρίες, για την ηλικία και για το γενετήσιο προσανατολισμό, πιστεύω ότι είναι κατάκτηση για την κοινωνία μας. Και είναι αυτό που βασίζεται στην εμπέδωση των ευρωπαϊκών και φιλελεύθερων αξιών των δημοκρατιών μας.

Στην Ελλάδα, όμως, θα ήθελα να πω -επειδή συζητούμε και για το πρόβλημα της μετανάστευσης μέσα σε αυτό το νομοθέτημα- υπάρχουν πολλά σωστά που έχουν γίνει σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Οφείλουμε να το τονίσουμε αυτό. Για παράδειγμα στη δική μας της χώρα δεν υπάρχει αυτή η γκετοποιήση που υπάρχει σε πάρα πολλές άλλες χώρες της Ευρώπης και που δημιουργεί τα μεγαλύτερα προβλήματα. Τα παιδιά των μεταναστών, τα παιδιά άλλων εθνοτήτων πηγαίνουν στα δικά μας τα σχολεία, μαθαίνουν ελληνικά, έχουν μία εξοικείωση με τον ελληνικό πολιτισμό. Πιστεύω ότι το να αποκτούν την ελληνική κουλτούρα, αλλά και την ευρωπαϊκή είναι κάτι που και θα τους διευκολύνει στην ενσωμάτωση και πολύ περισσότερο θα διευκολύνει τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να ζούμε όλοι ειρηνικά.

Την περίοδο, όμως, αυτή ξέρουμε όλοι ότι υπάρχει ένα πολύ μεγάλο θέμα, το οποίο είναι ανοικτό στην Ευρώπη. Πρέπει να προχωρήσουμε σε ενιαία μεταναστευτική πολιτική, σε μία ενιαία άποψη για το πώς θα χειριστούμε αυτό το πολύ μεγάλο θέμα. Τα νομοθετήματα που έχουμε κατοχυρώνουν την ίση μεταχείριση, αλλά πρέπει να δούμε και την πραγματικότητα. Δεν είναι δυνατόν ολόκληρη η Ευρωπαϊκή Ένωση να πασχίζει ακόμα και σήμερα να αποφασίσει πώς ακριβώς θέλει να χειριστεί το θέμα αυτό. Δεν είναι μόνο νομικός ο τρόπος. Νομίζω ότι πρέπει να υπάρξουν διαφορετικοί μηχανισμοί. Πρέπει να αποφασίσουμε κάποιες βασικές θέσεις. Προχωρούμε στην ενσωμάτωση; Και τι σημαίνει αυτό για τις κοινωνίες μας; Ο στόχος μας δηλαδή είναι να φτιάξουμε ξένους που θα ζουν στις πατρίδες μας με τις δικές μας αξίες, με τα δικά μας ιδανικά; Χρησιμοποιούμε απλώς τη μετανάστευση και επιτρέπουμε στους ανθρώπους αυτούς να βρίσκονται στη χώρα μας για να μπορούν να προσφέρουν εργασιακά, για να μπορούν να μπουν στο σύστημα των ταμείων, για να μπορούν να βοηθήσουν τα ταμεία επειδή ο πληθυσμός στην Ευρώπη γερνάει, αλλά τους κρατούμε ταυτόχρονα έξω από την πραγματική λειτουργία της κοινωνίας; Αυτά είναι ερωτήματα, τα οποία δεν είναι απλώς φιλοσοφικά, είναι ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν.

Νομίζω ότι υπάρχει πολύ μεγάλο άγχος στην Ευρώπη, αλλά και ατολμία και μέχρι στιγμής δεν έχει υπάρξει πραγματικά μία αντιμετώπιση του θέματος που να μας δίνει την άνεση να πούμε ότι υπάρχει προοπτική και ότι πραγματικά θα μπορέσουμε να βρούμε ένα τρόπο και να το ρυθμίσουμε και να ζήσουμε όλοι ειρηνικά και με ένα κοινό όραμα για το μέλλον.

Θα ήθελα επίσης να πω ότι υπάρχει και μία αναφορά στα άτομα με αναπηρία. Με την ευκαιρία, λοιπόν, της συζητήσεως εδώ, νομίζω ότι η μεγαλύτερη διάκριση υπάρχει απέναντι στα άτομα με αναπηρία και εννοώ την αρνητική διάκριση. Σε επετειακές μέρες όλοι μιλούμε για την ανάγκη της ενσωμάτωσης των ατόμων με αναπηρία, εκφωνούνται λόγοι από όλα τα fora, αλλά δεν υπάρχει πολιτική και πρακτική ουσία πίσω από αυτά. Έχουν γίνει κάποια βήματα, αλλά αυτή τη στιγμή δεν έχει καλλιεργηθεί στην Ελλάδα, στην ελληνική κοινωνία η ευρωπαϊκή αντίληψη, η ανθρώπινη αντίληψη ότι εδώ αυτοί οι άνθρωποι αποτελούν μέρος της κοινωνίας μας. Δεν είναι το θέμα ότι θα πάρουμε ένα, δύο, τρία μέτρα έτσι επιδερμικά για να πούμε ότι έχουμε κάνει κάτι.

(ΚΟ)

Δεν είναι δυνατόν -και δεν το λέω καθόλου επετειακά- να δυσκολευόμαστε να χαιρετίζουμε για παράδειγμα ότι θα υπάρξει ένα ταξί για τους αναπήρους προκειμένου να κυκλοφορούν στην Αθήνα. Είναι πολύ σημαντικό, αλλά σε άλλες χώρες του κόσμου όλα τα λεωφορεία έχουν σύστημα ώστε τα αναπηρικά καροτσάκια να μπορούν να μπαίνουν μέσα σ' αυτά τα λεωφορεία. Έχουν υπάρξει πολύ μεγάλες παρεμβάσεις για τους ανθρώπους με όλων των ειδών τις αναπηρίες ακόμη και στον τρόπο με τον οποίο αυτοί οι άνθρωποι επιλέγονται για να κάνουν κάποιες δουλειές.

Σε μία επίσκεψή μου στη Δανία θα σας πω πολύ απλά ότι σε συζήτηση που είχα με εκπροσώπους του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών εκεί, μου είπαν ότι ένας άνθρωπος ο οποίος έχει ένα κινητικό πρόβλημα και δουλεύει στο ισόγειο και δεν χρειάζεται να ανέβει τις σκάλες δεν έχει πραγματικά κινητικό πρόβλημα. Τους παρέχουν βοήθη για να τους κατεβάσει τα χαρτιά από το ντουλάπι. Είναι μία τελείως διαφορετική νοοτροπία. Δεν ξεχωρίζουν τους ανθρώπους με βάση το αν έχουν τα κατάλληλα προσόντα για τη συγκεκριμένη θέση εργασίας, αφήνοντας στο πλάι το ότι υπάρχει αυτοί του είδους το πρόβλημα όχι για να το ξεχάσουν, αλλά για να εφαρμόσουν πραγματικά την ίση μεταχείριση και τα προγράμματα αυτά.

Είναι λοιπόν πολύ σημαντικό να εκπαιδεύσουμε και να εκπονήσουμε ένα σχέδιο δράσης που θα φέρει αποτελέσματα, έτσι ώστε και ο ιδιωτικός τομέας να προσλάβει περισσότερους ανθρώπους που έχουν αυτά τα προβλήματα, αλλά και ο δημόσιος τομέας, διότι πραγματικά οι προκηρύξεις και οι θέσεις που υπάρχουν ακόμη και στο δημόσιο τομέα είναι ελάχιστες και δεν καλύπτουν καθόλου το πρόβλημα και αυτοί είναι άνθρωποι οι οποίοι θα έχουν τις μεγαλύτερες ανάγκες.

Συνοψίζοντας θα ήθελα να πω το εξής: Εμείς είμαστε εδώ ώστε κάθε μέρα με τον τρόπο μας να συμβάλλουμε ώστε να γίνει η δημοκρατία μας πιο σύγχρονη και πραγματικά με τις δυνατότητες που έχουμε ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προσφέρουμε στους πολίτες τις καλύτερες, τις πιο υψηλές και ποιοτικές υπηρεσίες, έτσι ώστε η ζωή τους να γίνεται καλύτερη και να αποκτούν ευκαιρίες. Η ίση μεταχείριση για όλους είναι ακρογωνιαίος λίθος αυτής της πολιτικής.

Θα κλείσω επαναλαμβάνοντας ότι τίποτα απ' όλα αυτά τα πράγματα τα οποία εμείς θεωρούμε ίσως απλά δεν είναι δεδομένα. Είναι κατακτήσεις που έχουμε πετύχει και γι' αυτό διαφέρουμε από άλλα κράτη της υφελίου. Γι' αυτές τις αντιλήψεις, γι' αυτούς τους στόχους και γι' αυτές τις προδοκίες.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο κ. Σωκράτης Κοσμίδης.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο σεβασμός στη διαφορετικότητα ατυχώς δεν είναι αυτονόητος. Η ξеноφοβία, ο ρατσισμός και οι διακρίσεις είναι φαινόμενα που παρατηρούνται διαχρονικά και διεθνώς.

Στην καταπολέμηση αυτών των διακρίσεων αποσκοπούν οι υπό εναρμόνιση δύο οδηγίες του Συμβουλίου. Τον ίδιο σκοπό υπηρετούν διατάξεις του Ελληνικού Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Παράλληλα, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εφαρμόζοντας την Ευρωπαϊκή Σύμβαση

Δικαιωμάτων του ανθρώπου έχει διαμορφώσει ήδη πάγια νομολογία σε σχέση με την προστασία της διαφορετικότητας.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο με επτά επισημάνσεις θετικές ή αρνητικές. Πολύ σοφά και με την πρόταση νόμου του ΠΑΣΟΚ και με το συζητούμενο νομοσχέδιο επιλέγονται διαφορετικοί φορείς για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης. Δηλαδή, ο Συνήγορος του Πολίτη για το πεδίο της δημόσιας διοίκησης, η Επιτροπή Ίσης Μεταχείρισης που συνιστάται με το άρθρο 21 για τον ιδιωτικό χώρο και το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας για τον τομέα απασχόλησης και εργασίας.

Για τον τελευταίο τομέα είχα προτείνει στη Διарκή Επιτροπή για διερεύνηση τον Οργανισμό Μεσολάβησης Εργατικών Διαφορών λόγω της ανεξαρτησίας του και της αντιπροσωπευτικής του διοίκησης. Πείθομαι από τη διαβεβαίωση του Υπουργού ότι ερεύνησε την πρόταση και εκτιμά ότι δεν είναι το καταλληλότερο όργανο. Τονίζω ότι ήδη ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των καθηκόντων του "Τίτλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου" έχει ήδη χειριστεί αναφορές σχετικά με ζητήματα διακρίσεων ανάλογα με αυτά που ρυθμίζουν οι υπό εναρμόνιση οδηγίες.

(MN)

Σταχυολογώ από τις ετήσιες εκθέσεις του Συνηγόρου του Πολίτη την ενασχόλησή του με την ελλιπή προστασία δημόσιας υγείας σε καταυλισμό Ρομά από τη Νομαρχία Θεσσαλονίκης, εξώθηση σε πράξεις φυλετικής μισαλλοδοξίας από το Δήμο Νέας Κίου Αργολίδας, παρεμπόδιση πώλησης σε Ρομά ακινήτων από το Δήμο Ζαφειρίου, παράλειψη εγγραφής Ρομά σε σχολεία υποχρεωτικής εκπαίδευσης κλπ.

Η εκτίμησή μου είναι ότι οι περισσότερες αναφορές για παραβιάσεις της αρχής της ίσης μεταχείρισης θα αφορούν παραβιάσεις εκ μέρους ιδιωτών. Γι' αυτό ορθώς η αρμοδιότητα δεν ανατέθηκε στο Συνήγορο του Πολίτη γιατί άλλως θα είχαμε παράβαση της αρχής του προσανατολισμού του Συνηγόρου του Πολίτη στη δημόσια διοίκηση. Ορθώς επίσης δεν συνιστάται νέα ανεξάρτητη αρχή.

Επιθυμώ να υπογραμμίσω την αδήριτη ανάγκη συνεργασίας των φορέων που καθίστανται αρμόδιοι για την εφαρμογή της οδηγίας. Δεύτερον, χαιρόμαι κύριε Υπουργέ που υιοθετήσατε τον όρο άτομα με αναπηρία, αντί του όρου άτομα με ειδικές ανάγκες που εδώ και δύο χρόνια περίπου έχει αντικατασταθεί. Χαιρόμαι επίσης που καλύψατε το κενό που είχατε επισημάνει στη Διарκή Επιτροπή στο άρθρο 21 παράγραφος 2 με το κείμενο που μας διανεμάτε σήμερα ορίζοντας το τρίμηνο ως ακραίο χρονικό όριο για την παράταση της θητείας μελών που έληξε η θητεία τους. Τρίτο δεν χαιρόμαι κύριε Υπουργέ που επιμένετε στον όρο εθνοτική καταγωγή, αντί της εθνικής καταγωγής που προτείνω εγώ και άλλοι συνάδελφοι.

Επικαλούμαι τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και το ελληνικό Σύνταγμα που άρθρο 5 παράγραφος 2 απαγορεύει διακρίσεις λόγω εθνικότητας. Ο όρος "εθνοτική καταγωγή" είναι αδόκιμος και προβληματικός νεολογισμός, ο οποίος προκαλεί και σύγχυση διότι δίνει την εντύπωση ότι υπάρχει μια ιδιαίτερη κατηγορία εθνικών ιδιαιτεροτήτων με ασαφές περιεχόμενο. Ο όρος εθνική καταγωγή σημαίνει ότι κάποια μειονότητα συναντάται με κάποιο εθνικό κράτος, συνεστημένο σε ορισμένο γεωγραφικό χώρο. Παραδείγματος χάρι οι Έλληνες της διασποράς αποτελούν εθνική μειονότητα, διότι το ελληνικό έθνος συγκροτεί κράτος στον ελληνικό χώρο. Η έννοια εθνικός περιέχει την έννοια εθνοτικός. Εθνοτική μειονότητα σημαίνει πληθυσμιακή ενότητα με γλωσσικά ιστορικά και πολιτιστικά και άλλα χαρακτηριστικά η οποία όμως δεν συναρτάται με κάποιο εθνικό κράτος. Αυτή είναι η ειδοποιός διαφορά στις δύο έννοιες, δηλαδή η συνάρτηση ή μη με εθνικό κράτος. Η εθνότητα στερείται αναφοράς σε εθνικό κράτος. Άρα η κατασκευή της διάταξης σύμφωνα με την οποία ίσης μεταχείρισης τυγχάνουν τα πρόσωπα ανεξαρτήτως εθνοτικής και όχι εθνικής καταγωγής, φοβούμαι ότι αποκλείει μεγάλες πληθυσμιακές ενότητες οι οποίες συναρτώνται με εθνικά κράτη, δηλαδή αποκλείει τις εθνικές μειονότητες. Γίνονται συγκεκριμένοι με παραδείγματα, μειονότητες με εθνική καταγωγή όπως Πολωνοί, Πακιστανοί, Τούρκοι, αυτοπροσδιοριζόμενοι Μακεδόνας Σκοπιανοί που έχουν αναφορά σε εθνικό κράτος, μπορεί να θεωρηθεί ευπρεπώς ότι αποκλείονται τις ίσης μεταχείρισης.

Σας παραπέμπω κύριε Υπουργέ στη σύμβαση-πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης του 1995 για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων την οποία η χώρα μας έχει υπογράψει αλλά δεν έχει κυρώσει ακόμη. Η σύμβαση αυτή έχει τίτλο "Συνθήκη πλαίσιο για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων" και στα επιμέρους άρθρα αναφέρεται διαρκώς σε εθνικές μειονότητες. Ο όρος "εθνότητα" δεν απαντάται σε νομικά κείμενα ως παντελώς αδόκιμος.

Φοβούμαι πως αν κάποια υπόθεση αχθεί σε ελληνικό δικαστήριο ή σε ευρωπαϊκό δικαστήριο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων η Ελλάδα θα βρεθεί σε πολύ δύσκολη θέση. Επιθυμώ κύριε Υπουργέ να σας διαβεβαίωσω ότι αυτό το θέμα το έχω συζητήσει με αρκετούς επαίοντες συμπολίτες μας και θα σας κάνω μια πρόταση. Για να μην αντιδικούμε σε θέμα επιστημονικά να προσθέσετε δίπλα στο "εθνοτικής" ή "εθνικής καταγωγής". Αυτή η προσθήκη είναι επιστημονικά ορθή και αίρει καχυποψίες και ασάφειες εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής και κλείνει το θέμα.

(TL)

Είναι μία συγκεκριμένη πρόταση που σας καταθέτω.

Πέμπτη παρατήρηση στο άρθρο 21, όπου αναφέρεται ότι ως μέλη της Επιτροπής επιλέγονται πρόσωπα που διαθέτουν υψηλή επιστημονική κατάρτιση, επαγγελματική εμπειρία ιδίως σε τομείς που έχουν σχέση με την αποστολή της Επιτροπής. Κύριε Υπουργέ, και στην Επιτροπή σας συνέστησα και σας συνιστώ και πάλι να απαλείψετε τον όρο "ιδίως". Πιστεύω ότι σε αυτή την Επιτροπή πρέπει να συμμετέχουν και εξοχήν άτομα που έχουν σχέση με την αποστολή της Επιτροπής. Το "ιδίως" δίνει στον εκάστοτε Υπουργό τη δυνατότητα να ορίσει και πρόσωπα που δεν έχουν άμεση σχέση με την αποστολή της Επιτροπής.

Και δεν συμφωνώ, κύριε Υπουργέ, και με την προσθήκη που σήμερα κάνετε με τη διανομή ενός κειμένου, ότι

θα προεδρεύει της Επιτροπής αυτής ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Θεωρώ ότι επικεφαλής τέτοιων επιτροπών δεν πρέπει να τίθενται πολιτικά πρόσωπα.
Έξι: στο άρθρο 22, παράγραφος 1, εδάφιο δ' προτείνω να προσδιορίσετε αν οι προβλεπόμενες εκθέσεις είναι ετήσιες, εξαμηνιαίες ή τι άλλο και πότε κατατίθενται.

Έβδομη και τελευταία επισημάνση, νομοτεχνικής φύσεως: με το άρθρο 23 συνιστάτε την Υπηρεσία Ίσης Μεταχείρισης, χωρίς να προβλέπετε τη σύνθεση και τον αριθμό του προσωπικού και χωρίς να παρέχετε εξουσιοδότηση για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος για την οργανωμένη σύσταση αυτής της Υπηρεσίας. Νομίζω ότι αυτό είναι ένα κενό, το οποίο μπορείτε να καλύψετε είτε με εξουσιοδοτική διάταξη είτε με αναφορά στον ίδιο το νόμο της σύνθεσης της Υπηρεσίας από αριθμητική και ποιοτική άποψη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Οι κοινωνικές οδηγίες που με το συζητούμενο νομοσχέδιο ενσωματώνονται στο εθνικό μας δίκαιο, περιέχουν μόνο θετικά στοιχεία. Γι' αυτό, ευχόμενος και ελπίζοντας να ληφθούν υπόψη οι αρνητικές μου επισημάνσεις, ψηφίζω το νομοσχέδιο έτσι κι αλλιώς.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ο κ. Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης έχει το λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα ένα κρίσιμο και ουσιαστικό νομοσχέδιο, το οποίο πιστεύω ότι θα έπρεπε να είχε συζητηθεί στην Εθνική Αντιπροσωπεία πολύ νωρίτερα και από την υιοθέτηση των οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις οποίες σήμερα καλείται να ενσωματώσει το εθνικό δίκαιο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ)

Θα έπρεπε να το είχαμε συζητήσει εδώ και πάρα πολύ καιρό, γιατί τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια η χώρα μας άλλαξε και μετά την κατάρρευση του Ανατολικού Μπλοκ έγινε δέκτης, υποδοχέας μεταναστών και μέσα σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα ανετράπησαν δεδομένα, τα οποία θεωρούσαμε ως θέσφατα στην κοινωνική μας δομή. Έτσι, σήμερα έχουμε μια Ελλάδα πολύ διαφορετική, μια Ελλάδα πολυπολιτισμική, μια Ελλάδα στην οποία κατοικούν πολλοί διαφορετικών εθνοτήτων μετανάστες, άνθρωποι που έρχονται με την παρουσία τους εδώ να δώσουν λύση είτε στον οικονομικό και βιοποριστικό τους πρόβλημα, είτε να αναπτύξουν την οικογένειά τους με έναν διαφορετικό τρόπο.

Έτσι, εγώ πιστεύω -και νομίζω ότι συμφωνεί η συντριπτική πλειονότητα σε αυτή την Αίθουσα- ότι δεν μπορούμε πλέον να αισθανόμαστε απομονωμένοι ή να κλείσουμε τις πόρτες μας, τα αυτιά μας και τα μάτια μας σε αυτά τα φαινόμενα, που απασχολούν εδώ και πολλά χρόνια ανεπτυγμένες χώρες. Ο σεβασμός της διαφορετικότητας και η καταπολέμηση των διακρίσεων αποδεικνύει σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό ποιος είναι ο βαθμός προόδου που έχει υιοθετήσει η κάθε κοινωνία. Η ανεκτικότητα και η αλληλεγγύη απέναντι στο συνάνθρωπο είναι γνώμονας και θα πρέπει να είναι γνώμονας για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Και αυτά θα πρέπει να αποτελούν την κορωνίδα και την καθημερινή μας σκέψη στην άσκηση της πολιτικής.

Νομίζω ότι η συντριπτική πλειονότητα των Ελλήνων απέδειξε ότι διαθέτει στο μέγιστο βαθμό όλα αυτά τα χαρακτηριστικά, και της ανεκτικότητας και της συμπαράστασης και της λογικής της ανοικτής πόρτας στο συνάνθρωπο. Και μάλιστα το απέδειξε πρόσφατα, συμμετέχοντας με αυτό τον ενεργό τρόπο στη φιλανθρωπική προσπάθεια βοήθειας προς τις χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας.

(ΝΡ)

Παράλληλα με το σημερινό νομοσχέδιο προσπαθούμε να δημιουργήσουμε ένα δείκτη προστασίας απέναντι σε αυτούς που εργάζονται, συμμετέχουν στην κοινωνική παραγωγή, στην οικονομική διαδικασία και προέρχονται από διαφορετική χώρα, ενδεχομένως έχουν διαφορετικό χρώμα από εμάς αλλά επίσης και διαφορετικές επιλογές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι μέχρι πριν από λίγα χρόνια αλλά και πιο πρόσφατα η χώρα μας είχε κατηγορηθεί από διεθνείς οργανισμούς για φαινόμενα ρατσισμού, ξενοφοβίας και διακρίσεων. Η χώρα μας ακόμη και πρόσφατα φιγουράρει ανάμεσα στις χώρες που δεν έχουν ξεπεράσει στο σύνολό τους τα φαινόμενα αντισιμιτισμού. Μια πρόσφατη έκθεση του STATE DEPARTMENT, η οποία βεβαίως δίνει τα εύσημα στην ελληνική πολιτεία, ξαναφέρει στην επικαιρότητα τέτοιου είδους φαινόμενα τα οποία θα πρέπει να είναι καταδικαστέα -και είναι καταδικαστέα- από το σύνολο νομίζω των πολιτικών κομμάτων εκτός απ' αυτά που βρίσκονται στο περιθώριο του πολιτικού spectrum.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα θέμα, όμως, που μας απασχολεί και θα μας απασχολήσει και σε δύο μήνες και έχει απασχολήσει επί χιλιάδες ώρα τα τηλεοπτικά παράθυρα είναι ένα θέμα το οποίο δεν θίγεται στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Αυτό το θέμα έχει να κάνει με την αρχή της ίσης μεταχείρισης των ανθρώπων, των πολιτών που ζουν σε αυτήν εδώ τη χώρα. Γνωρίζοντας τις απόψεις της Υπουργού Παιδείας, με τις οποίες συμφωνώ απόλυτα, θα ήθελα αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο να αντιμετωπίζει το κακό στη ρίζα του και να έδινε μία πρώτη τάξεως ευκαιρία σε όλους τους συναδέλφους, σε όλα τα κόμματα να πάρουν γενναία απόφαση. Αυτό αφορά το δείκτη ασφαλείας που θα πρέπει να εκτείνουμε και στον τομέα της εκπαίδευσης. Το άρθρο 4 λέει ότι το συγκεκριμένο νομοθέτημα εκτείνεται στην εκπαίδευση χωρίς όμως να κάνει καμία μα καμία περαιτέρω ειδικευση. Σε δύο μήνες με αφορμή την παρέλαση της 25ης Μαρτίου πάλι θα ξεσπάσει θόρυβος, φασαρία σε περιοχές της Ελλάδος για το ποιος πρέπει, ποιος μπορεί ή ποιος δεν μπορεί να σηκώνει την ελληνική σημαία. Εδώ νομίζω ότι μας δίνεται μία λαμπρή ευκαιρία. Θα πρέπει με σαφήνεια να ξεκαθαρίσουμε ποιος μπορεί και ποιος δεν μπορεί να σηκώνει την ελληνική σημαία, καταγράφοντας με την ομόφωνη -νομίζω- βούλησή μας ότι πρέπει επιτέλους αυτή η κοινωνία να γίνει ανοικτή, να γίνει μία κοινωνία που θα μπορεί να φιλοξενεί, μία κοινωνία που θα σέβεται τους ανθρώπους που καλούνται να ζήσουν μέσα στη

χώρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι σε αυτό το νόμο θα μπορούσαμε να βάλουμε και τις ευθύνες που πρέπει να έχουν οι γονείς, το διδακτικό προσωπικό σε όλη την εκπαιδευτική δραστηριότητα. Γιατί αν δεν καταφέρουμε να πολεμήσουμε το ρατσισμό και την ξενοφοβία στην εκπαίδευση, εκεί όπου οι διαφορές μεγεθύνονται, εκεί όπου οι διαφορές δημιουργούν -αν θέλετε- και την κακή στάιρα, την καζούρα ανάμεσα σε συμμαθητές, τότε δεν θα μπορέσουμε αποτελεσματικά να τα καταπολεμήσουμε στους χώρους εργασίας. Κύριε Υπουργέ, είμαι βέβαιος ότι με τη διάθεσή σας και την αποφασιστικότητά σας να αντιμετωπίσετε τις διακρίσεις στο χώρο της δουλειάς, θα κάνετε και ένα παραπάνω βήμα και σε συνεργασία με την Υπουργό Παιδείας θα πάρετε μία γενναία απόφαση για να αντιμετωπίσετε τις διακρίσεις και στον τομέα της εκπαίδευσης, ώστε πραγματικά να εξαλείψουμε κατά το δυνατόν τις διακρίσεις σε ολόκληρο το φάσμα της ελληνικής κοινωνίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βεβαίως, υπερψηφίζω το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και θα ήθελα μόνο να σχολιάσω τη στάση των δύο κομμάτων της Αντιπολίτευσης. Με έκπληξη πραγματικά άκουσα τον εισηγητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας να καταψηφίζει το νομοσχέδιο, χωρίς όμως να καταλάβω σε τι διαφωνεί. Ποια είναι η διαφωνία του; Η διαφωνία είναι ότι δεν θέλει το κόμμα της εργατιάς, όπως ονομάζεται, να καταπολεμήσει τις διακρίσεις στο χώρο εργασίας;

(ΒΑ)

Ποια είναι η λογική με την οποία το Κ.Κ.Ε. απέχει από μία τέτοια εθνική προσπάθεια; Επίσης και ο Συνασπισμός, ένα κόμμα το οποίο μας έχει συνηθίσει με την παρουσία των στελεχών του να υπερασπίζεται σε όλα τα τηλεοπτικά παράθυρα πρωτοβουλίες πολιτών ή να υπερασπίζεται αν θέλετε την κατάργηση των διακρίσεων, σήμερα απείχε από τη συζήτηση στο νομοσχέδιο, γιατί μέχρι τώρα ούτε ένας Βουλευτής του Συνασπισμού, ούτε εισηγητής από την πλευρά του Συνασπισμού έλαβε το λόγο τουλάχιστον, να ακούσουμε την άποψή του και πάνω από όλα να κάνει αυτές τις προτάσεις τις οποίες θέλει να φέρει στην ελληνική κοινωνία, αλλά δυστυχώς δεν φέρνει ποτέ στη Βουλή.

Με αυτές τις σκέψεις, σας ευχαριστώ και ψηφίζω το παρόν νομοσχέδιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Βαρβιτσιώτη.

Ο Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Γεώργιος Σούρλας έχει ζητήσει το λόγο για μία μικρή παρέμβαση.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Ο Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Γεώργιος Σούρλας, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ (Β' Αντιπρόεδρος Βουλής): Έρχομαι στο βήμα για να κάνω δύο επισημάνσεις που αφορούν το συζητούμενο νομοσχέδιο και έχουν να κάνουν με την κοινοβουλευτική τάξη και με την πατρότητα ή του σχεδίου νόμου ή της πρότασης νόμου που συζητήθηκε προ ημερών. Τέθηκε το ζήτημα ότι για πρώτη φορά έρχεται μία πρόταση νόμου, καταψηφίζεται και ενώ είχε κατατεθεί, έρχεται η Κυβέρνηση και προτείνει ένα νομοσχέδιο με τον ίδιο τίτλο ή σχεδόν τον ίδιο και το ίδιο περιεχόμενο. Πρέπει να θυμίσω ότι στις 14 και 22 Νοεμβρίου του 1995 έγινε κατάθεση και συζήτηση πρότασης νόμου για να καθιερωθεί η 3η Δεκεμβρίου ως ημέρα ατόμων με ειδικές ανάγκες και μετά από 7 ημέρες, στις 29 Νοεμβρίου και 12 Δεκεμβρίου ψηφίστηκε ο ισχύον σήμερα νόμος για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και καθιερώθηκε η 3η Δεκεμβρίου ως ημέρα για άτομα με ειδικές ανάγκες και πού σωστά. Αυτά τα λέω για την αποκατάσταση της αλήθειας για όσους δεν έχουν θητεύσει τα χρόνια που έχουμε θητεύσει εμείς, για να τα καταγράψουν και για να μην επικαλούνται ότι αυτό συμβαίνει για πρώτη φορά.

Τώρα τα περί της τύχης των προτάσεων νόμων από την κάθε Κυβέρνηση, είναι γνωστά και δεν χρειάζεται να τα μνημονεύσω.

Ως προς την πατρότητα, αν ανήκει σ' αυτούς που είχαν την πρωτοβουλία για την πρόταση νόμου ή αν ανήκει στους συντάκτες του νομοσχεδίου, στον κ. Παπαληγούρα, αν ανήκει η πατρότητα αυτή στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή ανήκει στους Διεθνείς Οργανισμούς. Σε κανένα δεν ανήκει. Ανήκει σε ένα μεγάλο Έλληνα πατριώτη, στο Ρήγα Βελεστινλή, που πριν από διακόσια χρόνια εκπόνησε ένα Σύνταγμα, ένα πολίτευμα από το οποίο έχουν αντλήσει πάρα πολλοί ιδέες, έχουν γίνει νομοθετικές ρυθμίσεις, αλλά δεν έχουν το θάρρος να πουν ποιες είναι οι πηγές της έμπνευσης. Ο Ρήγας προηγείται της Διακήρυξης περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ο Ρήγας προηγείται της τελικής πράξης του Ελσίνκι, ο Ρήγας προηγείται του Κοινωνικού Ευρωπαϊκού Χάρτη. Ο Ρήγας προηγείται των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όχι μόνο ατόμων, αλλά και κοινωνικών ομάδων, ανεξάρτητα από θρησκευτικές, φυλετικές και γλωσσικές διακρίσεις. Μετά από 150 χρόνια, το 1948 έρχεται ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών να συντάξει και να ψηφίσει τη Χάρτα τη δική του περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων και έτσι τα ανθρώπινα δικαιώματα αναγορεύονται σε παγκόσμιες αξίες και η προστασία τους ανατίθεται στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Με τη Διακήρυξη αυτή τα ανθρώπινα δικαιώματα παύουν να είναι εσωτερική υπόθεση της κάθε χώρας και της κάθε κυβέρνησης, εκχωρείται μέρος κρατικής εξουσίας στη διεθνή κοινότητα. Χρειάστηκε να περάσουν 177 χρόνια από τότε που ο Ρήγας εξέδωσε το πολίτευμά του, για να συμπεριλάβουν 35 ηγέτες από τη δυτική και ανατολική Ευρώπη τις ΗΠΑ και τον Καναδά στην τελική πράξη του Ελσίνκι "αρχές ανθρωπίνων δικαιωμάτων", όπως τις διέτύπωσε ο Ρήγας.

(ΖΕ)

Συγκεκριμένα στη Διάσκεψη για την ασφάλεια και συνεργασίας της Ευρώπης που κατέληξε στην τελική πράξη του Ελσίνκι το 1975 συμφωνούν τα συμμετέχοντα κράτη να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τας

θεμελιώδεις ελευθερίας συμπεριλαμβανομένων της ελευθερίας σκέψευς συνειδήσεως θρησκείας ή πίστεως δι' όλους αδιακρίτως φυλής φύλου γλώσσας και θρησκείας. Αυτά τα λέει ο Ρήγας στο Σύνταγμα του στο άρθρο 3 στη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του ανθρώπου στο άρθρο 2.

Τώρα από εκεί και πέρα θα πείτε η τελική πράξη του Ελσίνκι ποια πράξη είχε και ποια εφαρμογή. Αυτή είναι μια μεγάλη ιστορία που πρέπει να μας απασχολεί γιατί το να ψηφίζουμε και να συντάσσουμε χάρτες και να κάνουμε διακηρύξεις και να λέμε ωραία λόγια φαίνεται ότι δεν είναι και δύσκολο πράγμα, αλλά στην πρακτική τους εφαρμογή όμως φαίνεται ότι δεν υπάρχει η αντιστοιχία αυτή.

Ο Ρήγας προηγείται όπως σας είπα του κοινωνικού ευρωπαϊκού χάρτη. Αναγνωρίζει τα δικαιώματα για εργασία και για συνταξιοδότηση σε περίπτωση ανικανότητας ή πολεμικής αναπηρίας προστασία δυστυχώς που δεν παρέχεται σήμερα στο βαθμό που επιβάλλεται. Το κράτος οφείλει να βοηθά τους πτωχούς τους ανήμπορους για να επιβιώσουν να ανταμείβει όχι μόνο ηθικά αλλά και οικονομικά να ενισχύει τους πολίτες που λόγω πολεμικής αναπηρίας κατέστησαν ανίκανοι για εργασία.

Στο άρθρο 21 γράφει ο Ρήγας: "Το κοινόν χρέος τιμία βοήθεια εις τους δυστυχείς εγκατοίκους τόσο εις το να τους προμηθεύει να έχουν να εργάζονται ως και να δώσει τρόπο ζωής σε εκείνους που δεν μπορούν πλέον να δουλέψουν". Αυτά έλεγε ο Ρήγας πριν από 200 χρόνια.

Αυτά ήρθα να επισημάνω για την αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας για να μην ξεχνάμε ότι τούτος ο τόπος γέννησε μεγάλες φυσιογνωμίες και αυτός ο μεγάλος πατριώτης δεν ήταν μόνο εθνεγέρτης δεν ήταν βάρδος της ελευθερίας, αλλά ήταν ένας όχι μόνο διανοούμενος διανοητής λόγιος που έβαλε τις βάσεις έκανε προτροπές πρότεινε λύσεις που αν κάποιοι τις είχαν λάβει σοβαρά υπόψη δεν θα επικρατούσε αυτή η κατάσταση που επικρατεί σήμερα στα Βαλκάνια.

Ευχαριστώ πάρα πολύ κύριοι συνάδελφοι.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ο κ. Καϊσερλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Και εγώ με τη σειρά μου κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σας ευχηθώ ολόψυχα Χρόνια Πολλά Ευτυχισμένα γεμάτα υγεία και δημιουργικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε θα έπαιρνα το λόγο γιατί όπως αντιλαμβάνεστε συμφωνώ και εγώ με όσα ειπώθηκαν μέχρι τώρα από τους προλαλήσαντες συναδέλφους. Όμως είναι κάτι που με προβληματίζει ιδιαίτερα είναι κάτι που μέχρι σήμερα δεν έχει δοθεί ως απάντηση από τον κ. Υπουργό και γι' αυτό το λόγο θα ήθελα να επαναλάβω τα όσα είπα στη Διαρκή Επιτροπή.

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής εκείνης διερωτήθηκα και υπέβαλλα την ίδια ερώτηση και στον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης αν η παράγραφος 1β' του άρθρου 7 που αναφέρεται στην έννοια των διακρίσεων περιλαμβάνει και το τεράστιο θέμα της αναγραφής του θρησκευόμενου στις ταυτότητες. Σ' αυτήν την παράγραφο αναφέρεται ότι συντρέχει έμμεση διάκριση όταν μια φαινομενικά ουδέτερη διάταξη κριτήριο ή πρακτική μπορεί να θέσει πρόσωπα ορισμένων θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων σε μειονεκτική θέση συγκριτικά με άλλα πρόσωπα. Και διερωτώμαι εάν με αυτήν τη διάταξη κλείνει οριστικά το θέμα της διένεξης εκκλησίας με την πολιτεία με τη μη αναγραφή του θρησκευόμενου στις ταυτότητες. Χαίρομαι εάν πραγματικά συμβαίνει αυτό. Όμως συνεχίζω ευθέως να ερωτώ τον κ. Υπουργό εάν με αυτή τη διάταξη τίθεται οριστικό τέλος σε μια υπόθεση που διέχασε την ελληνική κοινωνία και που οδήγησε ένα ολόκληρο κόμμα και την Κυβέρνησή του να απολογείται και να λαιδορείται και ακόμα ακόμα έναν Υπουργό Δικαιοσύνης τον κ. Σταθόπουλο να θεωρείται υπεύθυνος του προβλήματος.

(ΜΤ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζω ότι δεν πρόκειται να πάρω απάντηση, γιατί την απάντηση δεν μπορεί να τη δώσει ο κύριος Υπουργός. Την απάντηση πρέπει να τη δώσει το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας και ο ίδιος ο πρόεδρος της, ο σημερινός Πρωθυπουργός.

Τότε τα στελέχη της συστρατεύθηκαν με τις παράλογες απαιτήσεις της ιεραρχίας ...

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Παράλογες είπατε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Παράλογες βεβαίως.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Μπράβο!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: ...και έδωσαν τότε μαζί της μία μάχη σπίλωσης συνειδήσεων και πολιτών.

Σήκωσαν λάβαρα στους δρόμους και έσκυψαν να υπογράψουν. Αντιστάθηκαν στις πανανθρώπινες αρχές των ίσων δικαιωμάτων και της ίσης μεταχείρισης όλων των ανθρώπων.

Κατηγόρησαν ανθρώπους που δεν έσκυψαν τη μέση τους για να υπογράψουν τα τότε κείμενα και σήμερα - γιατί αυτό πιστεύω ότι ισχύει με αυτήν τη διάταξη- από την πίσω πόρτα οι ίδιοι άνθρωποι που υπέγραψαν βάζουν ταφόπλακα στο θέμα των ταυτοτήτων και κρύβονται από την ίδια τη συνειδήσή τους, αλλά και από το λαό που παραπλάνησαν.

Δεν θέλουν να αναγνωρίσουν τα λάθη τους. Θέλουν να τα σκεπάσουν για να μη φαίνονται, γιατί δεν έχουν μάθει ότι η μη αναγνώριση των λαθών στην πολιτική πληρώνεται ακριβά, αλλά δυστυχώς την πληρώνει ο λαός μας, που όλοι μας ανεξαιρέτως λέμε ότι τον εκπροσωπούμε και θέλουμε να τον υπηρετούμε.

Σας ευχαριστούμε πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Έχει ζητήσει το λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού κ. Φώτης Κουβέλης.

Ορίστε, κύριε Κουβέλη, έχετε το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, πληροφορήθηκα ότι διατυπώθηκε το παράπονο πως απουσιάζει ο

Συνασπισμός από τη σχετική συζήτηση. Ο ομιλών ήταν υποχρεωμένος να βρίσκεται στην Αίθουσα της Γερουσίας, εκεί που συζητείται το νομοσχέδιο για το λεγόμενο "βασικό μέτοχο". Δράττομαι της ευκαιρίας ...
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ: Είναι βασικός αμέτοχος!

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Μάλιστα.

Με την αναφορά που κάνω, κύριε Πρόεδρε, δράττομαι της ευκαιρίας να πω ότι τα περισσότερα μέλη της επιτροπής μας βρίσκονται επάνω, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να μετέχουν στη συζήτηση εδώ και μάλιστα για νομοσχέδιο που είναι καθ' ύλην αρμόδιοι οι συνάδελφοι που βρίσκονται στην Αίθουσα της Γερουσίας. Επομένως πρέπει να φροντίσει το Προεδρείο να μην συμπίπτει η λειτουργία της Ολομέλειας με τη συνεδρίαση της αντίστοιχης προς το συζητούμενο νομοσχέδιο διαρκούς επιτροπής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα μας καθυστέρησε να εντάξει στο εσωτερικό της δίκαιο τις σχετικές κοινοτικές οδηγίες. Είναι, όμως, θετικό το γεγονός ότι σήμερα, αλλά και με προηγούμενη νομοθετική πρωτοβουλία των συναδέλφων του ΠΑΣΟΚ, προωθείται η ρύθμιση ένταξης των σχετικών κοινοτικών οδηγιών στο εθνικό μας δίκαιο.

Έχω, όμως, τη βεβαιότητα ότι οι κοινοτικές οδηγίες και αν ακόμα δεν υπήρχαν η χώρα μας θα μπορούσε να αντιμετωπίσει τα ζητήματα της ίσης μεταχείρισης με το υπάρχον νομοθετικό μας οπλοστάσιο και κυρίως με τη διάταξη του άρθρου 5 παράγραφος 2 του Συντάγματος.

Καλό είναι να θυμηθούμε τη διάταξη αυτή: "Όλοι όσοι βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια απολαμβάνουν την απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών ή και πολιτικών πεποιθήσεων". Εξαιρέσεις επιτρέπονται στις περιπτώσεις που προβλέπει το διεθνές δίκαιο.

Ποιος μπορεί κατά συνέπεια να αμφισβητήσει την επάρκεια αυτής της συνταγματικής ρυθμίσεως για να αξιώνει και ο Έλληνας νομοθέτης να προωθεί νομοθετικές ρυθμίσεις που θα εξασφαλίζουν την ίση μεταχείριση, αλλά και ο κάθε πολίτης Έλληνας ή αλλοδαπός- εφόσον βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια να μπορεί να διεκδικεί και να αξιώνει -με τη βαρύτητα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, του όρου "αξιώνει"- την ίση μεταχείριση. Πέρα όμως από τη συνταγματική αυτή διάταξη υπάρχουν και άλλες διατάξεις διάσπαρτες στο ελληνικό δίκαιο.

(ΜΒ)

Και χαρακτηριστικά αναφέρω αυτά που είπα και στη Διαρκή Επιτροπή. Περιφέρμα τα ζητήματα της προσωπικότητας, -με ό,τι σημαίνει η έννοια της προσωπικότητας- που ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν. Περιφέρμα ρυθμίζονται όλα εκείνα τα ζητήματα που προσβάλλουν την ίση μεταχείριση, προσβάλλουν την προσωπικότητα του ατόμου, από το Ποινικό μας Δίκαιο. Είναι προφανές ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχοντας υπόψη ξενοφοβικές και ρατσιστικές συμπεριφορές, έχοντας υπόψη της αυτό που καταγράφεται όχι μόνο στην ελληνική αλλά και στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα και αφορά στις αντίπαλες σχέσεις πάρα πολλές φορές μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών προώθησε αυτές τις σχετικές οδηγίες, προκειμένου να υπάρξει σε όποιες χώρες δεν υπήρχαν τέτοιες διατάξεις η εναρμόνιση των σχετικών διατάξεων των οδηγιών με τα αντίστοιχα εθνικά δίκαια. Και θα σας έλεγα ότι είναι εξαιρετικά χρήσιμες αυτές οι οδηγίες ενόψει και του γεγονότος ότι είχαμε διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με άλλες δέκα χώρες και αυτές οι δέκα χώρες στη μεγάλη τους πλειοψηφία δεν εξασφαλίζουν επάρκεια νομοθεσίας αναφορικά με το ζητούμενο της ίσης μεταχείρισης. Έτσι λοιπόν η χρησιμότητα αυτών των οδηγιών προκύπτει ακόμη μεγαλύτερη στη βάση της παραδοχής και του γεγονότος ότι προσετέθησαν στις δεκαπέντε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες δέκα, οι οποίες πλέον έχουν ανάγκη και υποχρέωση να εναρμονίσουν το εθνικό τους δίκαιο με τις συγκεκριμένες κοινοτικές οδηγίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου παρά τα θετικά του στοιχεία παρακολουθεί τη μη δέσμευση, θα έλεγα, σε πολλές περιπτώσεις και την αοριστία των ρυθμίσεων των σχετικών κοινοτικών οδηγιών. Και επειδή θέλω να είμαι συγκεκριμένος, ακούστε, για παράδειγμα, το ακόλουθο. Και οι παρατηρήσεις μου αφορούν και την πρόταση νόμου που κατέθεσε το ΠΑ.ΣΟ.Κ, αλλά και το παρόν σχέδιο νόμου που έφερε η Κυβέρνηση. Στο άρθρο 4, παράγραφος 2, ο γενικός τρόπος που αναφέρονται τα σημεία μη εφαρμογής του νόμου αφήνει μεγάλα περιθώρια για τη γενικευμένη μη εφαρμογή του. Το σωστό είναι να κάνει συγκεκριμένη αναφορά και να λέει επίσης πολύ συγκεκριμένα σε ποιες περιπτώσεις δεν εφαρμόζεται ο νόμος. Τι σημαίνει διαφορετική μεταχείριση; Νομίζω ότι είναι ένα καίριο ερώτημα. Λόγω ιθαγενείας; Και ποιος θα το κρίνει; Θέλετε κι άλλο παράδειγμα; Στο άρθρο 5 ο νόμος 2910/2001 καθορίζει διαφορετική μεταχείριση για τους μετανάστες σε ό,τι αφορά την εργασία τους. Συγκεκριμένα επιβάλλει το καθεστώς των αδειών εργασίας και μάλιστα διαφορετικές άδειες για εξαρτημένη εργασία, για ανεξάρτητες υπηρεσίες, για εμπορικούς λόγους και άλλα συναφή. Αυτό από μόνο του είναι διαφορετική μεταχείριση αφού για τους Έλληνες εργαζομένους δεν απαιτείται ειδική άδεια εργασίας γι' αυτές τις δραστηριότητες. Σε όλη την Ευρώπη, εκτός από τη Γερμανία αν ενθυμούμαι καλώς και νομίζω ότι καλώς ενθυμούμαι, δεν υπάρχουν για τους μετανάστες ειδικές άδειες εργασίας, αλλά η άδεια της παραμονής τους επέχει και θέση άδειας εργασίας. Θα έπρεπε λοιπόν να καταργηθεί η άδεια εργασίας ως περιττή και ως έγγραφο διάκρισης και να τους δίνεται η δυνατότητα χωρίς καμία επιπλέον οικονομική δραστηριότητα, όσοι επιθυμούν, χωρίς εμπόδια να ασκούν το επάγγελμά τους. Και σ' αυτό το άρθρο η μη σαφής και συγκεκριμένη αναφορά είναι δυνατόν, κύριε Υπουργέ, να προκαλέσει αυθαίρετους χειρισμούς ως προς την ερμηνεία του.

Στο άρθρο 8, παράγραφος 2, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: και σ' αυτό το άρθρο αναφέρονται γενικευμένες εξαιρέσεις και δεν προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής τους. Το νομοθέτημα θα όφειλε, για παράδειγμα, να μιλήσει καθαρά για τους νομίμους μετανάστες και να τους διακρίνει από τους παρανόμους και στους νομίμους μετανάστες μακράς διάρκειας, όπως λέγονται, όπως προβλέπεται άλλωστε και σε σχετική κοινοτική οδηγία που δεν έχει ενσωματωθεί ακόμη στο ελληνικό δίκαιο, να δίνει καθαρά και χωρίς εξαιρέσεις όλα τα δικαιώματα που απολαμβάνουν οι Έλληνες πολίτες και μάλιστα με εφαρμογή των γενικών ελληνικών νόμων κι όχι ειδικών

νόμων για αλλοδαπούς, που προτάσσουν των ανθρωπίνων και συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων τους την ειδική μεταχείριση με βάση την υπηκοότητα, την ιθαγένεια, το θρήσκευμα και άλλα.

gk

Κύριοι συνάδελφοι, θέλετε και άλλο παράδειγμα; Στην παράγραφο 3 του άρθρου 8. Τι ίση μεταχείριση είναι αυτή όταν θεσμοθετείται η διαφορετική μεταχείριση σε θέματα ασφάλισης και κοινωνικής πρόνοιας; Συγκεκριμένα, το παιδί ενός μετανάστη που πάσχει από μεσογειακή αναιμία, νεφρική ανεπάρκεια ή κάποια άλλη νόσο δεν πρέπει να παίρνει το σχετικό επίδομα από την Πρόνοια. Δεν πρέπει; Προφανώς, στο πλαίσιο της ίσης μεταχείρισης, πρέπει να το παίρνει.

Είναι αλήθεια ότι και σήμερα ακόμη δεν δίδονται τα σχετικά επιδόματα στους μετανάστες με βάση συγκεκριμένες εγκυκλίους που έχουν οι υπηρεσίες και με τις οποίες αναγκαία συμμορφώνονται. Αυτές τις εγκυκλίους προφανώς δεν θα πρέπει να τις θεωρούμε αντίστοιχες προς τον πολιτισμό που διεκδικούμε και ειδικότερα ως προς την αναφορά του πολιτισμού μας στην ίση μεταχείριση όλων εκείνων που διαβιούν στην Ελλάδα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επέλεξα να αναφερθώ σε συγκεκριμένα παραδείγματα για να υποστηρίξω για άλλη μια φορά ότι παρά το θετικό του σχεδίου νόμου εκείνο που χρειάζεται είναι να προχωρήσουμε στην αντίληψη ότι η ίση μεταχείριση είναι περισσότερο θέμα πολιτικής βούλησης. Είναι επαρκέστατο - επαναλαμβάνω - το πεδίο της νομοθεσίας μας, είναι εξαιρετικά ικανό το νομοθετικό μας οπλοστάσιο για να αντιμετωπίσουμε όλα αυτά τα ζητήματα. Υπάρχει η πολιτική βούληση; Υπάρχει η μεταναστευτική πολιτική; Αυτό είναι το ζητούμενο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ζητούμενο είναι να διεκδικήσουμε και να εξασφαλίσουμε την ίση μεταχείριση όλων εκείνων που διαβιούν στην Ελλάδα, μια ίση μεταχείριση που προφανώς δεν πρέπει να έχει σχέση με τη φυλετική, την εθνική καταγωγή, τις θρησκευτικές ή τις άλλες πεποιθήσεις, να μην έχει σχέση με την αναπηρία, την ηλικία, ή ακόμη και με το γενετήσιο προσανατολισμό. Αυτό είναι ένα μέγεθος το οποίο πράγματι θα υποχρεώνει τη χώρα μας σε λίγο καιρό να πάρει συγκεκριμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες όσο και νομοθετικές ρυθμίσεις για να αντιμετωπιστούν πράγματα που στο παρελθόν τα παρωθούσαμε έξω από το πλαίσιο του πολιτικού όσο και κοινωνικού μας ενδιαφέροντος.

Νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι έγινα σαφής και με αυτά που λέω αναδεικνύονται εξαιρετικά έντονα τα ζητήματα που έχουν σχέση με το γενετήσιο προσανατολισμό. Είδα την τροπολογία την οποία εισάγετε και η οποία είναι εξαιρετικά θετική.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτές οι παρατηρήσεις που είχα τη δυνατότητα να εκθέσω και είναι ενδεικτικές δεν σημαίνει ότι απαξιώνουν το περιεχόμενο του σχεδίου νόμου και σε καμία περίπτωση αυτές οι παρατηρήσεις, αυτές οι αιτιάσεις και η κριτική που άσκησα δεν με οδηγούν στο να καταψηφίσω το σχέδιο νόμου. Θα το ψηφίσω. Και θα το ψηφίσω διότι αποτελεί ένα θετικό βήμα. Βεβαίως υπάρχει ανάγκη όλων εκείνων των εξειδικεύσεων που ανέφερα. Υπάρχει ανάγκη της μεταναστευτικής πολιτικής, η οποία δραματικά απουσιάζει και η απουσία αυτής της μεταναστευτικής πολιτικής ταλαιπωρεί, εκθέτει τους μετανάστες, αλλά εκθέτει και την ίδια τη χώρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απευθυνόμενος στον Υπουργό θα τον παρακαλέσω για άλλη μια φορά να δεχθεί τον όρο "εθνικός" ή, αν δεν θέλετε να το περιορίσετε μόνο εκεί, βάλτε τη διάζευξη μετά τον επιθετικό προσδιορισμό που κάνετε και κάντε αναφορά και στο "εθνική". Νομίζω ότι έτσι θα είναι πληρέστερη η ρύθμιση, διότι το "εθνοτικός" κάνει αναφορές και παραπομπές, σκέψεις αλλά και άλλους συνειρμούς δημιουργεί σε άλλα πράγματα. Γι' αυτό θα έλεγα ότι μπορείτε με διάζευξη να προσθέσετε και αυτό το οποίο λίγο πριν σας είπα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Κουβέλη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα τα εξής:

1. Οι Υπουργοί Τουριστικής Ανάπτυξης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και Ανάπτυξης, κατέθεσαν σχέδιο νόμου "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας για συνεργασία στον τομέα του τουρισμού".

DP

2. Οι Υπουργοί Μεταφορών και Επικοινωνιών, Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν σε θέματα διεθνών οδικών μεταφορών".

3. Οι Υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Ανάπτυξης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Μεταφορών και Επικοινωνιών, Εμπορικής Ναυτιλίας και η Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού, κατέθεσαν σχέδιο νόμου: "Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Λετονίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου".

Παραπέμπονται στις αρμόδιες διαρκείς επιτροπές.

Το λόγο έχει η Βουλευτής κυρία Αθανασία Μερεντίτη.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ: Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, η μεγάλη πλειοψηφία των Βουλευτών ψηφίζουμε σήμερα το σχέδιο νόμου για την καταπολέμηση του κάθε είδους διακρίσεων και η ψήφιση αυτού του νόμου είναι σημαντική στιγμή για το Κοινοβούλιο, γιατί πρόκειται για μία χειροπιαστή απόδειξη πραγματικής δημιουργικής συναίνεσης και συνεργασίας που έχει σαν σκοπό όχι τις εντυπώσεις, αλλά την ουσία. Είναι ένα ουσιαστικό βήμα γιατί οι διακρίσεις αφορούν όλους τους πολίτες.

Η καταπολέμηση των διακρίσεων είναι ένα σημαντικό ζήτημα που αφορά την κοινωνία, αφορά το παρόν και το μέλλον. Οι διακρίσεις είναι υπαρκτές σε κάθε κοινωνία. Είναι στοιχείο της καθημερινότητας. Συμβαίνουν

διακρίσεις συνεχώς, διαμορφώνουν τον κοινωνικό χάρτη, οδηγούν σε συγκρούσεις, δημιουργούν θύλακες οικονομικού αποκλεισμού και κοινωνικής καταπίεσης. Ταυτόχρονα είναι αδιαμφισβήτητη αλήθεια ότι ένα σύγχρονο κράτος, μία δημοκρατική κοινωνία συνοχής και αλληλεγγύης δεν μπορεί να υπάρχει και να λειτουργεί, όταν οι διακρίσεις κυριαρχούν, όταν γίνονται αποδεκτές ως κοινή πρακτική κι όταν αποκτούν νομιμοποίηση. Η πρόοδος της Ευρώπης, αλλά και η έννοια του πολιτισμού γενικότερα στηρίζονται πάνω στο θεμέλιο λίθο του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στην αποδοχή και εφαρμογή της ισότητας, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις για όλους τους ανθρώπους.

Είναι, λοιπόν, βήμα προόδου για την Ελλάδα αυτό που συμβαίνει σήμερα που ο πολιτικός κόσμος, κατά συντριπτική πλειοψηφία, λαμβάνει μία καθαρή θέση κατά των διακρίσεων με βάση την καταγωγή, το φύλο, την ηλικία, την αναπηρία, τις θρησκευτικές πεποιθήσεις, αλλά και το γενετήσιο προσανατολισμό. Είναι βέβαιο ότι δεν πρέπει ποτέ να γίνουμε μία κοινωνία που παράγει γκέτο. Μία κοινωνία με γκέτο είναι μία κοινωνία που δεν μπορεί να λειτουργήσει ειρηνικά, δημιουργικά και παραγωγικά. Μία κοινωνία που σπρώχνει στο περιθώριο τις κάθε λογής μειοψηφίες είναι μία κοινωνία λιγότερο ασφαλής, λιγότερο ελεύθερη για όλους τους πολίτες και όχι γι' αυτούς που υφίστανται τις διακρίσεις.

Όταν κάποιος αποφασίσει να επιβάλει αποκλεισμό σε κάποιους άλλους, τότε νομιμοποιούν τη διάκριση, την καταπίεση και τον αποκλεισμό που αργότερα μπορεί κάποιος άλλος να εφαρμόσει στους ίδιους. Μία κοινωνία που ανέχεται και σιωπηρά ενθαρρύνει τις διακρίσεις, διολισθαίνει προς μια μορφή συμβίωση όπου μέρα με την ημέρα κυριαρχεί όλο και περισσότερο το δίκαιο του ισχυρότερου, γιατί μέσα σε μία κοινωνία διακρίσεων και αποκλεισμών η ελευθερία, η αξιοπρέπεια και η ισονομία δεν είναι κατοχυρωμένα για κανέναν.

Αν αθροίσουμε όλες τις κοινωνικές ομάδες, τότε βλέπουμε πως το σύνολο των ανθρώπων που μπορεί να υφίστανται διακρίσεις είναι πολύ μεγαλύτερο από όσο νομίζουμε. Είναι ίσως η πλειοψηφία των πολιτών, γιατί κάθε πλειοψηφία κάθε φορά δεν είναι ομογενής και συμπαγής, αλλά συγκροτείται από πολλές μικρές και ειδικές μειοψηφίες. Για παράδειγμα, κάποιος που υφίσταται μία διάκριση λόγω της ηλικίας του μπορεί ταυτόχρονα -την ίδια στιγμή, δηλαδή- να ασκεί ο ίδιος καταπίεση σε έναν άλλο λόγω των θρησκευτικών του πεποιθήσεων. Είναι πολύ σημαντικό να συνειδητοποιήσουμε ότι η διάκριση μπορεί να ασκείται αυτόματα και ασυναίσθητα, χωρίς εκείνος που την επιβάλλει να συνειδητοποιεί το τι κάνει.

(AD)

Ως εκ τούτου, είναι σημαντική η αφύπνιση της κοινωνίας και πρέπει να κατανοήσουμε ότι δεν υπάρχουν καλές και κακές διακρίσεις, αλλά ότι κάθε διάκριση -είτε στην απασχόληση, είτε στα κοινωνικά δικαιώματα- υπονομεύει τα συμφέροντα ολόκληρης της κοινωνίας.

Κυρία και κύριοι Βουλευτές, το ΠΑΣΟΚ έχει μία υπερίφρανη παράδοση στην προώθηση τοιμηρών μεταρρυθμίσεων σε ό,τι αφορά τα ίσα δικαιώματα και την καταπολέμηση των διακρίσεων. Και εμείς οι γυναίκες ειδικά, το ξέρουμε πάρα πολύ καλά.

Μας εγκαλεί η Νέα Δημοκρατία με κάθε αφορμή για τα περίφημα είκοσι χρόνια της Κυβέρνησης, αλλά η αλήθεια είναι πως παντού -και βέβαια στον τομέα των δικαιωμάτων- ανοίξαμε και ανοίγουμε διαρκώς νέους δρόμους και υπερβαίναμε και υπερβαίνουμε συντηρητικές προκαταλήψεις όλα αυτά τα είκοσι χρόνια.

Και αυτό συνεχίζουμε να το κάνουμε σήμερα. Η πρόταση νόμου ήταν δική μας και η Κυβέρνηση την υιοθέτησε. Δεν έχει νόημα εδώ να συζητάμε για την πατρότητα ή τη μητρότητα του συγκεκριμένου νόμου.

Σημασία έχει ότι σήμερα συγκλίνουμε στην ψήφιση και δείχνουμε ότι σε ευαίσθητα κοινωνικά θέματα δεν πρέπει να επενδύουμε στη μισαλλοδοξία και στην προκατάληψη.

Ο νόμος που ψηφίζουμε είναι εφαρμογή ρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά θεωρώ δεδομένο ότι εμείς τον πιστεύουμε αυτόν το νόμο και τον ψηφίζουμε, γιατί τον πιστεύουμε και όχι γιατί είναι ευρωπαϊκή δέσμευση.

Τέλος, θα ήθελα να τονίσω τα εξής: Κανένα θεσμικό πλαίσιο δεν λύνει το πρόβλημα των διακρίσεων από μόνο του και δεν διασφαλίζει πρόοδο χωρίς προσπάθεια. Η κοινωνία δεν είναι μία μηχανή που λειτουργεί με αυτόματα θεσμικά κουμπιά. Μαζί με το θεσμικό εξοπλισμό, χρειάζεται κοινωνική κινητοποίηση, η συνειδητοποίηση της αξίας και της σπουδαιότητας των δικαιωμάτων και η θέληση να τα προασπίσουμε στην πράξη.

Την άρση των κάθε είδους διακρίσεων πρέπει όλοι οι πολίτες όχι απλώς να την υποστηρίζουμε, αλλά και να την εφαρμόζουμε όλοι μαζί και ο καθένας ξεχωριστά. Ταυτόχρονα, πρέπει να απαιτούμε από όλους να την εφαρμόζουν εξίσου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Ευχαριστώ την κυρία Μερεντίτη.

Ο κ. Χρυσός έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΡΥΣΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά απόψε που στην πρώτη συνεδρίαση της Βουλής κατά το νέο έτος κυριαρχεί υψηλό επίπεδο παράθεσης και αντιπαράθεσης επιχειρημάτων από όλους τους προλαλήσαντες συναδέλφους. Αναμφισβήτητο είναι ότι η εισαγωγή και η ψήφιση τέτοιων νομοσχεδίων αναβαθμίζουν πολιτικά και πολιτιστικά τη χώρα μας.

Σήμερα, η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης, ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής ή άλλων πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, είναι μία αναγκαιότητα. Με το παρόν νομοσχέδιο, η ευαισθησία και ο ανθρωποκεντρισμός και η διακριτικότητα ρίχνει οριστικά τα τείχη του κοινωνικού διαχωρισμού και του ρατσισμού. Χωρίς προκαταλήψεις εναρμονίζουμε και εντάσσουμε τη νομοθεσία μας στις πλέον σύγχρονες εργασιακές αντιλήψεις.

Οι κοινοτικές οδηγίες στις 29/6/2000 και 27/11/2000 της Ευρώπης που βασίζονται στα άρθρα 6 και 13 της Συνθήκης για την Ένωση και ο Κοινοτικός Χάρτης των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των

Εργαζομένων, θεωρείται πυξίδα αυτών των αρχών. Ιδιαίτερα στο άρθρο 12 αναγνωρίζεται η σημασία της καταπολέμησης των διακρίσεων στον τομέα της εργασίας. Επίσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι, το 1999, παρομοίως επαναλαμβάνει την ίδια κατευθυντήρια αρχή.

Εκείνο όμως το οποίο πρέπει να εξάρουμε στην αποσπασμένη συζήτηση είναι ότι και το Ελληνικό Σύνταγμα προηγήθηκε όλων αυτών των κοινοτικών οδηγιών και διεθνών αντιλήψεων, με συγκεκριμένες συνταγματικές διατάξεις -τις οποίες ανέφεραν οι προλαλήσαντες και επαναλαμβάνω εγώ- στα άρθρα 2, 13, 21, 22. Ιδιαίτερα στο άρθρο 22 καθιερώνεται η αρχή της ίσης αμοιβής για ίσης αξίας εργασία ανεξάρτητα από φύλο ή άλλη διάκριση.

(LM)

Επιπλέον, οι διακρίσεις απαγορεύονται με το άρθρο 25 παράγραφος 1 του Συντάγματος στις έννομες σχέσεις, τόσο του δημοσίου, όσο και του ιδιωτικού τομέα.

Το παρόν νομοσχέδιο με τα είκοσι οκτώ άρθρα ολοκληρώνει και συμπληρώνει τις υφιστάμενες διατάξεις διεθνούς και εσωτερικού δικαίου με προβλέψεις εννόμου προστασίας του εργαζόμενου ανθρώπου.

Στα πρώτα άρθρα ο σκοπός του νομοσχεδίου και ο ορισμός της αρχής της ίσης μεταχείρισης είναι εξαντλητικός. Επίσης, η έκταση και το πεδίο εφαρμογής της παραπάνω αρχής προσδιορίζεται ρητά στα άρθρα 4 και 8, ούτως ώστε να μην υπάρχει καμία ασάφεια ή αμφισβήτηση.

Ιδιαίτερη όμως σημασία έχει το τέταρτο κεφάλαιο, το οποίο έχει πρακτική αξία στην περίπτωση παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Ο βλαπτόμενος μέχρι σήμερα προστατεύεται, όπως ανέφερε και ο συνάδελφος κ. Κουβέλης, από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου, 57 και 59 του Αστικού Κώδικα περί προστασίας της προσωπικότητας του ατόμου, 281, 288 κατάχρηση δικαιώματος και η αρχή της καλής πίστης, 914 περί αδικοπραξιών. Είναι άρθρα τα οποία παρέχουν μια νομική προστασία στον εργαζόμενο.

Από εδώ και πέρα όμως, με το άρθρο 13 του παρόντος δίδεται το δικαίωμα, σύμφωνα με τα άρθρα 24 έως 27 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, της ιεραρχικής, διοικητικής ή ενδικοφανούς προσφυγής.

Στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου 13 δίδεται το δικαίωμα σε νομικά πρόσωπα που έχουν σκοπό την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης να αντιπροσωπεύουν τον βλαπτόμενο ενώπιον δικαστηρίων ή οποιασδήποτε διοικητικής αρχής ή διοικητικού οργάνου, αρκεί η συναίνεσή του να δίδεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό που θα φέρει βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής.

Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τον οικονομικά ασθενέστερο που είναι ο εργαζόμενος. Η ανάληψη εκ του νόμου της προστασίας του εργαζόμενου από οργανωμένο προς τούτο νομικό πρόσωπο αποτελεί οικονομική ανακούφιση για τον ίδιο και φραγμό σε κάθε αυθαιρεσία.

Η παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης μετατοπίζει στο άρθρο 14 το βάρος της απόδειξης στο αντίδικο μέρος, δηλαδή στον εργοδότη, στο ισχυρότερο μέρος. Επίσης, επισείει συνέπειες, τόσο ποινικές, όσο και διοικητικές. Οι μεν ποινικές προβλέπονται στο άρθρο 16 από έξι μήνες έως τρία χρόνια φυλάκιση και χρηματική ποινή από 1.000 έως 5.000 ευρώ και στο άρθρο 17 προβλέπονται οι διοικητικές ποινές.

Ο παραβιάων την αρχή της ίσης μεταχείρισης παραβιάζει την εργατική νομοθεσία κατά την έννοια του άρθρου 16 του ν.2639/1998 και για το λόγο αυτό επιβάλλεται πρόστιμο στον εργοδότη. Αυτό το πλέγμα των ποινικών και διοικητικών κυρώσεων λειτουργεί αποτρεπτικά για τον εργοδότη και προστατευτικά για τον εργαζόμενο.

Στο κεφάλαιο πέμπτο η προώθηση της ίσης μεταχείρισης ανατίθεται στην ΟΚΕ, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η οποία προτείνει και συνδιαλέγεται με την εκάστοτε κυβέρνηση στα θέματα αυτά που αφορούν την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Ο Συνήγορος του Πολίτη καθιερώνεται στο άρθρο 19 ως φορέας προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, όταν αυτή παραβιάζεται από δημόσιες υπηρεσίες. Όταν παραβιάζεται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, την ίδια αποστολή έχει η Επιτροπή Ίσης Μεταχείρισης που συνιστάται με το άρθρο 21 του παρόντος νομοσχεδίου.

Στον τομέα βέβαια εργασίας αρμόδιο είναι το ΣΕΠΕ, το Σύμμα Επιθεωρητών Εργασίας.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει για την Επιτροπή Ίσης Μεταχείρισης, η οποία υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Δικαιοσύνης -στο άρθρο 21 αναφέρεται αυτό- και απαρτίζεται από τον πρόεδρο, τέσσερα τακτικά μέλη και δύο αναπληρωματικά μέλη. Η Επιτροπή αυτή έχει πρωτίστως συμπιλιωτικό χαρακτήρα και κατά βάση εποπτεύει για την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

(ΡΕ)

Με το κύρος και τις αρμοδιότητες που θα έχει, θα αμβλύνει τις όποιες διαφορές ή αντιθέσεις προκύπτουν, συμβάλλοντας δραστικά και αποφασιστικά στη διατήρηση της εργασιακής ειρήνης.

Επομένως, η ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου είναι υποχρέωση όλων όσων θέλουν να αναβαθμίσουμε τη νομοθεσία μας και να διαφυλάξουμε την αρχή της ίσης μεταχείρισης που αποτελεί προϋπόθεση ανάπτυξης της προσωπικότητας του καθένα, ανεξαρτήτως ατομικών ιδιοτήτων, ενώ παράλληλα αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την εργασιακή ειρήνη και την κοινωνική ευημερία.

Με τα όσα ανέφερα, θέλω να δηλώσω ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας ότι υπερψηφίζω το παρόν νομοσχέδιο. Λυπάμαι μόνο για τη στάση του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, το οποίο δεν συνταυτίστηκε απόλυτα με τη συντριπτική πλειοψηφία των συναδέλφων σ' αυτήν την Αίθουσα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Χρύση.

Το λόγο έχει ο κ. Χαΐδος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΪΔΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το επίπεδο του πολιτισμού μιας κοινωνίας και ο βαθμός της πραγματικής προόδου μιας χώρας δεν μετρούνται μόνον με τους δείκτες της οικονομικής ανάπτυξης και της επιστημονικής εξέλιξης, ούτε φαίνονται από το

επίπεδο της ευμάρειας των πολιτών που μπορούν απρόσκοπτα να συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία και σε όλες τις άλλες δραστηριότητες της ζωής, αλλά αποδεικνύονται κυρίως από τον τρόπο που αντιμετωπίζονται οι ειδικές κατηγορίες πολιτών και γενικότερα από το εάν σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες όλων, προστατεύοντας την όποια διαφορετικότητα από αθέμιτες διακρίσεις. Εξάλλου, είναι δύσκολο να διατηρήσει κάποιος την όποια προσωπική ευδαιμονία ανάμεσα σε δυστυχημένους συνάνθρωπους του, είναι δύσκολο να επιτευχθεί η πραγματική πρόοδος με κοινωνικούς και άλλους αποκλεισμούς, είναι δύσκολο η όποια προσωπική ευμάρεια να φέρει από μόνη της την πολυπόθητη ευημερία για όλους.

Οι αρχές του ανθρωπισμού, της αλληλεγγύης, της ισότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης, που είναι προϋποθέσεις για την πρόοδο και την ευημερία αποτέλεσαν το αίτημα του διαφωτισμού, συνέγειραν τις κοινωνίες της Ευρώπης, ενέπνευσαν τη Γαλλική Επανάσταση, σχηματοποιήθηκαν ιδεολογικά με τις αρχές του σοσιαλισμού, εκφράστηκαν πολιτικά κυρίως από την Κεντροαριστερά, αλλά και από άλλους δημοκρατικούς προοδευτικούς σχηματισμούς και οδήγησαν στη διαμόρφωση του σύγχρονου ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου.

Όμως, σήμερα ζούμε σε καιρούς που η απαξίωση και ο ευδαιμονισμός κυριαρχούν, σε εποχές που επικρατεί σύγχυση, που θάμπωσαν τα οράματα, που αμβλύθηκαν οι συνειδήσεις, που περισεύει ο εφησυχασμός, που κυριαρχεί η εικόνα. Δεν είναι τυχαίο ότι σήμερα το νομοσχέδιο για το βασικό μέτοχο κατανίκησε από πλευράς δημοσιότητας και ενδιαφέροντος την ίση μεταχείριση.

Ζούμε σε μέρες που ενισχύονται οι ακραίες απόψεις θρησκευτικού φονταμενταλισμού, εθνικισμού, μισαλλοδοξίας και ρατσισμού. Σ' αυτό το σημείο επιτρέψτε μου να επισημάνω και να επαινέσω το μεγάλο και ελπιδοφόρο κύμα έμπρακτης αλληλεγγύης του ελληνικού λαού προς τους πληγέντες από το σεισμό λαούς της Νοτιοανατολικής Ασίας, παρά τη δύσκολη παγκοσμίως πραγματικότητα, που ήδη προανέφερα, καθώς και τα σύγχρονα ιδεολογικοπολιτικά "τσουνάμι" των αναπτυσσόμενων χωρών που σαράνουν τις αρχές του ανθρωπισμού, της αλληλεγγύης και της αρμονικής συνύπαρξης.

Στις σύγχρονες, ανεπτυγμένες, παγκοσμιοποιημένες, πολυπολιτισμικές, πολυσύνθετες και πολύπλοκες κοινωνίες προέκυψε η ανάγκη της καταπολέμησης των διακρίσεων και της άρσης των όποιων αποκλεισμών σε άτομα διαφορετικών φυλετικών ή εθνικών καταγωγών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, ατόμων με αναπηρίες, λόγω ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Συνθήκης Ίδρυσής της, τα Ηνωμένα Έθνη στον Καταστατικό τους Χάρτη, αλλά και το Σύνταγμα της πατρίδας μας στα άρθρα 2 και 22, στηρίζονται στις αρχές της δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και του κράτους δικαίου, ενώ απαγορεύουν τις διακρίσεις έναντι αυτών των ατόμων.

Το σημερινό νομοσχέδιο που συζητούμε, θεοπίζει το γενικό πλαίσιο ρυθμίσεων για την καταπολέμηση αυτών των διακρίσεων, σύμφωνα με τις οδηγίες του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 27ης Νοεμβρίου του 2000 και περιλαμβάνει ρυθμίσεις που καλύπτουν ειδικότερες πτυχές του θέματος. Εισάγει νομικά μέσα προστασίας και προβλέπει κυρώσεις, ώστε να αποτρέπει κάθε διάκριση και να προάγεται η ίση μεταχείριση, ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνικής καταγωγής και των υπολοίπων ιδιαιτεροτήτων.

(ΡΜ)

Κινείται, λοιπόν, προς τη σωστή κατεύθυνση.

Φτάνει όμως ένα νομοσχέδιο για να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά ένα τόσο μεγάλο ζήτημα στη δύσκολη σημερινή συγκυρία, όταν η Κυβέρνηση, προσπαθώντας να εκμεταλλευθεί πολιτικά το θέμα, αντιμετώπισε μικρόψυχα τη Βουλή και την Αντιπολίτευση και καταψήφισε ανάλογη πρόταση νόμου pro μερικών εβδομάδων; Ασφαλώς όχι, γιατί να μην είναι απαραίτητο το όποιο νομικό πλαίσιο, αλλά επειδή το ζήτημα είναι μεγάλο και έχει πολλές παραμέτρους, οι οποίες δεν αντιμετωπίζονται μόνο με ρυθμίσεις, σας θυμίζω ότι το μάτι και τη σκέψη δεν τα δίκασε ποτέ κανένας. Χρειάζεται ταυτόχρονα μέσω της παιδείας και του παραδειγματικού συμβολισμού η σφυρηλάτηση των αξιών του ομαδισμού, η ενδυνάμωση των δεσμών αλληλεγγύης, η προβολή ανάλογων προτύπων, έτσι ώστε να αποκτήσουμε όλοι την επίγνωση της ομοιότητάς μας, έτσι ώστε να αποδεχόμαστε και να σεβόμαστε τις διαφορές μας και να ζούμε αρμονικά όλοι μαζί, να αισθανόμαστε και να είμαστε ίσοι, αλλά ταυτόχρονα και διαφορετικοί, όπως είπε και ο Αλεν Ντορέν. Ταυτόχρονα πρέπει όλοι να αγωνιστούμε για την ανοικτή κοινωνία της ίσης συμμετοχής όλων, απορρίπτοντας και καταδικάζοντας έμπρακτα τις κραυγές της μισαλλοδοξίας, τις διαθέσεις του απομονωτισμού, τις απόψεις της ξενοφοβίας και του ρατσισμού, τις φωνές του θρησκευτικού φονταμενταλισμού, τις τάσεις του εθνικισμού, να αποβάλλουμε τους φόβους μας απέναντι στο διαφορετικό και στο καινούργιο, γιατί οι αντιθέσεις και η διαφορετικότητα είναι αυτά που δημιουργούν την αρμονία. Μόνο έτσι θα πετύχουμε αποτελεσματικά την εφαρμογή νομοθετημάτων σαν το σημερινό, θα αποτρέψουμε τις διακρίσεις και θα προάγουμε την ίση μεταχείριση, διαφορετικά θα αυξάνονται οι σύγχρονοι Καϊάδες κοινωνικού, εργασιακού και όποιοι άλλοι είδους αποκλεισμού απέναντι στους διαφορετικούς και στους αδύνατους. Αυτό έχουμε μεγάλη υποχρέωση όλοι οι Έλληνες πολίτες να το αποτρέψουμε με κάθε τρόπο. Το οφείλουμε στον πολιτισμό μας, στον πολιτισμό των ανοικτών οριζώντων και της συνεργασίας, το χρωστάμε στην ορθόδοξη παράδοσή μας, την παράδοση της αγάπης και της αλληλεγγύης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Τελευταίος ομιλητής για σήμερα είναι ο κ. Γαλαμάτης, ο οποίος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΛΑΜΑΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι εξαιρετικά σύντομος, ξεκινώντας με τις καθιερωμένες ευχές για καλή χρονιά σε όλους τους συναδέλφους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα αφορά ένα ζήτημα από την κοινωνία που έρχεται και όχι από την κοινωνία που φεύγει.

Θα περίμενε κανείς στο διάστημα από την έκδοση των οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2000 μέχρι σήμερα η πολιτεία να είχε δείξει καλύτερα αντανakλαστικά ως προς την προσαρμογή του στην ελληνική νομοθεσία, αλλά -και αυτό είναι ίσως το πιο στενάχωρο- θα περίμενε κανείς και ο πνευματικός κόσμος της χώρας να κάνει τις παρεμβάσεις εκείνες, ώστε να δημιουργηθεί το κατάλληλο κοινωνικό υπόστρωμα και εκείνη η δημιουργία ρευμάτων σκέψης και καθοδήγησης της κοινωνίας προς την κατεύθυνση της άρσης των συνθηκών δυσανεξίας, απομονωτισμού και διακρίσεων σε πολίτες λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Αυτή η απουσία του πνευματικού κόσμου φαντάζει ιδιαίτερη, γιατί η ίση μεταχείριση απέναντι στους πολίτες ανεξάρτητα από τη φυλετική καταγωγή τους ή από τα θρησκευτικά τους πιστεύω κλπ δεν είναι μόνο θέμα νόμων ή θέμα θεσμικής θωράκισης, που αναμφισβήτητα χρειάζεται, είναι πρώτα και πάνω απ' όλα θέμα φιλοσοφίας και κουλτούρας, είναι θέμα αρχών και αξιών μιας κοινωνίας. Ξεκινά από το ζωντανό παράδειγμα που δίνουμε όλοι καθημερινά, από το παράδειγμα που δίνουμε στις νεότερες γενιές, από το σεβασμό στη διαφορετικότητα, αλλά και στην ανάγκη του κάθε ανθρώπου να δουλέψει, να προκόψει και να βελτιώσει τη ζωή του.

Η ίση μεταχείριση προϋποθέτει και τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες για ίση προσφορά, τηρουμένων κάθε φορά των ιδιαίτερων συνθηκών. Αυτό σημαίνει μια ανοικτή αγορά εργασίας που θα καταγράφει τις ιδιαίτερες δυνατότητες του ανθρώπινου δυναμικού, σημαίνει σεβασμό στους κανόνες της νόμιμης εργασίας και αυστηρούς ελέγχους από την πολιτεία που θα περιορίζουν τη "μαύρη" εργασία και την εκμετάλλευση. Σημαίνει πρώτα και πάνω απ' όλα μια πολιτική που θα εξασφαλίζει ισόρροπη ανάπτυξη, ανάπτυξη παντού και για όλους. Η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει την ομαλή κοινωνικοποίηση όλων εκείνων των ατόμων που ανήκουν σε ειδικές μειονοτικές ομάδες, κοινωνικοποίηση που πρώτα και πάνω απ' όλα πρέπει να γίνει μέσα από την εκπαίδευση, μέσα από την παιδεία, μέσα από τις όσο το δυνατόν περισσότερες κοινές δραστηριότητες που θα μπορούν να έχουν άτομα που ανήκουν σε διαφορετικές κατηγορίες ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους, τον αθλητισμό, ενδεχομένως και τις τέχνες.

(KA)

Η παγκοσμιοποίηση με τα θετικά και τα αρνητικά της φέρνει κοντά, είτε με τη μορφή συνεργασίας, είτε με τη μορφή διαμαρτυρίας ανθρώπους που μιλούν διαφορετικές γλώσσες, έχουν διαφορετικό χρώμα, πιστεύουν σε διαφορετικό θρήσκευμα.

Αυτή τη δύναμη της παγκοσμιοποίησης μπορούμε και πρέπει να αξιοποιήσουμε προκειμένου να πετύχουμε καλύτερες επιδόσεις σε ό,τι αφορά την ίση μεταχείριση προκειμένου να φέρουμε κοντά διαφορετικούς ανθρώπους.

Ιδιαίτερη συνδρομή στον τομέα αυτό μπορεί να έχουν οι μη κυβερνητικές οργανώσεις. Η δράση τους έτσι και αλλιώς είναι στην κατεύθυνση και να έλθουν πιο κοντά οι πολίτες, αλλά και να παράγουν έργο που θα κάνει καλύτερη τη ζωή των ανθρώπων. Η πολιτεία λοιπόν οφείλει να στηρίξει ηθικά και υλικά τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και να τους αναθέσει ρόλο ατμομηχανής που θα σύρει το συρμό μιας πολυφωνικής κοινωνίας. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε κοινωνία, κυρίως στην ελληνική ύπαιθρο έχει συγκεκριμένα όρια και συγκεκριμένες αντοχές σε ό,τι αφορά το δυναμικό ενός διαφορετικού πόλου που μπορεί να αντέξει. Οι υπερβάσεις, είτε λόγω αδυναμίας του κράτους να τηρήσει τους νόμους, είτε λόγω λαθήμενου σχεδιασμού, μπορεί να οδηγήσουν σε φαινόμενα σύγκρουσης με ειδικές μονάδες. Αν θέλουμε πραγματικά να πετύχουμε ίση μεταχείριση, τότε η ελληνική πολιτεία οφείλει να προσαρμόζει τους θεσμούς και τις λειτουργίες της στα νέα δεδομένα που έχουν δημιουργήσει οι πολυπολιτισμικές κοινωνίες. Νέα βιβλία, κανούργιες μέθοδοι διδασκαλίας, πολιτιστική κουλτούρα που δεν θα γκετοποιεί, αλλά θα μορφώνει και θα εκπαιδεύει με ποιότητα όλους τους νέους.

Όλα τα παραπάνω, αυτούς τους θεσμούς και αυτές τις λειτουργίες, έχω την άποψη ότι εν πολλοίς εξασφαλίζει το παρόν νομοσχέδιο και γι' αυτό το υπερψηφίζω.

Κλείνοντας, θα ήθελα να πω το εξής. Υπάρχουν πραγματικά πολλοί τρόποι να πετύχουμε την ίση μεταχείριση. Υπάρχουν πολλοί τρόποι να εξασφαλίσουμε την υποστήριξη της ελληνικής κοινωνίας προς την κατεύθυνση αυτή. Υπάρχει όμως και ένας σίγουρος τρόπος να αποτύχουμε. Αυτός είναι η υπερβολή διάφορων κέντρων που προσπαθούν πολλές φορές αλόγιστα, λαϊκιστικά και προκλητικά να αναγάγουν τη διαφορετικότητα και την ιδιαιτερότητα σε ιδεατό τρόπο ζωής. Αυτή που προσπαθεί να μετατρέψει το παράταιρο και το αφύσικο σε πρότυπο. Δυστυχώς η καθημερινή μας ζωή είναι γεμάτη από τέτοια παραδείγματα, από τέτοιες ανεύθυνες, δήθεν προοδευτικές και υπεράνω φωνές, που το μόνο που κάνουν είναι να υπονομεύουν την κάθε προσπάθεια καταπολέμησης φαινομένων διακρίσεων.

Νομίζω τώρα που σε λίγες ώρες η χώρα μας θα έχει και εθνικό νομοθετικό πλαίσιο για την ίση μεταχείριση, αυτές οι φωνές ολοένα θα λιγοστεύουν και θα εξαλείφονται. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αγαπητοί συνάδελφοι, εύχομαι σε όλους καλή χρονιά από βάθους καρδιάς.

Το άνοιγμα των συνόρων ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι σημαντικές ανακατατάξεις στο

χώρο της Ανατολικής Ευρώπης καθώς και το τεράστιο μεταναστευτικό κύμα που προέρχεται απ' αυτές αλλά και από άλλες χώρες που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα, έχει ως αποτέλεσμα την πληθυσμιακή αλλοίωση των άλλοτε ομοιογενών ευρωπαϊκών κοινωνιών και την εισαγωγή πληθυσμών ποικίλης εθνοτικής καταγωγής με διαφορετικά πολιτισμικά στοιχεία και διαφορετικές θρησκευτικές πεποιθήσεις. Η Ελλάδα, δεν αποτελεί εξαίρεση και η πολιτισμική πολυπολιτισμικότητα αποτελεί καθημερινό μας βίωμα. Το προτεινόμενο νομοσχέδιο, εισάγει ένα γενικό θεσμικό πλαίσιο για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής καθώς και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, ή γενετήσιου προσανατολισμού, στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας, σύμφωνα με τις κοινοτικές οδηγίες 43/2000 και 78/2000 της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (GH)

Η ισότητα ενώπιον του νόμου αποτελεί θεμελιώδη κατάκτηση του δημοκρατικού πολιτισμού μας και η προστασία όλων των ατόμων έναντι αθέμιτων διακρίσεων αποτελεί δικαίωμα που αναγνωρίζεται τόσο από την οικουμενική διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα σύμφωνα των Ηνωμένων Εθνών για τα ατομικά, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα όσο και από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών.

Το ισχύον ελληνικό Σύνταγμα απαγορεύει τις διακρίσεις εθνικότητας, φυλής, καταγωγής, γλώσσας, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού διασφαλίζει την ισότητα απέναντι στο νόμο όπως και την αρχή της ισότητας ανδρών και γυναικών και καθιερώνει την αρχή της ίσης αμοιβής για ίση εργασία ανεξάρτητα από φύλο ή άλλη διάκριση τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αποτελεί μια επαναδιακήρυξη των παραπάνω αρχών που από κοινού συνυπέγραψαν όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καλύπτει ειδικότερες ως πω πτυχές του θέματος, συγκεκριμενοποιεί ορισμούς και προσδιορισμούς, αίροντας αμφιβολίες, νομικές αμφισβητήσεις ακόμη πάνω στο τι συνιστά διάκριση και τι όχι και εισάγει αποτελεσματικά νομικά μέσα προστασίας προβλέποντας και τις ανάλογες κυρώσεις έτσι ώστε να επιτρέπεται αποτελεσματικά κάθε διάκριση.

Το ιστορικό, γιατί παραποιήθηκε από κάποιους συναδέλφους. Το προτεινόμενο νομοσχέδιο αποτελεί ως γνωστό ενσωμάτωση στο εσωτερικό δίκαιο ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στις μνημονευθείσες οδηγίες του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εκδόθηκαν το 2000. Η προηγούμενη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ολιγόρησε να ενσωματώσει τις οδηγίες αυτές στην εθνική νομοθεσία παρ' ότι σημειώνω ανέλαβε ρητά να ολοκληρώσει τη διαδικασία εντός του 2003, όπως και όλα τα άλλα κράτη μέλη.

Παρήλθε άπρακτες οι σχετικές προθεσμίες και μόλις τις παραμονές των εκλογών κατετέθη από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ το σχετικό νομοσχέδιο που όμως λόγω ακριβώς των εκλογών δεν πρόλαβε να εισαχθεί προς συζήτηση και κατά μείζονα λόγο δεν πρόλαβε να ψηφιστεί. Έτσι εξετέθη η χώρα μας καθώς παρήλθε η προθεσμία εντός της οποίας είχε αναλάβει να ενσωματώσει τις οδηγίες. Μέσα του 2003 ήταν η λήξη της μιας προθεσμίας για τη νέα οδηγία, τέλος του 2003 η λήξη για την άλλη.

Με την κυβερνητική μεταβολή μετά από τις εκλογές του 2004 την εκκρεμότητα αυτή επιχείρησα να αντιμετωπίσω και έτσι στις 11 Μαΐου συνέστησα Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή με αντικείμενο ακριβώς την διατύπωση κατά της κοινοτικής οδηγίας του σχετικού ελληνικού νόμου.

Δυο μέρες αργότερα το ΠΑΣΟΚ καταθέτει στη Βουλή το ατυχήσαν ως εκ της καθυστέρησης κατάθεσης νομοσχέδιο υπό τη μορφή πρότασης νόμου. Προσπάθησε έτσι να υποκλέψει την πρωτοβουλία ενσωμάτωσης των οδηγιών στην εθνική νομοθεσία παρ' ότι είχε πάψει πια μετά τις εκλογές του Μαρτίου να έχει σχετική ευθύνη. Την είχε πράγματι όταν ήταν κυβέρνηση και λόγω της καθυστέρησης την απώλεσε.

□ Άλλωστε την εισαγωγή -το λέω ως γενικότερη παρατήρηση- στο Κοινοβούλιο των κοινοτικών οδηγιών ως πρωτοβουλία την έχει κατ' αρχήν η οποία κυβέρνηση. Δεν την έχει η αντιπολίτευση. Πώς να το κάνουμε; (PN)

Γιατί; Διότι κατ' αρχήν διαμορφώνεται η Οδηγία από τα ίδια τα κράτη-μέλη, όπως εκπροσωπούνται στο Συμβούλιο από τις εθνικές κυβερνήσεις τους. Να, γιατί η σχετική πρωτοβουλία ανήκει κατ' αρχήν στις κυβερνήσεις και όχι στις αντιπολιτεύσεις. Και θα προσέθετα και ένα δεύτερο λόγο: Η πρωτοβουλία αυτή ανήκει κατ' αρχήν στις κυβερνήσεις γιατί αυτές μπορούν λυσιτελέστερα, αποτελεσματικότερα, να εξασφαλίσουν την επιψήφιση του σχετικού νόμου που ενσωματώνει τις όποιες κοινοτικές οδηγίες στα εθνικά δίκαια. □ Άλλωστε δεν σεβαστούν οι εκάστοτε αντιπολιτεύσεις αυτή την ευθύνη των εκάστοτε κυβερνήσεων να διαμορφώνουν και να εισάγουν στη Βουλή τις κοινοτικές οδηγίες προς ενσωμάτωση στις εθνικές νομοθεσίες, θα βρεθούμε μπροστά στο εξωφρενικό φαινόμενο, να διαγκωνίζονται τα κόμματα στη Βουλή, ποιο πρώτο θα μεταφράσει, θα διαμορφώσει, θα εισαγάγει προς ψήφιση νόμο που θα ενσωματώνει τις όποιες κοινοτικές οδηγίες στις εθνικές νομοθεσίες. Μπορεί αυτή τη δουλειά να κάνουμε στα εθνικά κοινοβούλια;

Τα συζητήσαμε όλα αυτά αναλυτικά κατά την παρουσίαση της πρότασης νόμου του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αλλά παρά ταύτα τα υπενθυμίζω σήμερα γιατί επανήλθαν κάποιοι συνάδελφοι, διαμαρτυρόμενοι μάλιστα γιατί η Κυβέρνηση δεν υιοθέτησε την πρόταση νόμου του ΠΑ.ΣΟ.Κ., πρώτα γιατί η πρωτοβουλία, όπως εξήγησα, ενσωμάτωσης των Οδηγιών στις εθνικές νομοθεσίες ανήκει κατ' αρχήν στις κυβερνήσεις και όχι στις αντιπολιτεύσεις.

Δεύτερον, γιατί θεωρήσαμε επιτυχέστερη τη διατύπωση του κειμένου που έχετε σήμερα μπροστά σας. Επιτυχέστερη απ' αυτή που επεχείρησε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Και οι διαφορές μεταξύ των δύο κειμένων είναι αρκετές. Τις εξέθεσε μάλιστα κατά τρόπο άρτιο και συστηματικό ο και τότε αλλά και σήμερα εισηγητής μας, όταν συζητήθηκε η πρόταση νόμου του ΠΑ.ΣΟ.Κ. πριν από μερικές ημέρες στην ίδια αυτή Αίθουσα.

Δεν είναι περισσότερες -γιατί και γι' αυτό κατηγορηθήκαμε- οι διαφορές, πρώτον, γιατί κατ' αρχήν σημείωσα ότι συμφωνούμε. Στη διατύπωση διαφωνούμε με το κείμενο εκείνο. Και δεύτερον, γιατί κατ' αρχήν τα ψέματα, πώς να έχουν και πολύ μεγαλύτερη διαφορά τα κείμενα, όταν και τα δύο έχουν ως γνώμονα την κοινοτική Οδηγία.

Αυτή επιχειρούν να ενσωματώσουν στην εθνική νομοθεσία.

Να, γιατί τα περί πατρότητας του νόμου που διεκδικείτε δεν είναι σοβαρά. Η πνευματική ιδιοκτησία αυτού του κειμένου εάν ανήκει σε κάποιον, ανήκει θα έλεγα συνολικά στον ευρωπαϊκό νομικό πολιτισμό μας.

Και τρίτον, γιατί δεν υιοθετήσαμε την πρόταση νόμου του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Γιατί, αμελής η ομάδα που το συνέταξε και στη μελέτη του Συντάγματος καθώς ήταν, δεν συνειδητοποίησε ότι η πρόταση νόμου της δεν μπορούσε καν να εισαχθεί προς συζήτηση στη Βουλή, αφού συνεπαγόταν δαπάνες σε βάρος του δημοσίου, κατά τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 73 παρ. 3 του Συντάγματος. Και να θέλαμε δεν μπορούσε να αποτελέσει νόμο του κράτους η πρόταση νόμου του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Επιτρέψτε μου, αγαπητοί συνάδελφοι, λεπτομερέστερα να απαντήσω σε μια βασική παρατήρηση συναδέλφων που αμφισβητούν την ορθότητα του όρου "εθνοτικός". Ο όρος "εθνοτική καταγωγή" αποδίδει στα ελληνικά τον όρο "ethnic" των Οδηγών. Ο όρος "nationality", που στα ελληνικά αποδίδεται ως "εθνικότητα", στην ευρωπαϊκή ορολογία αντιστοιχεί με την έννοια της "υψηκότητας", καθότι η εθνικότητα είναι ιδιότητα που χαρακτηρίζει πολίτη συγκεκριμένου κράτους. Ο όρος "ethnic", που στα ελληνικά αποδίδεται ως "εθνοτική καταγωγή", είναι ευρύτερος και θέλουμε να είναι ευρύτερος. Για παράδειγμα, ένας Κούρδος ανήκει στην κορδική εθνότητα, αλλά ενδεχομένως έχει τουρκική ή ιρακινή ή ιρακινή εθνικότητα σύμφωνα με το διαβατήριό του.

□ Άλλωστε απάντηση του ισχυρισμού ότι είναι αδόκιμος και ασυνήθης για την ελληνική νομοθεσία ο όρος "εθνοτικός", θα ήθελα να σημειώσω εντελώς ενδεικτικά πέντε σχετικούς νόμους που χρησιμοποιούν τον όρο. Ο κυρωτικός νόμος του 1997 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα αναφέρεται στον όρο "εθνοτικός". Ο Ν. 3003/2002 για το καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου επίσης χρησιμοποιεί τον ίδιο όρο, "εθνοτικός". Ο Ν. 3034/2002 για την κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την καταστολή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας επίσης εμπεριέχει τον όρο "εθνοτικός". Το Π.Δ. 77/2003 "Κώδικας δεοντολογίας ειδησεογραφικών, δημοσιογραφικών, πολιτικών εκπομπών". Ο Ν. 3251/2004 "Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης" επίσης εμπεριέχει τον όρο "εθνοτικός".

Θέλω όμως να σας πω ότι, ακριβώς επειδή υπήρξαν κάποιες τέτοιες παρατηρήσεις ήδη στο επίπεδο της συζήτησης της Επιτροπής και ακριβώς επειδή υπήρξε και κάποιος υπαινιγμός ότι ενδεχομένως μπορεί αυτός ο όρος να βλάψει ακόμη και τα εθνικά δίκαια μας, αποτάθηκα και στο Υπουργείο Εξωτερικών και η Νομική του Υπηρεσία έκανε τις εξής παρατηρήσεις. Δεν διαβάζω όλο το κείμενο. Διαβάζω μόνο μια ή δυο παραγράφους. Λέει: "Ο όρος "εθνοτικός-ή" που χρησιμοποιείται ως γνωστόν σε πολλά διεθνή κείμενα προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μειονοτήτων φαίνεται να έχει ευρύτερο περιεχόμενο από τον όρο "εθνικός-ή". Πράγματι, ο όρος "εθνοτικός-ή" καλύπτει κατά μια διαδομένη ερμηνεία τα ιδιαίτερα γλωσσικά, πολιτιστικά, ιστορικά και άλλα κοινά χαρακτηριστικά μιας ομάδας προσώπων που ζουν στο έδαφος ενός κράτους, τα οποία διαφοροποιούνται από εκείνα της πλειοψηφίας. Εξάλλου, ένα άλλο χαρακτηριστικό της ομάδας αυτής είναι ότι τα μέλη της δεν συνδέονται απαραίτητως με άλλο έθνος-κράτος". Και λέει παρακάτω: "Η διάκριση "εθνική"- "εθνοτική" ("national"- "ethnic") έχει την εξής σκοπιμότητα. Ο όρος "εθνική ομάδα" ("national group") μπορεί να εξομοιωθεί με την έννοια της "εθνικής μειονότητας" ("national minority"), την ύπαρξη της οποίας η χώρα μας αρνείται για την περίπτωση, παραδείγματος χάριν, των "Σλαβομακεδόνων" και των Μουσουλμάνων της Θράκης. Αντίθετα, ο όρος "εθνοτική ομάδα" δεν παραπέμπει απαραίτητως σε εθνική μειονότητα, αλλά είναι έννοια πολιτικά ασθενέστερη."

(BS)

Γι' αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε να εμμείνω, παρά τις παρατηρήσεις αγαπητών συναδέλφων, στον όρο που χρησιμοποιούμε στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Συμπερασματικά, το προτεινόμενο νομοσχέδιο συμβάλλει στην προστασία της ίσης μεταχείρισης και της αποχής από διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης. Ενσωματώνει στο εσωτερικό δίκαιο τις κοινοτικές οδηγίες τις οποίες προαναφέρθηκαν του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αποκαθιστά ατέλειες της πρότασης νόμου των βουλευτών της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και θέτει τέρμα στην αταξία που εξέθεσε τη χώρα ως εκ της καθυστέρησης ενσωμάτωσης των οδηγιών.

Οι δυο κοινοτικές οδηγίες, που σήμερα ενσωματώνονται με την επισημείωση από τη Βουλή στην εθνική μας νομοθεσία, βρήκαν σύμφωνα -θέλω να θυμίσω- όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όλα τα κόμματα τα οποία εκπροσωπούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Θα ευχόμουν την ίδια εικόνα να δώσει και το ελληνικό Κοινοβούλιο, προκειμένου για ένα τέτοιας σημασίας θέμα όπως η ισότητα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Σας ευχαριστώ κύριε Υπουργέ.

Κύριε Φούσα, μπορείτε να δευτερολογήσετε.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΦΟΥΣΑΣ: Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, θα συνδυάσω δευτερολογία και κατ' άρθρο συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Είπαμε, κύριε Φούσα, ότι θα συζητήσουμε όλο το νομοσχέδιο. Είχε αποφασίσει το Σώμα να κάνει μια γενική συζήτηση. Αλλά έχετε το χρόνο σας κανονικά.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΦΟΥΣΑΣ: Ευχαριστώ.

Από την ανάπτυξη, στην αρχή, των απόψεών μου αλλά και όλων των συναδέλφων, προέκυψε ότι συζητήσαμε περίπου όλα τα άρθρα.

Θα ήθελα τώρα να σταθώ σε δυο διατάξεις ιδιαίτερα, που τις θεωρώ πολύ χρήσιμες. Κατ' αρχήν στη διάταξη

που μεταθέτει το βάρος της απόδειξης όχι από τον καταγγέλλοντα αλλά στον καταγγελλόμενο περί του τι συμβαίνει εδώ, δηλαδή, αν ο καταγγέλλων αναφέρει κάποια συγκεκριμένα στοιχεία και τα εκθέσει στην Αρχή, ο καταγγελλόμενος είναι εκείνος που έχει το βάρος να αποδείξει πως δεν είναι έτσι τα πράγματα όπως καταγγέλλεται. Πρέπει να σας πω ότι αυτή είναι μια βαθιά τομή στο νομικό μας σύστημα, στο οικονομικό μας σύστημα και ίσως είναι και η μόνη που εγώ συναντώ, αλλά πάντως είναι μια λύση ιδιαίτερα υπέρ εκείνων οι οποίοι αντιμετωπίζουν τα προβλήματα αυτά.

Η δεύτερη διάταξη στην οποία ήθελα να αναφερθώ είναι στο άρθρο 16, στις ποινικές κυρώσεις. Κατ' αρχήν το νομοσχέδιο έλεγε μέχρι πέντε χρόνια. Έτσι έλεγε η πρόταση νόμου του ΠΑΣΟΚ. Το σχέδιο νόμου έλεγε μέχρι ένα χρόνο. Ή μάλλον το αντίθετο συνέβαινε. Εν πάση περιπτώσει, βρήκαμε τη λύση ώστε να προβλέπει -και με την συμπληρωματική διόρθωση που μας μοίρασε και ο Υπουργός- κυρώσεις από έξι μήνες μέχρι τρία χρόνια. Αυτή είναι μια πολύ σοβαρή ρύθμιση, αφ' ενός μεν διότι τόσο σοβαρά αδικήματα δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται με μια ενδεχόμενη ποινή το ανώτερο μέχρι ενός έτους. Ορθώς λοιπόν προβλέπεται μέχρι τρία χρόνια. Ιδίως όμως έχει σημασία σε σχέση με την αρμοδιότητα. Θα είναι αρμόδια τα δικαστήρια. Όχι το μονομελές όπως προέβλεπε η πρόταση νόμου του ΠΑΣΟΚ και αυτή είναι μια επίσης βασική διαφορά από την πρόταση νόμου που είχε το ΠΑΣΟΚ σε σχέση με αυτό που κατέθεσε το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

(SX)

Τώρα πλέον θα είναι αρμόδια τα Τριμελή Πλημμελειοδικεία που θα εκδικάζουν αυτές τις υποθέσεις και σε περίπτωση εφέσεως θα είναι αρμόδια τα Τριμελή Εφετεία Πλημμελημάτων. Είναι πράγματι μία εγγύηση ώστε να εκδίδονται αποφάσεις περισσότερο δίκαιες και σωστές σε σχέση με τη σοβαρότητα αυτών των αδικημάτων. Πρέπει να πω πως είναι ιδιαίτερα ευχάριστο ότι όλες οι πλευρές, πλην του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, συμφώνησαν και θα ψηφίσουν αυτό το νομοσχέδιο. Και δεν θα μπορούσε διαφορετικά να συμβεί, κατά την άποψή μου, για ένα τόσο σοβαρό νομοσχέδιο, για το οποίο είπαμε και εξηγήθηκε γιατί τα φώτα της δημοσιότητας είναι μακριά. Διότι σε άλλη επιτροπή συζητείται ο "Βασικός μέτοχος", το γνωστό θέμα και διότι αλλού γίνεται συζήτηση για την Εξεταστική Επιτροπή. Πάντως, είναι ένα πολύ σοβαρό νομοσχέδιο και είναι ευτύχημα ότι όλες οι πλευρές συμφώνησαν.

Δεν θα συμφωνήσω με μερικούς συναδέλφους οι οποίοι κατέκριναν τόσο εύκολα το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος για τη διαφορετική άποψη, την οποία απολύτως σέβομαι. Αντίθετα, θα έλεγα πως πολλές φορές το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος έδειξε τέτοιες ευαισθησίες. Και εκτιμώ ότι η μη ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου δεν έχει τόσο σχέση με την ουσία του θέματος, που σαφώς και εσείς του Κομμουνιστικού Κόμματος είστε υπέρ, αλλά περισσότερο έχει σχέση, κατά την εκτίμησή μου, με το ότι αυτή η ρύθμιση έρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση με τις γνωστές επιφυλάξεις σας και διαφωνίες σας για το θέμα αυτό.

Επίσης, θέλω να υπογραμμίσω ότι το επίπεδο της συζήτησης ήταν πολύ καλό και αντίστοιχο με το θέμα που συζητάμε -όπως το άξιζε εξάλλου- πλην ορισμένων εξαιρέσεων και υπερβολών, που θα μου δοθεί η ευκαιρία δι' ολίγον να αναφερθώ.

Θέλω κατ' αρχήν να απαντήσω στον Εισηγητή της Μειοψηφίας, του ΠΑΣΟΚ.

Δεν είναι αλήθεια ότι τα νομοθετήματα τόσο του ΠΑΣΟΚ όσο και της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας είναι ακριβώς ίδια. Μου δόθηκε η ευκαιρία -το επεσήμανε ο αξιότιμος κύριος Υπουργός- και στην Επιτροπή αλλά και όταν συζητήθηκε η δική σας πρόταση νόμου να επισημάνω ποιες είναι αυτές οι πολύ σοβαρές διαφορές.

Παραδείγματος χάρι σας είπα προηγούμενα πως δεν μπορούσαμε εμείς να εννοήσουμε ότι θα προβλέπεται ποινή φυλακίσεως μέχρι ενός έτους, όπως η δική σας πρόταση νόμου προέβλεπε, με αρμοδιότητα -όπως σας ανέφερα- του Μονομελούς Πλημμελειοδικείου κάθε δικαστηρίου.

Επίσης, εμείς επιμένουμε στο θέμα εθνική ή εθνοτική καταγωγή, όπως ανέφερε και εξήγησε και ο Υπουργός. Δεν μπορεί να υιοθετηθεί, κύριε Κοσμίδη ή και κύριε Κουβέλη, το "η" να είναι διαζευκτικό, "εθνική ή εθνοτική". Σύγχυση θα επιφέρει αυτή η διαζευκτική αναφορά, διότι θα ομιλούμε για δύο διαφορετικές έννοιες.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Τώρα δημιουργείται σύγχυση.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Όχι. Θα ομιλούμε για δύο διαφορετικές έννοιες, για δύο διαφορετικά πράγματα. Γι' αυτό θα μπει διαζευκτικώς.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Κύριε συνάδελφε...

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Εγώ πρέπει να σας πω ότι προβληματίστηκα πολύ αν είναι ορθότερο το "εθνική" ή το "εθνοτική" καταγωγή. Και κατέληξα και εγώ, μετά από πολύ προσεκτική μελέτη, μετά μάλιστα και από το έγγραφο του Υπουργείου Εξωτερικών, ότι το "εθνοτική καταγωγή" -και ομιλούμε μόνο για καταγωγή, το επαναλαμβανών- είναι ευρύτερη έννοια και δεν είναι μόνο έννοια, που εσείς αναφερθήκατε σε ορισμένα κείμενα.

Πρέπει να σας πω ότι και η έννοια "εθνοτική" χρησιμοποιείται από την Οδηγία 43/2000 στην οποία αναφερόμαστε σήμερα. Και πρέπει επίσης να σας πω ότι αυτή η λέξη "εθνοτικός" γίνεται πλέον αποδεκτή και στα ευρωπαϊκά κείμενα.

Επίσης, υπάρχουν και άλλα θέματα που είναι πολύ διαφορετικά από την πρόταση νόμου του ΠΑΣΟΚ. Δεν έχω, όμως, χρόνο να αναφερθώ. Αναφέρομαι μόνο στο εξής: Λέγατε εσείς στο άρθρο 6 της πρότασης ότι πράγματι γίνεται αναφορά σε ομογενείς και παλιννοστούντες. Εξήγησα και την άλλη φορά, που συζητούσαμε, ότι αυτή η διαφοροποίηση είναι μάλλον και επικίνδυνη και δημιουργεί και εθνικά προβλήματα. Διότι ποιοι είναι οι ομογενείς; Ποιοι είναι οι παλιννοστούντες; Πως θα τα ξεκαθαρίσουμε αυτά; Γι' αυτό πράγματι σε αυτή τη διάταξη είχατε άδικο, ενώ με το δικό μας νομοσχέδιο τα θέματα αυτά αντιμετωπίζονται κατά ιδιαίτερα προσεκτικό τρόπο.

(TS)

Μου έκανε εντύπωση ότι ο κ. Πετσάλνικος επιμένει στην άποψή του ότι δεν υπήρξε καθυστέρηση. Εξήγησε ο κύριος Υπουργός, εξήγησα και εγώ ωρύτερα ότι δεν είναι πειστική η απάντησή σας, όταν επί τρεισήμισι χρόνια δεν φέρατε αυτό το νομοσχέδιο.

Επίσης, πρέπει να σας πω ότι δεν είναι πειστικό, όταν σας έθετε όριο μέχρι τον Αύγουστο του 2003 να καταθέσετε νομοσχέδιο και εσείς δεν το κάνατε. Και έρχεστε, ενώ είχε ήδη εξαγγείλει ο τότε Πρωθυπουργός ότι θα γίνουν εκλογές το Μάρτιο, και το φέρνετε λίγες μέρες πριν από τις εκλογές.

Αυτό δεν θα το επεσήμανα εάν δεν επρόκειτο για ένα τόσο σοβαρό θέμα, που έχει σχέση με την ισότητα όλων των πολιτών και αν εσείς δεν το κάνατε και τώρα σημαία. Φτάσατε στο σημείο μάλιστα να πείτε ότι τάχα εμείς κάνουμε κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας, ενώ είναι γνωστό ότι το δικό μας κείμενο, το δικό μας νομοσχέδιο με τις σεβαστές παρατηρήσεις σας είναι πολύ πιο κοντά σε εκείνα που ορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση και σε εκείνα που συμβαίνουν διεθνώς.

Θέλω, επίσης, τελειώνοντας να παρατηρήσω τα εξής:

Ένα θέμα πολύ σοβαρό είναι ότι εσείς χρησιμοποιείτε τη λέξη "υψηκότητα" ή "ιθαγένεια". Είναι πολύ ευχάριστο ότι ο πρώην Υπουργός κ. Πετσάλνικος παραδέχθηκε σήμερα ότι πράγματι είναι ορθότερη η διατύπωση "ιθαγένεια" και όχι "υψηκότητα". Σας εξήγησα την άλλη φορά ότι η υψηκότητα έχει και άλλη συνειρμική αναφορά.

Επαναλαμβάνω, λοιπόν, ότι ορθώς το νομοσχέδιο αναφέρεται στην ιθαγένεια, πράγμα που είναι πολύ σωστό. Εάν πράγματι, όπως παρατηρήσατε, σε μερικά κείμενα γίνεται λόγος για υψηκότητα, αυτό δεν έχει σημασία. Σημασία έχει ότι το νομοσχέδιο κάνει λόγο μόνο για ιθαγένεια, όπως ορίζει το Σύνταγμα μας και ασφαλώς οι σχετικές διατάξεις.

Θα γίνει νόμος του κράτους αυτό το νομοσχέδιο. Είναι ένα πολύ κρίσιμο νομοσχέδιο. Ρυθμίζει πολύ σοβαρά θέματα, αλλά πάνω απ' όλα, όπως είπα και στην πρωτολογία μου, ο σεβασμός των δικαιωμάτων όλων των πολιτών και η ισότητα δεν είναι τόσο θέμα νόμων, αλλά νοοτροπίας και πολιτισμού. Είναι πολύ ευχάριστο ότι η χώρα μας και ο λαός μας έχει τέτοιες ευαισθησίες και το αποδεικνύει καθημερινά στην πράξη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Δεν είχατε ζητήσει το λόγο προηγουμένως.

Ορίστε, κύριε Παρασκευά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν είχα πρόθεση να πάρω το λόγο, αλλά οι παρατηρήσεις του κυρίου Υπουργού και του Εισηγητή της Πλειοψηφίας με οδήγησαν σε αυτήν την απόφαση και ίσως τελικά προβώ σε κάποιες παρατηρήσεις σχετικά με την ουσία του συγκεκριμένου νομοσχεδίου.

Ακούστηκαν φιλιππικοί και πανηγυρικοί για την ψήφιση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, αλλά δυστυχώς δεν κατεδείχθη κατά πόσο αυτός ο νόμος είναι υλοποιήσιμος και ποιους αφορά. Εάν αυτός ο νόμος δεν αφορά την πλειονότητα ή την πλειοψηφία των οικονομικών μεταναστών και αναφερθούμε μόνο σε αυτούς που δεν έχουν ίση αντιμετώπιση και μεταχείριση, είτε λόγω αναπηρίας είτε για κάποιους άλλους φυσικούς λόγους, τότε στους ανθρώπους στους οποίους απευθύνεται το νομοσχέδιο και των οποίων λύνει κάποια προβλήματα, είναι μια μικρή μειοψηφία.

Ο κύριος Υπουργός προσπάθησε να δώσει μια αιτιολογία των διαφορών μεταξύ "εθνικής" και "εθνοτικής".

Εγώ να δεχθώ το βασικό του συλλογισμού σας, κύριε Υπουργέ, αλλά θέλω να κάνω μία ερώτηση. Στη χώρα μας υπάρχει ένας Κούρδος, ο οποίος κάποια στιγμή συλλαμβάνεται, γιατί έχει παρανομήσει. Αυτός ο Κούρδος τελικά τι θα είναι; Τούρκος; Ιρακινός; Ιρανός; Στο δικαστήριο - είστε έγκριτος δικηγόρος - πώς θα τον αντιμετωπίσετε; Δεν θα τον αντιμετωπίσετε σαν Ιρακινό; Δεν έχει τελικά μια εθνική ταυτότητα; ρσελικά και δεν νομίζω ότι είναι σωστή η έκφραση που θα πω, ποιο είναι το εθνικό του στοιχείο; Με ποια χαρτιά έρχεται;

(ST)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Αυτό κάνουμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ: Κύριε Φούσα, ήμουν σαφής. Το "εθνοτικός" δεν καλύπτει κανέναν. Είναι γενικό και αόριστο. Μπορεί κάποιος να ανήκει στην κουρδική εθνότητα αλλά να είναι Ιρακινός ή Τούρκος ή οτιδήποτε άλλο και, όταν βρεθεί αντιμετώπος με την οποιαδήποτε κρατική διοίκηση, βρίσκεται αντιμετώπος με αυτό το χαρακτηριστικό και όχι τελικά με το χαρακτηριστικό του Κούρδου.

Αναφέρθηκε ο κ. Φούσας και είπε ότι τα κείμενα έχουν ουσιαστικές διαφορές. Στην προσπάθειά του να αιτιολογήσει αυτές τις διαφορές αναφέρθηκε μόνο στην αύξηση της ποινής και σε αυτό που ανεφέρθη και προηγούμενα. Ας αποδεχθούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι τα κείμενα είναι τα ίδια. Και πρέπει να αποδεχθούμε και κάτι άλλο, ότι είναι κακή για μας, για τη χώρα και για το θεσμό του Κοινοβουλίου μας, η άκριτη και η πλήρης αποδοχή κάποιων οδηγιών οι οποίες έρχονται από την Κοινότητα.

Θα σας διαβάσω ξανά, γιατί ίσως στην πρωτολογία μου δεν έδωσα την πρέπουσα σημασία ο ίδιος, τι λέει η παράγραφος 12 της Οδηγίας 43. Λέει ότι η απαγόρευση των διακρίσεων πρέπει να εφαρμόζεται και σε υπηκόους τρίτων χωρών, αλλά δεν καλύπτει τη διαφορετική μεταχείριση λόγω ιθαγένειας και δεν θίγει τις διακρίσεις που ρυθμίζουν την είσοδο και την παραμονή υπηκόων τρίτων χωρών και την πρόσβασή τους στην απασχόληση και την επαγγελματική δραστηριότητα.

Αυτό δεν είναι το μεγάλο ζητούμενο αυτού του νομοσχεδίου; Το μεγάλο ζητούμενο του σημερινού

νομοσχεδίου ποιο είναι; Το αν θα έχει ίση μεταχείριση ο τυφλός και ο μη τυφλός; Αν θα έχει ίση μεταχείριση ο ανάπηρος ή όχι; Αν θα έχουν ίση μεταχείριση οι άνθρωποι διαφορετικών φύλων; Αυτό είναι το ουσιαστικό περιεχόμενο αυτού του νομοσχεδίου; Αυτά δεν τα καλύπτει η κείμενη ελληνική νομοθεσία; Η σημερινή ελληνική νομοθεσία δίνει τη δυνατότητα άνισης μεταχείρισης στον οποιοδήποτε έχει την οποιαδήποτε μορφή αναπηρία; Δεν την δίνει. Δίνει το δικαίωμα της οποιασδήποτε άνισης μεταχείρισης για τη γυναίκα και τον άνδρα; Και θα έλθω και σε αυτό το σημείο.

Μιλάμε τελικά για ίση μεταχείριση ειδικά στην απασχόληση, που σημαίνει τι; Ίση μεταχείριση στην εργασία, στην ασφάλιση, στις αμοιβές. Επεμβαίνει ουσιαστικά αυτό το νομοσχέδιο σε αυτού του είδους τα ζητήματα; Όχι. Οποδήποτε έχει σχέση με αυτές τις τρεις παραμέτρους επαφίεται ουσιαστικά στην εφαρμογή της κείμενης ελληνικής νομοθεσίας. □ ρσι περισσότερο μας δίνει αυτό το νομοσχέδιο; Αυτό το οποίο ουσιαστικά θα έπρεπε να δοθεί από αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα πράγμα: Ίση μεταχείριση σε αυτούς οι οποίοι δεν την έχουν, που δεν έχουν ούτε καν ένα ελάχιστο δίχτυ ασφάλειας. Και αυτοί είναι μόνο οι οικονομικοί μετανάστες. Ακούγεται σε αυτήν την Αίθουσα πάρα πολλές φορές και μετ' επιτάσεως ότι ασμένως αποδεχόμεθα τις πολυπολιτισμικές κοινωνίες κ.ο.κ. Εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι, θα πρέπει να γίνει κατανοητό και θα πρέπει κάποια στιγμή να αρχίσουμε να το συζητάμε σοβαρά. Διαφαίνεται και μέσα από τις Κοινοτικές Οδηγίες ότι οι Κοινοτικές Οδηγίες συντάσσονται με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε να διασφαλίζουν τα συμφέροντα των ισχυρών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Από την άλλη, για προβλήματα τα οποία μας απασχολούν εμάς σαν χώρα περιφερειακή και σαν χώρα που είναι σύνορο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και δεχόμεθα ουσιαστικά τις οχλήσεις των όποιων αρνητικών φαινομένων δεν μας καλύπτουν.

Ποια είναι η Κοινοτική πολιτική απέναντι στη μετανάστευση; Ποια είναι η Κοινοτική πολιτική απέναντι στην υποδοχή; Ποια είναι η Κοινοτική πολιτική απέναντι στην παροχή δικαιώματος εργασίας; Ποια είναι η Κοινοτική πολιτική απέναντι στην παροχή δικαιώματος ασφάλισης; Γι' αυτά τα θέματα ούτε η Οδηγία, ούτε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δεν κάνει καμία ουσιαστική διαφορά. Και αυτό είναι το αρνητικό και γι' αυτό το λόγο επέμενα και έλεγα στο τέλος της τοποθέτησής μου στην εισήγησή μου ότι η έλλειψη εκμετάλλευσης για λόγους φυλετικής καταγωγής, φύλου ή αναπηρίας και θεσμοθέτησης πολιτικών οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης είναι θέματα τα οποία ταιριάζουν με το δικό μας πολιτισμό, με τον πολιτισμό της χώρας μας.
(TR)

Ίσως αγαπητοί συνάδελφοι κανείς από εμάς δε θα μπορούσε να υιοθετήσει παραδείγματος χάρη μια παράλογη πρόταση η οποία ακούστηκε, ότι θα πρέπει να κάνουν κάποιο στρατόπεδο στο Μαρόκο ούτως ώστε από εκεί μέσα να ελέγχουν τους οικονομικούς μετανάστες οι οποίοι θα ήθελαν να έρθουν σε κάποια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπάρχει κανείς από εμάς να μπορεί να αποδεχθεί τέτοιου είδους λογικές και τέτοιου είδους προτάσεις;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Σχεδιάζεται.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ: Ακριβώς. Είναι ποτέ δυνατόν να γίνει κάτι τέτοιο;

Γι' αυτό κύριε Υπουργέ ανέφερα και στην εισήγησή μου ότι αυτό το νομοσχέδιο καλώς έρχεται και καλώς κατατέθηκε και η πρόταση του ΠΑΣΟΚ. Αλλά είναι ουσιαστικά το έλασσον της προσπάθειας που κάνει το ελληνικό κοινοβούλιο, γιατί υιοθετεί τις ελάχιστες προϋποθέσεις, τα μίνιμουμ τα οποία δίνει αυτή η κοινοτική οδηγία και είναι απόλυτα συμβατά με τις επιδιώξεις των ισχυρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν καλύπτουν ουσιαστικά τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει η χώρα μας.

Παρά τις επιφυλάξεις όμως επειδή θεωρώ ότι αποτελεί ένα πρώτο και ουσιαστικό βήμα για τη θεσμοθέτηση πολιτικών υποδοχής των οικονομικών μεταναστών και κοινωνικής και πολιτικής τους ενσωμάτωσης, γι' αυτό είπαμε ότι ψηφίζουμε το νομοσχέδιο έστω και με τις επιμέρους αντιρρήσεις οι οποίες υπάρχουν σε κάποια συγκεκριμένα σημεία του νομοσχεδίου. Αλλά αυτή η προσπάθεια δεν θα πρέπει να μείνει ατελέσφορη.

Θα πρέπει, κύριε Υπουργέ, με βάση αυτό το νομοσχέδιο να γίνει μια προσπάθεια ούτως ώστε και οι υπόλοιπες νομοθεσίες οι οποίες αφορούν και την εργασία και την ασφάλεια και το επίπεδο κοινωνικών παροχών να ενσωματωθούν και να συμπλέουν με το πνεύμα του συγκεκριμένου νομοσχεδίου.

Υπάρχει ίση μεταχείριση, κύριε Πρόεδρε που με κοιτάτε έτσι, μεταξύ ιδιωτικών και δημοσίων υπαλλήλων;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Πώς σας κοιτάω; Δεν καταλαβαίνω.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ: Υπάρχει ίση μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών; Υπάρχει ίση μεταχείριση μεταξύ των ανθρώπων οι οποίοι κατοικούν στην περιφέρεια και αυτών που κατοικούν στο κέντρο; Δεν υπάρχει.

Επομένως ψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο με αυτήν την ευχή. Είναι το πρώτο βήμα ούτως ώστε να θεσμοθετηθούν πολιτικές που να καταργούν αυτές τις ανισότητες τις οποίες βιώνει ο ελληνικός λαός καθημερινά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Ο κ. Κοσιώνης έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο για να πω δύο κουβέντες κυρίως λόγω της παρέμβασης του Βουλευτή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης που είπε ότι λυπάται γιατί το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας δεν το ψηφίζει. Βέβαια όταν λυπάσαι για ένα Κόμμα και το λες και δημόσια λες και γιατί.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Δεν αφορά εμάς,

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Είστε Βουλευτής της Συμπολίτευσης εσείς κύριε συνάδελφε. Για το Βουλευτή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης το είπε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Όταν λοιπόν λες ότι λυπάσαι θα πρέπει να πεις και γιατί. Γιατί εγώ που μίλησα εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος είχα και μια επιχειρηματολογία. Βέβαια ο

βασικός ομιλητής της Συμπολίτευσης το διόρθωσε και είπε με καλή πρόθεση βέβαια ότι ήταν γιατί προήλθε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν είναι μόνο αυτό. Το είπατε αυτό. Αλλά φαίνεται ότι ξεχνάμε ορισμένα πράγματα που έχουν προέλθει από την Ευρωπαϊκή Ένωση, διάφορες ντιρεκτίβες που δεν είχαμε το δικαίωμα να αλλάξουμε ούτε μια λέξη. Παραδείγματος χάρη πόσοι ξεχνάνε που λένε τώρα για τον πρωτογενή και το δευτερογενή τομέα ότι υπήρχε ντιρεκτίβα της ΕΟΚ ακόμα που την αποδέχθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση για ελάττωση του ελληνικού αγροτικού πληθυσμού από το 23% στο 7% με σύγχρονη ανάπτυξη της αγροτικής παραγωγής. Ποιος το έκανε αυτό; Το αποδέχθηκε το ελληνικό κοινοβούλιο; Με τα μπουνιά που λένε. Θα ήθελα τώρα να κάνω μια μικρή παρένθεση και να πω ότι συμφωνούμε απόλυτα με τον Εισηγητή της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης σε αυτά που είπε τώρα, που εγώ έλεγα ότι θα το καταψηφίσει. Λέω γι' αυτά που λέει τώρα για τους οικονομικούς μετανάστες και τα έργα. Εγώ ανέφερα ορισμένα πράγματα και λόγω προσωπικών εμπειριών. Τώρα ακούγεται εδώ τουλάχιστον από τους περισσότερους ότι καταργήθηκαν οι διακρίσεις. Ίδωμεν. Να το δούμε λίγο αργότερα, πως εφαρμόζεται και πως θα εφαρμοστεί. Εάν είναι δυνατόν μέσα σ' αυτό το σύστημα να καταργηθούν οι διακρίσεις! Αλλά εγώ θέλω να πω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Είπα κάμποσα.

(ΧΡ)

Στο άρθρο 8 στο πεδίο εφαρμογής στην υποπαράγραφο α', β', γ', δ' δεν μπορείς να προσθέσεις τίποτα, γιατί όλα είναι ωραϊότατα. Όμως έρχεται η παρ. 3 που λέει η κατά τον παρόντα νόμο αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εφαρμόζεται στις πάσης φύσεως παροχές που προσφέρουν τα δημόσια συστήματα ή τα εξομοιούμενα προς τα δημόσια συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας και πρόνοιας. Ε, τι είναι αυτό, συνάδελφοι; Δεν είναι μία διάκριση με "κέρατα"; Μερικές φορές νιώθεις σαν αλλοδαπός εδώ μέσα. Όλες οι κοινωνικές παροχές για αυτά τα άτομα πηγαιίνουν στην άκρη. Και μετά μιλάτε για το Κομμουνιστικό Κόμμα.

Και εάν κοιτάξει κανείς το ακροτελεύτιο άρθρο θα δει ότι καταργούνται και συλλογικές συμβάσεις και άλλα πράγματα. Πού είναι, λοιπόν, η κατάργηση των διακρίσεων; Βέβαια, αυτό θα το κρίνουν και εκείνοι που υφίστανται τις διακρίσεις και θα το σκεφτούν και κάποιοι από εμάς που μίλησαν μετά από ένα χρονικό διάστημα, γιατί μερικές φορές διαμορφώνεται ένα πολιτικό κλίμα μέσα από το οποίο φαίνονται ορισμένα πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Ο κύριος Κοσμιδής έχει το λόγο για να δευτερολογήσει.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, αφιερώσατε πάνω από δέκα λεπτά μιλώντας για την πατρότητα του νομοσχεδίου και κατηγορώντας την προηγούμενη Κυβέρνηση ότι ολιγώρησε και εξέθεσε τη χώρα. Όμως η προθεσμία ενσωμάτωσης ήταν 31-12-2003 και η τότε κυβέρνηση κατέθεσε το νομοσχέδιο τις πρώτες εβδομάδες του Ιανουαρίου του 2004.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Είχατε τρεισήμισι χρόνια και δεν είναι ορθό ότι ήταν Δεκέμβριος.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Ο χρόνος της ολιγωρίας και της καθυστέρησης μετρά από την ημέρα που λήγει η προθεσμία ενσωμάτωσης και όχι από την έκδοση, διότι η έκδοση μπορεί να έγινε πριν από δέκα χρόνια και να έχει πέντε χρόνια προθεσμία για ενσωμάτωση. Δεν θα πείτε ότι κάποιος καθυστέρηση πέντε χρόνια. Η τότε κυβέρνηση ήταν εκτεθειμένη από την Πρωτοχρονιά του 2004. Δηλαδή καθυστέρηση λίγες εβδομάδες. Και εάν οι εκλογές διεξήγοντο μία εβδομάδα αργότερα η κοινοτική οδηγία θα είχε ενσωματωθεί στο εσωτερικό δίκαιο. Και επειδή μιλάτε για καθυστερήσεις θα καταθέσω αύριο ερώτηση κα αίτηση καταθέσεως εγγράφων στο Υπουργείο Εξωτερικών να μου γνωστοποιήσουν πόσες κοινοτικές οδηγίες υπάρχουν, των οποίων η προθεσμία ενσωμάτωσης έχει λήξει. Επίσης για πόσες έχουμε δεχθεί προειδοποιητικές επιστολές και για πόσες έχουμε παραπεμφθεί για να δούμε στους δέκα μήνες που κυβερνάτε τι έχετε κάνει για την εναρμόνιση του ευρωπαϊκού δικαίου προς την εσωτερική έννομη τάξη. Θα εκπλαγείτε, διότι θα διαπιστώσετε ότι πρόκειται για πολλές δεκάδες.

Είπατε ότι φέρατε επιτυχέστερες διατυπώσεις. Ποιες είναι; Μας μιλήσατε για άτομα με ειδικές ανάγκες, διατύπωση που κανένας δεν χρησιμοποιεί εδώ και δύο χρόνια. Και όσον αφορά το θέμα την εθνικής ή της εθνοτικής καταγωγής ψάξατε με επιμέλεια και βρήκατε πέντε νόμους, όπου γίνεται αναφορά στη λέξη εθνοτική καταγωγή. Εγώ θα μπορούσα να σας αναφέρω εκατοντάδες και χιλιάδες νόμους, όπου γίνεται αναφορά σε εθνική καταγωγή. Επομένως, γιατί αναφέρεστε με καμάρι σε αυτούς τους πέντε νόμους που βρήκατε;

(ΚΟ)

Επίσης, είπατε ότι η οδηγία μιλάει για ethnic origin και μεταφράζετε το ethnic ως εθνοτική. Από πού και ως πού; Ethnotic είναι το εθνοτική και όχι ethnic. Ethnic origin είναι η ορολογία της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που στα ελληνικά έχει αποδοθεί ως εθνική καταγωγή. Ethnic origin, εθνική καταγωγή στη Συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πώς έρχεστε εδώ και μας μεταφράζετε το ethnic ως εθνοτική; Σας έκανα μία πρόταση να πείτε εθνοτική ή εθνική. Το διαζευκτικό "ή" -αναφέρομαι τώρα σε αυτά που είπε ο κ. Φούσας- δεν δημιουργεί σύγχυση. Αντίθετα το διαζευκτικό "ή" συνδέει διαφορετικές έννοιες και η λέξη "εθνική" με τη λέξη "εθνοτική" είναι διαφορετικές έννοιες.

Εάν, λοιπόν, έχουμε στην πρόθεσή μας να περιλάβουμε και τα άτομα με εθνική καταγωγή, πρέπει να προσθέσουμε "ή εθνική καταγωγή", αν θέλετε να επιμένετε στη λέξη "εθνοτική".

Κύριε Υπουργέ, θέλω μία δήλωσή σας. Έκανα μία σαφή τοποθέτηση στην πρωτολογία μου λέγοντας ότι με τη λέξη "εθνοτική" φοβούμαι ότι κάποιες εθνικότητες, κάποιες εθνικές μειονότητες που έχουν αναφορά σε εθνικό κράτος πιθανότατα δεν θα προστατεύονται. Και σας είπα Πολωνοί, Πακιστανοί, Τούρκοι. Όπως, επίσης σας είπα -και δεν ήταν τυχαίο αυτό- αυτοπροσδιοριζόμενοι Μακεδόνες Σκοπιανοί, που όλοι αυτοί έχουν αναφορά

σε εθνικό κράτος και κατ' εμέ όλοι αυτοί έχουν την εθνική τους καταγωγή και όχι την εθνοτική.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν υπάρχει πρόβλημα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Αυτοί θα απολαμβάνουν της ίσης μεταχείρισης; Δηλώστε το εδώ!

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σας το λέω!

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Το δηλώνετε. Ωραία!

Αν εμπλακεί η χώρα γύρω από αυτήν την έννοια της εθνοτικής καταγωγής ότι κακώς έγινε έτσι η εναρμόνιση ή κάποιο ευρωπαϊκό δικαστήριο πει κάτι διαφορετικό, θα πρέπει να αναλάβετε τις ευθύνες σας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Κοσμίδη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει άλλος ομιλητής να δευτερολογήσει.

Συνεπώς, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης "Εφαρμογή της

αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων

πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού" έγινε δεκτό επί της αρχής κατά

πλειοψηφία.

Εισερχόμεστε στην ψήφιση των άρθρων του νομοσχεδίου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό ως έχει ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο

Υπουργό ομοφώνως.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 5 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 8 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 9 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 10 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο

Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 11 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο

Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 12 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς το άρθρο 12 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήριος Χατζηγάκης): Συνεπώς το ακροτελεύτιο άρθρο του νομοσχεδίου έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο έγινε δεκτό επί της αρχής και των άρθρων κατά πλειοψηφία και η ψήφισή του στο σύνολο αναβάλλεται για άλλη συνεδρίαση.

Στο σημείο αυτό δέχεσθε να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 22.00' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Τετάρτη 12 Ιανουαρίου 2005 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος νομοθετική εργασία "Μόνη συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης "Εφαρμογή των ιατρικών υποβοηθούμενης αναπαραγωγής".

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

000

1/1

Σ/φος

ΓΕΩΡΓΟΠΑ

Δ/φος

ΒΛΑΣΣΗ

11/01/2005 ΑΑ0111GK